

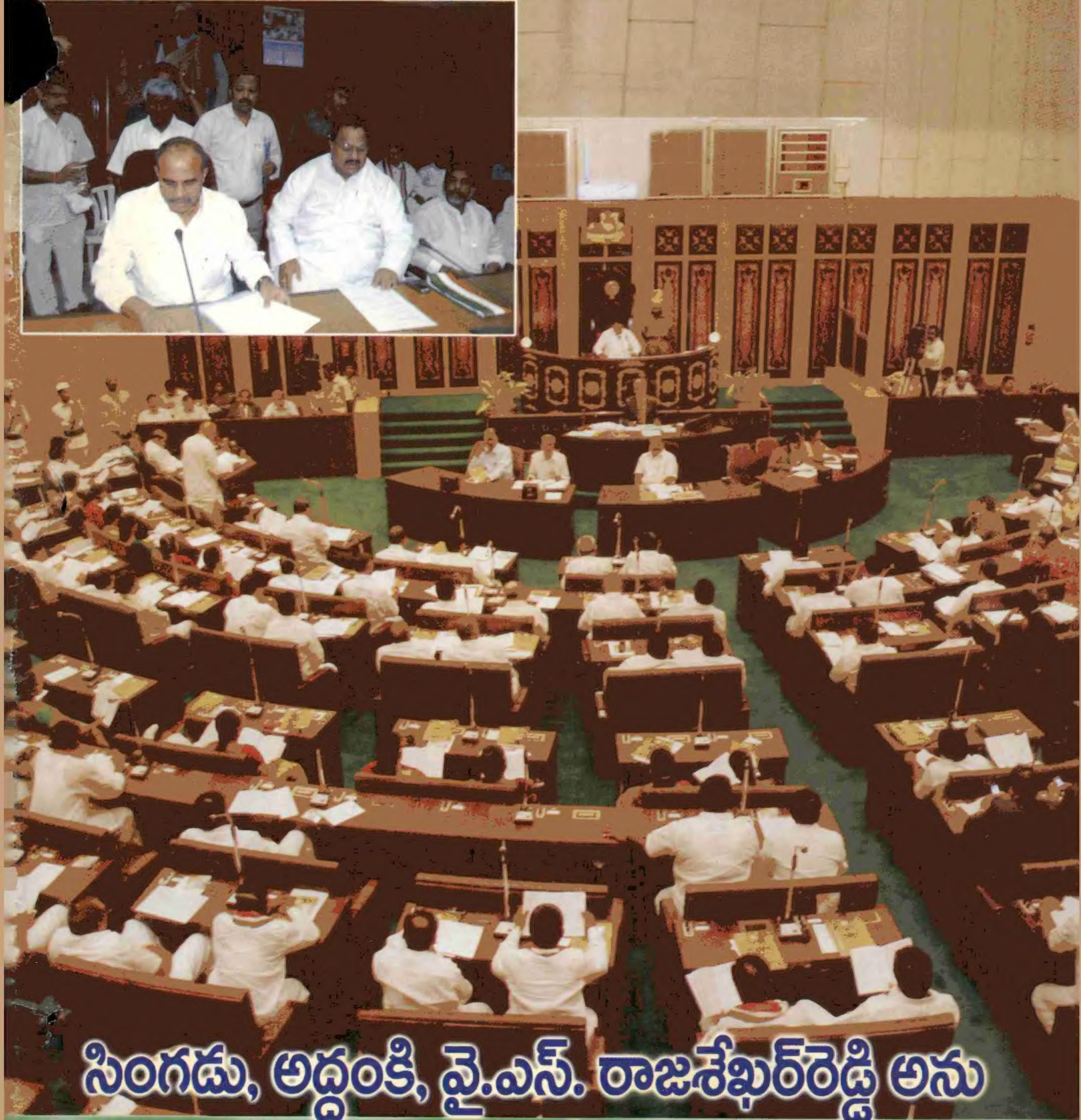
మావో జె డాంగ్

కామ్రేడ్స్

సెప్టెంబర్ 2009

మాసపత్రిక

వెల: రూ.5

సింగడు, అద్దంకి, వై.ఎస్. రాజశేఖర్‌రెడ్డి అను
బడ్జెట్ సమావేశాల కథ!

చైనా విముక్తి ప్రదాత మావో జె డాంగ్

“మావో కథ నవచైనా కథ. మావో లేకుంటే ఈనాడు చైనా ప్రజా రిపబ్లిక్ ఉండేదేకాదు” అని ఆయన జీవిత చరిత్ర రాసిన ర్యూసో అన్నారు. చైనాలోని హునాన్ రాష్ట్రంలో షావోషాన్ గ్రామంలో 1893 డిసెంబర్ 26న ఓ రైతు కుటుంబంలో మావో జన్మించాడు. మావో జన్మించే నాటికే చైనా ఒక వైపు నిరంకుశ ప్రభుత్వ పాలనలో నలిగిపోతూనే, బ్రిటిష్, అమెరికన్ దేశాల అక్రమణలో వుంది. నేరుగా ఏనాడు చైనా పరాధీనంలో లేనప్పటికీ, 19వ శతాబ్దం అంతానికి విదేశీయులతో యుద్ధాలలో ఓడిపోయి వారికి ఒడంబడికల ద్వారా అర్థవలసగా మారింది. పీడకులకు వ్యతిరేకంగా బ్రహ్మాండమైన రైతాంగ తిరుగుబాట్లు జరిగాయి. వాటిలో కోట్లాదిమంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు.

మావో రంగప్రవేశం: ఈ సంక్షోభం, సంఘర్షణల గురించి మావోకు అతని 15వ ఏటనే తెలిసింది. నూతన విప్లవకార్యకలాపాలు విజృంభించిన తరుణంలో మావో విశ్వవిద్యాలయంలో ప్రవేశానికి పేరు నమోదు చేయించుకున్నాడు. ఆ తర్వాత కాలంలో సన్ఎట్సేన్ నాయకత్వంలో 1911లో జరిగిన తిరుగుబాటు మంచూరియా రాజరిక వ్యవస్థను కూల్చివేసింది. మావో ఈ పోరాటంలో భాగస్వామి అయి 6 నెలల పాటు రిపబ్లిక్ సైన్యంలో సేవచేశాడు. 1917 అక్టోబర్ లో రష్యాలో జారు ప్రభుత్వాన్ని కూల్చివేసి కమ్యూనిస్టులు అధికారంలోకి రావడం చైనా విప్లవోద్యమం మీద తీవ్ర ప్రభావాన్ని చూపింది. రష్యాను ఆదర్శంగా తీసుకుని 1921లో చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ రహస్యంగా ఏర్పడింది. దానిలో మావో వ్యవస్థాపక సభ్యుడుగా వున్నాడు. 1922సం॥లో హునాన్ రాష్ట్ర పార్టీ కార్యదర్శిగా మావో కార్మిక, విద్యార్థి సంఘాలను నిర్మించాడు. సోవియట్ రష్యా సలహా మేరకు సన్ఎట్సేన్ నాయకత్వంలోని కొమింటాంగుపార్టీతో భాగస్వాములయ్యారు. సన్ఎట్సేన్ తర్వాత కొమింటాంగు నాయకుడయిన చియాంగ్ కైషేక్ కమ్యూనిస్టుల అణచివేతకు పూనుకున్నాడు. 1927లో షాంఘై సైనిక పాలకులకు వ్యతిరేకంగా సాగిన కార్మికుల తిరుగుబాటును నెత్తురుబేర్లలో ముంచివేసి వేలాది మంది కార్మికులను, కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులను అంతం చేశారు. అన్ని పట్టణాలలో కూడా కార్మికుల మీద కమ్యూనిస్టుపార్టీ మీద ఈ దమనకాండ సాగింది. దానితో చైనా విముక్తికి రష్యామార్గం సరైనది కాదని మావో దృఢంగా నిర్ణయానికి వచ్చాడు. అప్పటి దాకా పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయబడ్డ రైతాంగపోరాటాలను నిర్మించడానికి పల్లెసీమలకు తరలిపోయాడు.

ఎర్రసైన్యం నిర్మాణం: చైనాలో వున్న నిర్దిష్ట పరిస్థితులకు కార్మికవర్గ తిరుగుబాట్లతోనే విప్లవం సాధ్యం కాదని రైతాంగాన్ని కేంద్రంగా చేసుకుని వ్యవసాయ విప్లవం నిర్మించాలని మావో ప్రతిపాదించాడు. సోవియట్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకుడైన స్టాలిన్ తో సహా, చైనా కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వం దీన్ని తిరస్కరించారు. అయినా మావో పట్టువదలకుండా రైతుసంఘాలు, గని కార్మికులతో కలిసి ప్రప్రథమ రైతాంగ కార్మిక విప్లవసైన్యాన్ని నిర్మించాడు. తిరుగుబాట్లలో పాల్గొన్నాడు. ఒకసారి కొమింటాంగు సైనికుల చేతిలో చిక్కి ఆఖరిక్షణంలో తప్పించుకు పారిపోయాడు. చింకాంగ్ ఫాంగు అనే పర్వతశ్రేణులకు వెళ్ళిపోయి గెరిల్లా సైన్యాన్ని తయారుచేశాడు. 1928 కల్లా అతనితోపాటు భావి జనచైనా సైన్యాధ్యక్షుడయిన ఛూట్ 2 వేల మంది సైనికులతో వచ్చి కలిసాడు. అలా వచ్చిచేరిన సైనికులతో కలిసి జూచిన్ పర్వతప్రాంతాలకు వెళ్ళారు. ఆ ప్రయాణంలో కొమింటాంగు సైన్యాలతో తలపడి వేలాదిమందిని కోల్పోయారు. అయినప్పటికీ నిరాశచెందక తన నాయకత్వంలోని ఎర్రసైన్యాన్ని ఆదర్శవంతంగా తీర్చిదిద్దాడు. మావోను ఎర్రబందిపోటుగా ప్రకటించి ఆయన నాయకత్వంలోని సైన్యాన్ని నిర్మూలించడానికి కొమింటాంగు ఐదుమార్లు దాడులుచేసినప్పటికీ ఓడిపోయింది.

ఎర్రసైన్యంకన్నా పదిరెట్లు బలంగా వున్న శత్రువును ఓడించడంలో మావో అనుసరించిన గెరిల్లా యుద్ధ తంత్రం విజయం సాధించింది. అయితే యుద్ధాలలో మావో భార్యని, సోదరిని కోల్పోయాడు.

లాంగ్ మార్చ్: 1934 సం॥లో 9 లక్షల మంది సైన్యం, 300 బాంబర్లు, జర్మనీ సలహాదారుతో చియాంగ్ కై షేక్ స్వయంగా నాయకత్వం వహిస్తూ మావోమీద దాడికి బయలుదేరాడు. 1934 ఆగస్టు నాటికి చక్రబంధంలో చిక్కుకున్న కమ్యూనిస్టు బలాలు లక్షకు పడిపోయాయి. ఈ సమయంలో మావో నాయకత్వంలోని పార్టీ సమావేశం తీసుకున్న చరిత్రాత్మకమైన సాహసోపేత నిర్ణయం విప్లవవిజయానికి బాటలు వేసింది. ప్రపంచ చరిత్రలోనే అది ఒక అపూర్వ ఘట్టంగా, కమ్యూనిస్టుల దృఢదీక్షకు ప్రతీకగా నిలిచిపోయింది. సుమారు లక్షమంది పురుషులు, 35 గురు స్త్రీలు, కొద్దిమంది పిల్లలతో కూడిన ఎర్రసైన్య 1934 అక్టోబర్ 16న శత్రుచక్రబంధాన్ని ఛేదించుకుని లాంగ్ మార్చ్ ప్రారంభించింది. ఈ ప్రయాణంలో 6 వేల మైళ్ళు నడిచారు. 18 పర్వత శ్రేణులు, 24 నదులు, ఎడారులు, బిలాలు దాటారు. దారిపొడుగునా కొమింటాంగు సైన్యాలతోను, యుద్ధప్రభువులతోను తలపడ్డారు. ఆ భయానక యాత్రలో 80 వేల మంది మరణించారు. 368 రోజుల దీర్ఘయాత్ర తర్వాత యునాన్ చేరి స్థావరం ఏర్పరచుకున్నారు. ఈ యాత్రలో కమ్యూనిస్టుల త్యాగాలు, చేసిన సాహసాలు, వీరగాధలుగా చరిత్రలో నిలిచిపోయాయి. మహాకవి శ్రీశ్రీ ఈ యాత్రనుద్దేశించే “లాంగ్ మార్చ్ మార్గంలో పర్వతాలే గులకరాళ్ళు” అన్నాడు. అయితే 1937 జులైలో జపాన్ చైనామీద దాడిచేయడంతో యుద్ధస్వభావం మారిపోయింది. చైనా రక్షణకోసం కొమింటాంగ్ తో సంధి చేసుకుని వారితోకలిసి జపాన్ కు వ్యతిరేకంగా పోరాటంలో పాల్గొనాల్సివచ్చింది.

చైనావిముక్తి: రెండో ప్రపంచయుద్ధం ముగియడంతో చియాంగ్ కైషేక్ కమ్యూనిస్టులకు వ్యతిరేకంగా యుద్ధంమొదలెట్టాడు. ఆయనకు అండగా 60వేల మంది అమెరికన్ సైనికులు చైనాలో దిగారు. అయినప్పటికీ బ్రహ్మాండమైన ప్రజామద్దతుగల ఎర్రసైన్యానికి ఎదురు లేకుండా పోయింది. 1949 నాటికి చైనా మొత్తం మావో నాయకత్వంలోని కమ్యూనిస్టుల ఆధీనంలోకి వచ్చింది. చియాంగ్ కైషేక్ తన మిగిలిన సైన్యంతో పలాయనం చిత్తగించి తైవాన్ కు పారిపోయాడు. 1949 అక్టోబర్ 1న పీకింగ్ రాజప్రసాదపు స్వర్గశాంతి ప్రాంగణం నుండి జనచైనా రిపబ్లిక్ అవతరణను మావో ప్రకటించాడు. సోషలిస్టు పథంలో చైనా సాగించిన ప్రగతి ప్రపంచదేశాలను అబ్బురపరిచింది. తొలినాళ్లలో పెట్టుబడిదారి దేశాలు చైనాను వెలివేసినప్పటికీ సోవియట్ రష్యా అండతో నిలదొక్కుకుంది. నేడు మాంద్యం దెబ్బకు అమెరికా వంటి పెట్టుబడి దారి దేశాలు కుప్పకూలుతుండగా సోషలిస్టు చైనా తట్టుకొని నిలబడి తన ఆర్థిక వ్యవస్థను కాపాడుకుంటోంది. పెట్టుబడిదారి వ్యవస్థకు ప్రత్యామ్నాయంగా సోషలిజమ్ మార్గమని ప్రపంచం ముందు సగర్వంగా చాటిచెబుతోంది. చైనావిముక్తి పోరాటంలో కమ్యూనిస్టుల అనుభవాలను మావో తన రచనలలో గ్రంథస్థం చేశాడు. అవి భారతదేశంవంటి మూడవ ప్రపంచదేశాల ప్రజలకు మార్గదర్శకంగా ఉన్నాయి. చైనా విముక్తి ప్రదాత మావో 1976 సెప్టెంబర్ 9న పీకింగ్ లో మరణించాడు.

సెప్టెంబర్ - 2009

కార్మికలోకం

సి.వి.టి.యం. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ హస్తప్రతిక

సంపుటి : 22   సంచిక : 9
విడి ప్రతి వెల : రూ. 5
సం॥ చందా : రూ. 50

విషయ సూచిక

సంపాదకీయం	1
కార్మికీయం	2
కవర్ స్టోరీ	3-5
డాక్టర్ - డాక్టర్	6
ఉద్యమవార్తలు	8-14
సభలు - సమావేశాలు	15
సర్వే రీపోర్టు	16-17
సామాజిక న్యాయం	19
బాలల లోకం	20
బిఎస్ఎస్ఎల్ సమ్మె	21
శ్రామిక మహిళ	22
ఇంటర్వ్యూ	23
కథ	24
రాష్ట్రీయం	26
కవిత	27
జాతీయం	28
అంతర్జాతీయం	29
జీవో	30-31
మీకు తెలుసా?	32

మేనేజర్ కార్మికలోకం

ఇ.సం.1-7-139/44, ఎస్.వి.టి.యం. స్టూడెంట్ కేంద్రం,
ఎస్.ఆర్. కె.ఎస్.సి. రిసెల్యూట్ బయోటెక్నాలజీ,
మహారాష్ట్ర హైదరాబాద్-20,
ఫోన్: 27612474 ఫ్యాక్స్: 27648585

ఎడిటోరియల్ బోర్డు

ఎడిటర్: పి.రోజా

సభ్యులు :

పర్వ సత్యనారాయణ,

ఎస్.వీరయ్య, ఆర్.సుధాభాస్కర్,

పి.అజయ్ కుమార్, మహమ్మద్ అబ్బాస్,

పి.అరుణ, ఆర్.ఎస్.మూర్తి, సత్యభాస్కర్.

మేనేజిరియల్ బోర్డు

మేనేజర్: నాగమణ్యం

సభ్యులు :

పర్వ సత్యనారాయణ, ఎస్.పుణ్యవతి,

ఆర్.ఎస్.మూర్తి, పి.అరుణ, బాలరాజ్

సంఘాల రిజిస్ట్రేషన్ చట్ట సవరణ అప్రజాస్వామికం

అక్రమాలను నిరోధించేపేరుతో సంఘాల రిజిస్ట్రేషన్ చట్టసవరణ చేయాలని ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించటం అప్రజాస్వామికం. ఈ పేరుతో సొసైటీలు, అసోసియేషన్లు ఆంతరంగిక వ్యవహారాల్లో జోక్యం చేసుకోవటం గర్హనీయం. బ్రేడ్ యూనియన్ చట్టం పరిధిలోకి రాని అనేక రంగాల ఉద్యోగులు, కార్మికులు ఇప్పటివరకు అసోసియేషన్స్ ఏర్పాటు చేసుకొని వారి ప్రయోజనాలకోసం కృషి చేస్తున్నారు. ఈ చట్ట సవరణ వలన ఉద్యోగుల హక్కుల కోసం చేసే ఈ అసోసియేషన్లలో ప్రభుత్వం జోక్యం పెరిగే ప్రమాదం ఉంది. అసోసియేషన్లు మీద ఆదిపత్యం చెలాయించటానికి, అవినీతి, కక్షసాధింపు చర్యలు పెరగటానికే ఇది దోహదపడుతుంది.

ఆగస్టు 28వ తేదీన అసెంబ్లీలో ఆంధ్రప్రదేశ్ సంఘాల రిజిస్ట్రేషన్ చట్టం 2001కి సవరణ చేయాలని ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును కాంగ్రెస్ మినహా అన్ని రాజకీయ పార్టీలు వ్యతిరేకించాయి. ప్రజా హక్కులకు భంగం కలిగించే ఈ బిల్లు న్యాయబద్ధం కాదని చెబుతుంటే అవసరమైతే కోర్టుకెళ్లమని చెప్పి ప్రభుత్వం పెడసరి ధోరణి ప్రదర్శించడం ఆందోళనకరం.

రిజిస్టర్ అయిన వివిధ సంఘాలు, అసోసియేషన్ల యాజమాన్యాలు నిధులు దుర్వినియోగం చేస్తున్నాయని ప్రభుత్వం గుర్తించినట్లు అందుకే ఈ చట్టానికి సవరణ కోరుతున్నట్లు ప్రభుత్వం చెప్పున్నది. అదే నిజమైతే సంఘాల్లో జరుగుతున్న అవకతవకలను నిరోధించేందుకు, పర్యవేక్షణకు నిబంధనలు రూపొందించవచ్చు. కాని ఏకంగా కమిటీలను పక్కన పెట్టి ప్రభుత్వం సంఘాలను స్వాధీనం చేసుకోవాలనుకోవటం సరైనదికాదు. భారత రాజ్యాంగం ప్రజలకిచ్చిన ప్రాథమిక హక్కును భంగం కలిగించే విధంగా చట్టంలో సవరణ చేయాలని ప్రభుత్వం ఎందుకు భావిస్తున్నట్లు? ఎవరి మెప్పుకోసం?

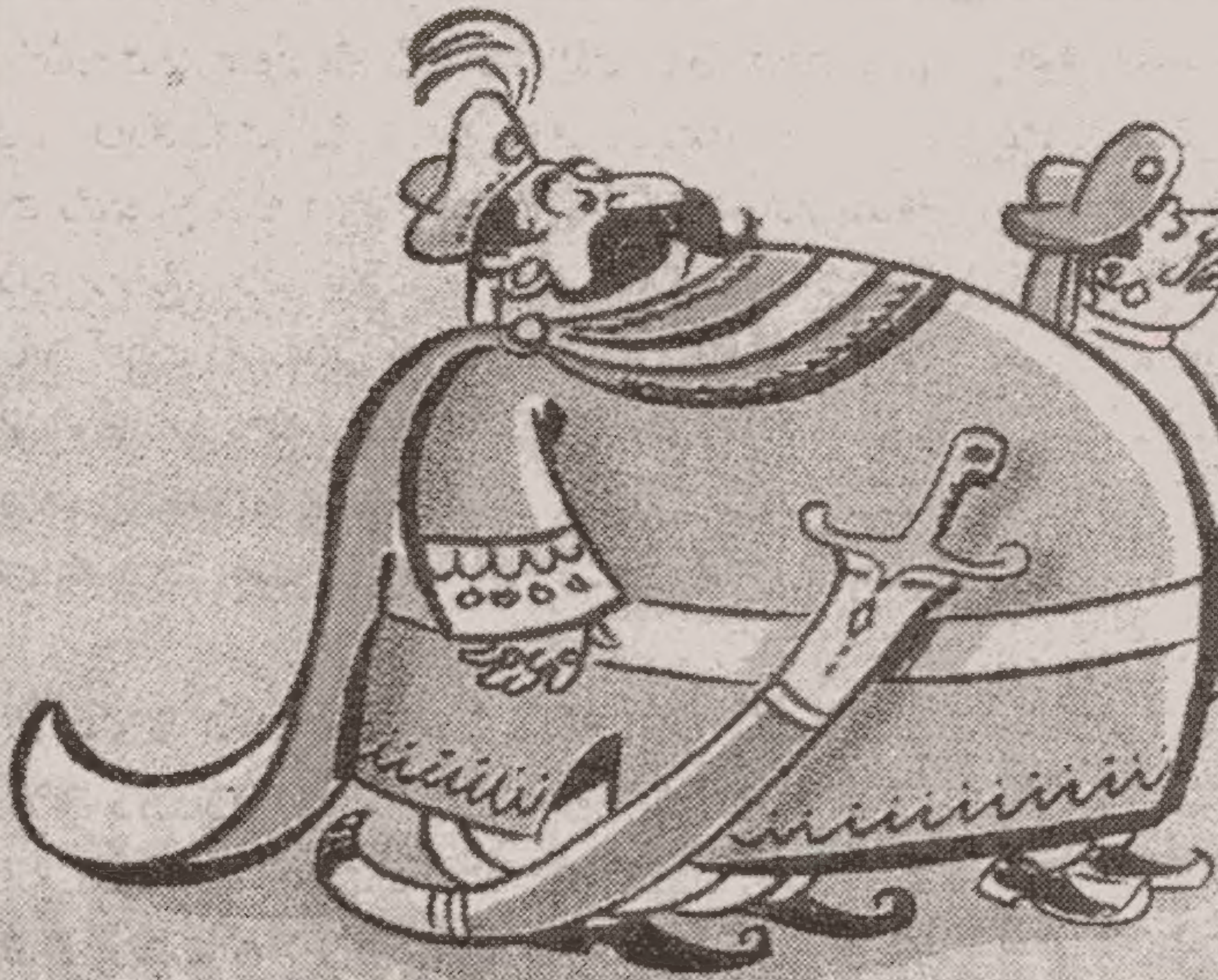
సొసైటీని లాంఛనంగా రిజిస్టర్ చేయటం తప్ప ఇతరత్రా జోక్యం చేసుకోవటానికి ప్రభుత్వం యంత్రాంగానికి వీలు లేకుండా అన్ని విధాలా స్వేచ్ఛను పరిరక్షించేలా గతంలో జాగ్రత్తలు తీసుకున్నారు. రాష్ట్రవతరణకు ముందు వివిధ ప్రాంతాలకు (ఆంధ్ర, రాయలసీమ, తెలంగాణ) వేర్వేరుగా చట్టాలు ఉండేవి. కాని 1956 తరువాత రాష్ట్రమంతటికీ ఒకే విధమైన చట్టం తేవాలని ప్రభుత్వం భావించింది. అందులో భాగంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రిజిస్ట్రేషన్ సంఘాల చట్టం వచ్చింది. ఈ చట్టాన్నే సవరించాలని ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించింది.

19(1) సీ అధికరణం ప్రకారం యూనియన్ గాని, సొసైటీని గాని ఏర్పాటు చేసుకునే ప్రాథమిక హక్కు ప్రతి పౌరునికి ఉంది. ప్రాథమిక హక్కులను నియంత్రించే హక్కు ఏ చట్టసభలకు (అధికరణం 19(4) (సి)) లేదు. ఒక్క కలంపోటుతో సుమారు లక్షకు పైగా సంఘాలపై వేటు వేసేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధపడుతున్నది. ఈ బిల్లు ద్వారా సంఘాలన్నిటిపైనా ప్రభుత్వానికి నిరంకుశాధికారం వస్తుంది. సంఘాలు ఏర్పాటు చేసుకున్న కమిటీలను రద్దు చేసి ఆ స్థానంలో ప్రభుత్వమే ప్రత్యేక అధికారులను లేదా కమిటీని నియమించే హక్కుపొందుతుంది. వీరి ద్వారా మూడేళ్లపాటు సంఘాల వ్యవహారాలను ప్రభుత్వమే నడుపుతుంది.

ఈ సవరణ వలన కలిగే ప్రమాదాలను గుర్తించిన అన్ని పక్షాలు దీన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం భేషజాలకు పోకుండా ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవడం శ్రేయస్కరం. ప్రజానీకం, ఉద్యోగులు ఐక్యంగా బిల్లును ఉపసంహరించుకునేలా ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తేవాలి.

◆◆◆

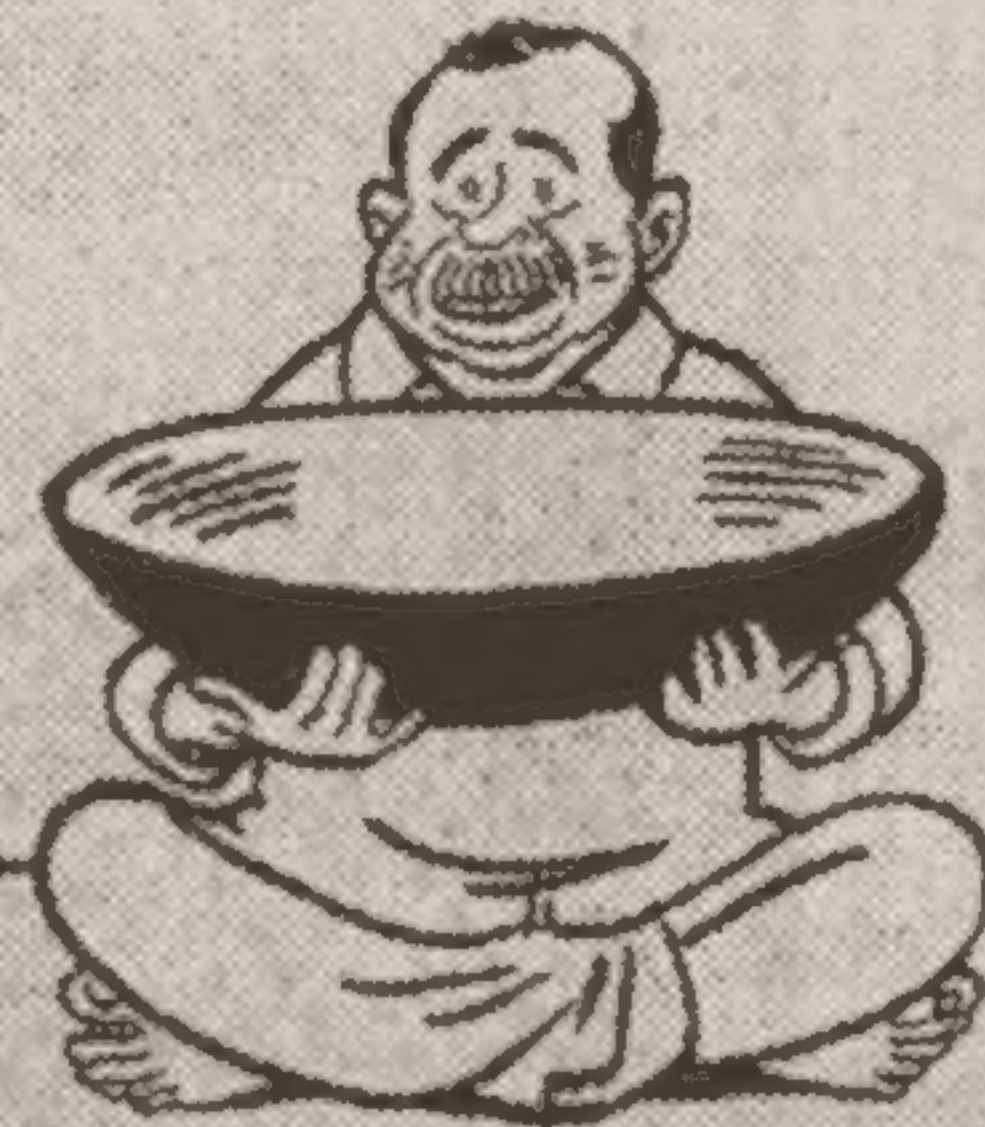

కొబ్బరిగారు
డెటెక్టు
చేయించున్నారు
అజిలెంట్ మీడి
మౌనవలె నడవ!

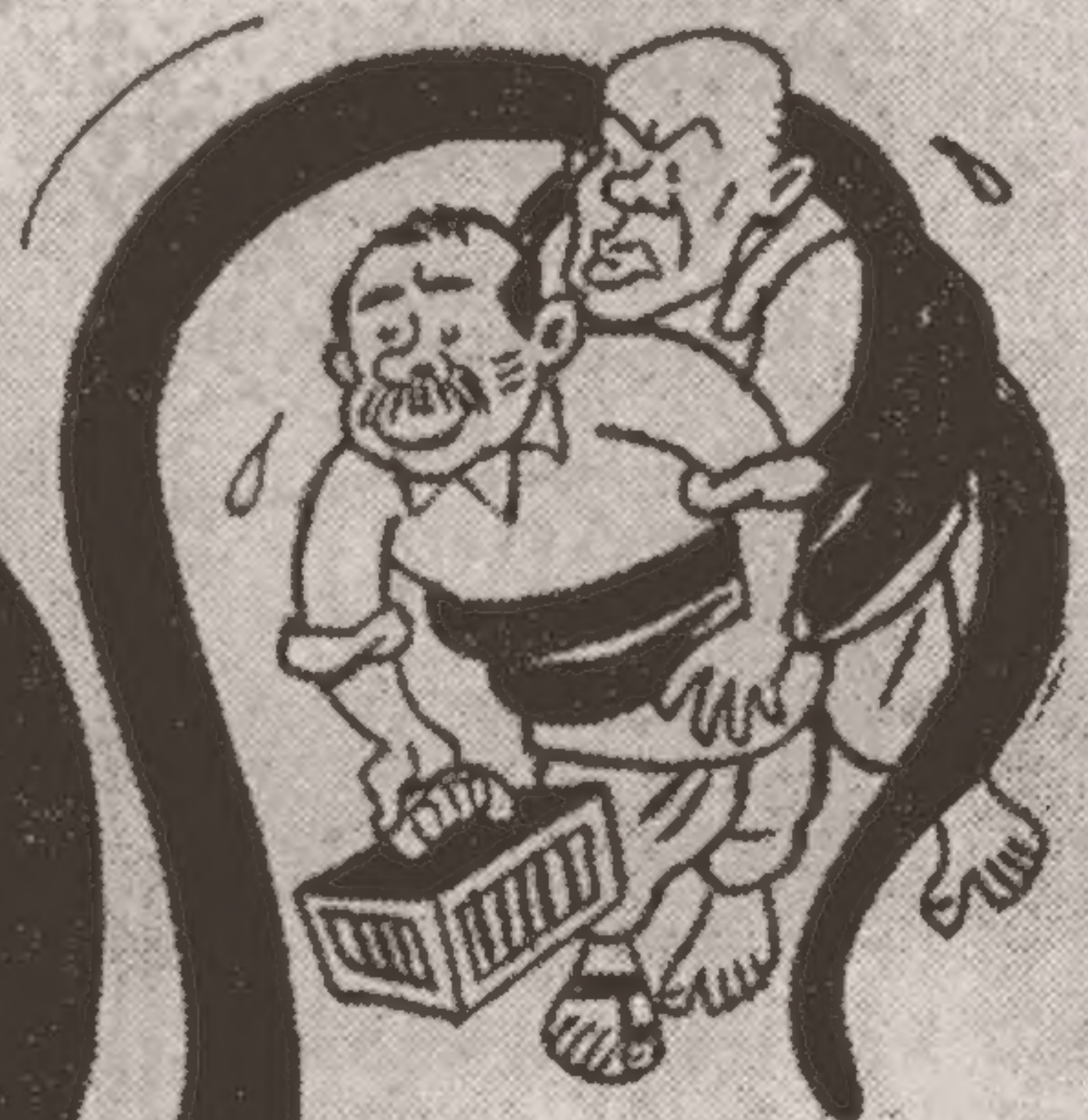
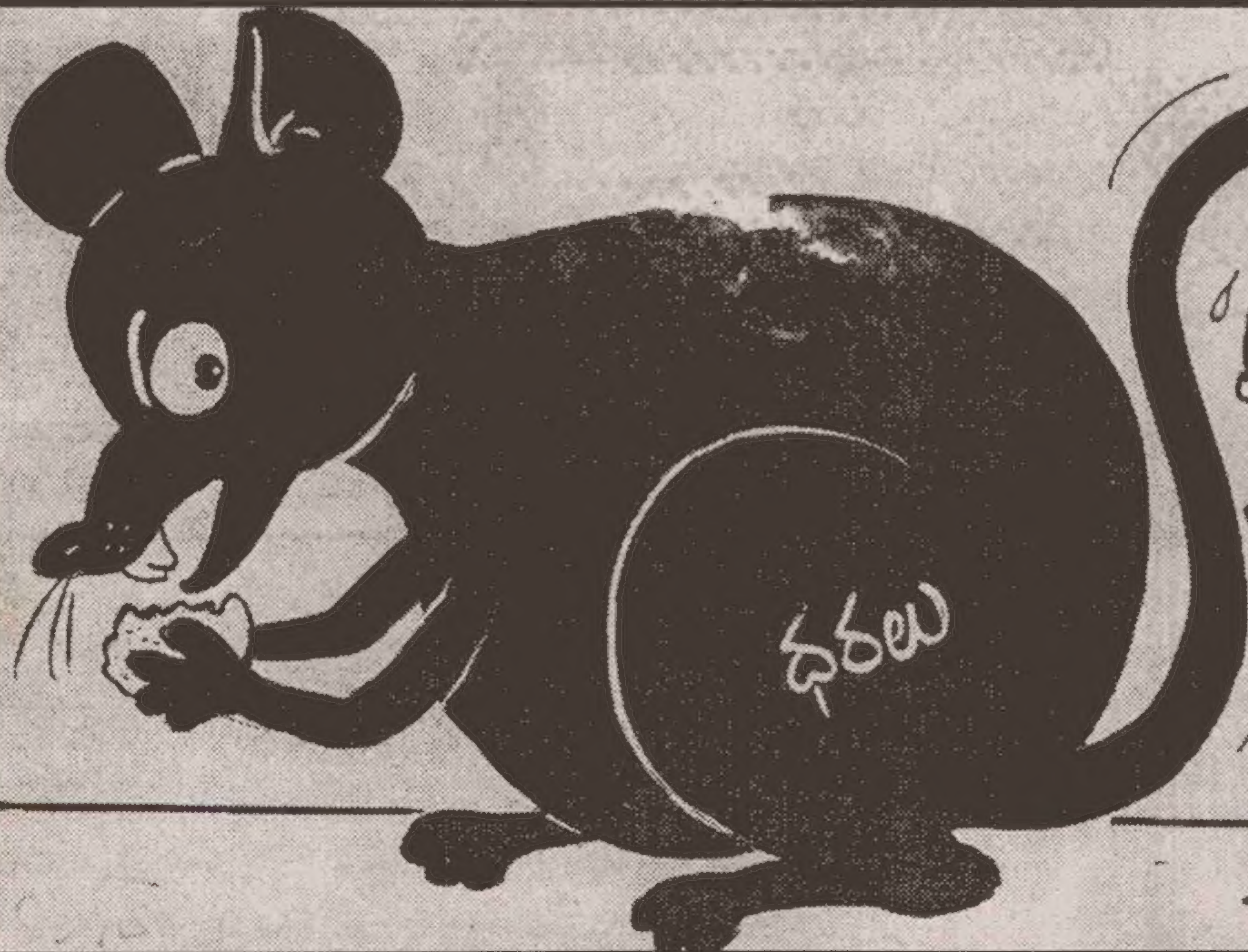
కా ద్దు నీ యం

వివిధ పత్రికల సౌజన్యంతో

ఎడ్మంట్ లాంటి
నింపాలి
ధర్మం బోయో!

కంటిపాపం
కొనుకోవాలి...
ధర్మం బోయో!

సింగడు, అద్దంకి, వై.యస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి అను బడ్జెట్ సమావేశాల కథ!

మూచిస్తున్నప్పుడు “ఉమా, చందీ, గౌరీ శంకరుల కథ” అని ఒక సినిమా వస్తే అంత పొడుగు పేరు గుర్తు పెట్టుకోవటం కష్టమని “ఉప్పా, చెట్టి, గారె, సాంబార్ల కథ” అని చెప్పుకునే వారం. ఆ తర్వాత “దాన, వీర, శూర కర్ణ” సినిమాని కూడా “డివిఎస్ కర్ణ” అనే వాళ్ళం. అలానే ఈ వ్యాసం టైటిల్ ను కూడా “సి.అ.వై.యస్.....” అంటూ ఏదైనా ‘అబ్రీవియేషన్’ పెట్టాలేమో!

ముందు ‘సి’గురించి, ‘అ’ గురించి ఒక ముక్క వెనకటికి ఒక భూస్వామి తన దగ్గర పని చేసే ‘సి’ంగడ్ని ఫలానా పని మీద అద్దంకి పంపుదామని తన భార్యకు చెప్తుంటే విన్న మన “సి”ంగడు సదరు అద్దంకికి వెళ్ళి వచ్చాట్ట! ఎందుకెళ్లాడో తెలియదు, ఏం చేసాచ్చాడో తెలియదు. అలా ఈ సామెత ఉనికిలోకి వచ్చింది. ఐతే ఇక్కడ ఒక ప్రధాన తేడా ఉంది. ఈ వ్యాసంలో ఆ తేడాను చర్చిద్దాం.

ఇక, అసలు పాయింట్స్ కొద్దాం. రాష్ట్రంలో కార్మిక వర్గానికి బడ్జెట్ సమావేశాలంటే ఎన్నో ఆశలు. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వంతో ఏదో ఒక సంబంధముండే రంగాల కార్మికుల్లో ఈ ఆశలుంటాయి. దీన్ని ఎవరూ తప్పుపట్టలేరు కూడా!

తమ వాటా తేల్చాలని డిమాండ్ చేయటం సహజమే!

అయితే ఆశ వడటమే కార్మికుల వంతు అయ్యింది. బడ్జెట్ లో కేటాయింపులు లేకపోవటమే కాదు, కనీసం అసెంబ్లీలో వాటిపై సరైన చర్చ సైతం జరిగిన పాపాన పోలేదు. వింతల్లో వింత ఏంటంటే బడ్జెట్ గురించి బడ్జెట్ సమావేశాల్లో జరిగిన చర్చ శూన్యం. జులై 24న బడ్జెట్ పెట్టిన రోజు, మధ్య మధ్య వామపక్ష సభ్యులు ప్రశ్నలడిగినప్పుడు మినహా “బడ్జెట్” అన్న పేరు ఈ బడ్జెట్ సమావేశాల్లో వినపడితే ఒట్టు!

కరువు రాష్ట్రానికే ! సమస్యలకు కాదు !!

రాష్ట్రంలో, దేశంలో కరువు విలయతాండవం చేస్తోంది. కాని సమస్యలకు కరువు లేదు. బియ్యం, కందిపప్పు, చక్కెర, చింతపండు, వంట నూనెలు వంటి నిత్యావసర సరుకుల

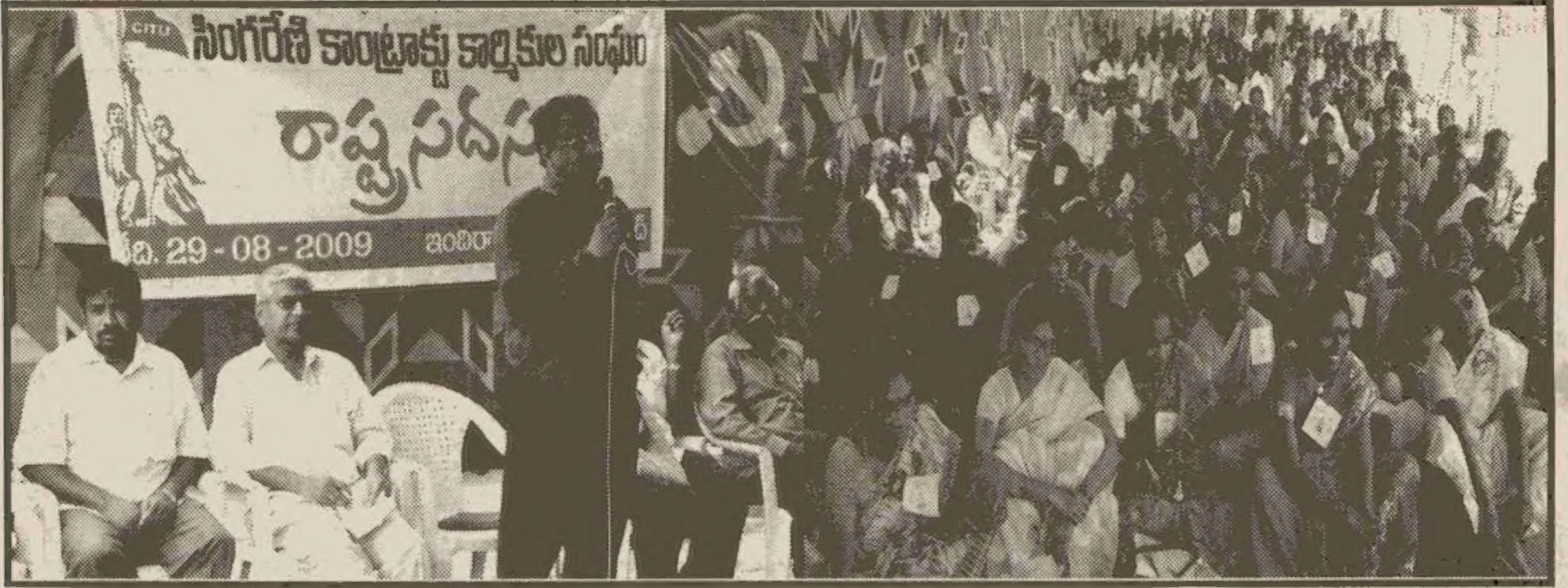
ధరలు చుక్కల్లోకి చేరాయి. ఈ పండుగల సీజన్ లో మధ్య తరగతి వారు సైతం చతికిల పడుతున్నారు. అసంఘటిత కార్మికులు, ఇతర పేదలు నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. సహకార వ్యవసాయం పేరుతో కమ్ముకొన్నన్న కార్పొరేట్ వ్యవసాయం, వై.యస్. ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన మినరల్ వాటర్ అమ్మకాల వ్యవహారం, గిరిజన ప్రజలను కబళిస్తున్న మలేరియా, డయేరియా, డెంగీ వంటి వ్యాధులు,

ఉదాహరణకు గ్రామ సేవకులు తమకు దశలవారీగా రూ॥ 3900/-లకు వేతనం పెంచుతామన్న వై.యస్. ప్రభుత్వం ఈ బడ్జెట్ లో ఏమైనా కేటాయింపులు చేసిందా, మధ్యాహ్న భోజన కార్మికులు, ఆశా, ఉషా వర్కర్లు, కమ్యూనిటీ హెల్త్ వర్కర్లు మొ॥న వారు తమతమ డిపార్ట్ మెంట్ లకు కేటాయింపులు ఏమేరకు పెరిగినాయో చూసుకుని వాటిని పెంచాలని, పెంచిన కేటాయింపుల్లో

స్పెన్ షూ వంటి సమస్యలతోపాటు ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో ప్రధాన చర్చనీయాంశమైన కె.జి.బేసిన్ గ్యాస్ నిక్షేపాల్లో వాటా మొ॥న ఎన్నో సమస్యలున్నాయి. వాస్తవానికి ఇవన్నీ ప్రభుత్వాన్ని బోనులో నిలబెట్టేవే. ఎన్నికలు ముగిసిన తర్వాత హైదరాబాద్ నడిబొడ్డున భోలక్ పూర్ లో కలుషిత నీరు తాగి మృత్యువాత పడ్డ వారున్నారు. చర్చించాలనుకున్నవారికి కావల్సినన్ని సమస్యలున్నాయి. కాని పాలక పార్టీకి వీటిపై

చర్చే గిట్టదు.

అందుకే 13వ శాసనసభ మొదటి సమావేశమే (ప్రమాణస్వీకారం చేసిన దాన్ని వదిలేస్తే) ఇంత “ఘనంగా” అఘోరించింది. అవున్నే! కాంగ్రెస్ శాసన సభ్యులకు రెండ్రోజుల పాటు మరి చెన్నారెడ్డి ఇనిస్టిట్యూట్ లో వీరప్పమెయిలీతో శిక్షణ ఇప్పించుకున్నది ఇందు కోసమేనేమో!

రాజకీయ సభ!

శాసన సభ్యులందరు వివిధ పార్టీలకు చెందిన వారే అయినా, సభను రాజకీయ ఉపన్యాసాలకోసం కాక ప్రజల సమస్యలను చర్చించే వేదికగా ఉపయోగించాలి. పాలక పార్టీ బరితెగించి ఈ సూత్రాన్ని గాలికొదిలేసిన తీరు గర్వనీయమైంది. ప్రజా సమస్యలపై చర్చ లేదు. అసంఘటిత రంగ కార్మికులకు పిఎఫ్, ఇతర అనేక రంగాలకు సంబంధించిన సమస్యలగురించి అసలు అసెంబ్లీలో ప్రస్తావనే తేలేదు ప్రభుత్వం.

గ్రామసేవకులుగా ప్రస్తుతం 46,000 మంది పని చేస్తున్నారు. వీరికి చెల్లిస్తున్న వేతనం రూ॥ 1700/-లు ప్రభుత్వ వాగ్దానం మేరకు రూ॥ 3900/- ఇవ్వాలంటే సం॥నికి రూ॥ 66.24 కోట్లు ఖర్చవుతుంది. వామపక్ష పాలిత బెంగాల్, కేరళల్లో వీరికి ఈ విధంగా వేతనం చెల్లిస్తున్నారు. లక్షన్నర మంది మధ్యాహ్న భోజన పథకంలో పని చేసే కార్మికులున్నారు. వీరికి నెలకు వెయ్యి రూ॥ల వేతనం ఇచ్చినా సం॥నికి రూ॥ 180 కోట్లు ఖర్చు. వీళ్ళకివ్వాలన్న జీతమెంత, దానికోసం ఎన్ని కోట్లు కేటాయించాలన్నది కాదు ఇక్కడ ప్రశ్న. మన సమాజం అభివృద్ధిలో ముఖ్యంగా మానవ వనరుల అభివృద్ధిలో ముఖ్య పాత్ర వహించే పథకం ఇది. ఈ స్పృహతో మన ప్రభుత్వం పరిశీలించే స్థితి లేదు.

ఈ రకంగా లెక్కిస్తే బహుశా అన్నిరంగాల వారికి కలిపి 5లేదా 600 కోట్ల రూ॥లు బడ్జెటరీ కేటాయింపులు చేయాలి. చెయ్యలేదా ఈ ప్రభుత్వం? వేలాది ఎకరాల ప్రభుత్వ స్థలాల్ని సెజ్ లపేర పుక్కట్లో పెట్టుబడిదారులకు కట్ట బెట్టేటపుడు లేని ఆలోచన ఇపుడెందుకు? మొన్న కేంద్ర బడ్జెట్ లో ఒక్క ముఖేష్ అంబానీకిచ్చిన రాయితీ రూ 40 వేల కోట్లు. సుమారు రూ 3.6 లక్షల కోట్లు విలువ చేసే గ్యాస్ నిక్షేపాలను ముఖేష్ అంబానీకి

కట్టబెట్టడానికి సిద్ధమైన కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అసంఘటిత కార్మికులకు ఆ మాత్రం సాయం చేయలేరా?

2007 మార్చిలో వై.యస్. సిఐటియు రాష్ట్ర ప్రతినిధి వర్గానికి ఇచ్చిన హామీ, ఆరోజు శాసన సభలో ఆయన ప్రకటన ఏమిటి? అసంఘటితరంగ కార్మికులకు పి.ఎఫ్. ఇవ్వడానికి బెంగాల్, కేరళ, తమిళనాడు, మహారాష్ట్రలకు నలుగురు ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారులను పంపుతామని, వారు 3 నెలల్లో నివేదిక ఇస్తారని చెప్పారు. నలుగురు ఐ.ఎ.ఎస్.లు నాలుగు రాష్ట్రాలు పర్యటించి వచ్చారు. నివేదిక ఏమయిందో 2 సం॥రాలు దాటినా అడ్రసు లేదు. తాళం వేసితిని, గొళ్లెం మరిచితిని అంటే ఇదేనేమో! రాష్ట్రంలోని అసంఘటిత కార్మికులకు కనీసం 10 లక్షల మందికి మొదటి విడతగా పి.ఎఫ్. ఇస్తే సం॥నికి రూ॥ 24 కోట్లు ఖర్చు అవుతాయని జులైలోనే సిఐటియు ఆర్థిక మంత్రికి మెమోరాండం ఇచ్చింది. ఇటువంటి అంశాల్ని పట్టించుకునే తీరిక, ఓపిక ఏలిన వారికి లేవు.

ప్రజల్ని మర్చిపోవద్దు !

సాధారణ ప్రజల గురించి వారితో ఓట్లు వేయించుకునే రాజకీయ పార్టీలే కాదు, కార్మిక సంఘాలు కూడా నిరంతరం ఆలోచించాలి. కొన్ని శాఖల బడ్జెట్లు పెంచాలని అడగటం అక్కడ పని చేసే కార్మికుల, ఉద్యోగుల కోసమే కాదు, సామాన్య ప్రజల్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకునే! వైద్య ఆరోగ్య శాఖలో కేటాయింపులు చూస్తే రాష్ట్రంలోని 25వేల ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల పరిధిలోని ప్రజలకు తలకొక్కింటికి రూ॥ 1.25 పై॥లు వస్తుంది. ఆ కేటాయింపుల్లో ప్రజారోగ్యం మెరుగెలా జెతుంది. సామాన్య ప్రజల ఓట్లతో గెల్చిన కాంగ్రెస్ పెద్దలు నేడు బడ్జెట్ లో వారిని, వారి డిమాండ్లను పట్టించుకోక పోవడం దుర్మార్గం.

కీలక అంశం ఏమంటే అసలు సమస్యల్ని చర్చకు రానీయకుండా వై.యస్. ప్రభుత్వం వ్యూహాత్మకంగా వ్యవహరించింది. వారి ఉచ్చులో ప్రధాన ప్రతిపక్షం పడింది. కార్మికుల సమస్యలు, ఇతర పేదల సమస్యలు బహుశా ఇద్దరికీ పెద్ద పట్టింపు లేనివి కదా! వ్యక్తిగత దూషణలకు దిగటం, అసెంబ్లీలో నానా రభస జరగటం చూస్తూనే ఉన్నాం.

అసెంబ్లీ నిర్వహణకు నిమిషానికి పదివేల రూ॥లు ఖర్చు! బడ్జెట్ సమావేశాలు 45 రోజులు. ఈ లెక్కన ప్రజాధనం ఎంత దుర్వినియోగం అయ్యిందో చూడండి. కథలో సింగడికి, అసెంబ్లీలో మన ముఖ్యమంత్రికి కీలక తేడా ఇక్కడే ఉంది. దొరగారి మాట దొరగారి నోట్లో ఉండగానే స్వామిభక్తితో ఉరికినవాడు సింగడు. బడ్జెట్ సమావేశాల్లో బడ్జెట్ తప్ప మిగతావన్నీ మాట్లాడిన, రెచ్చగొట్టినా ఇతరులు కూడా మాట్లాడేలా చేసిన వ్యక్తి మన ముఖ్యమంత్రి గారు.

ఆగస్టు 23 “వార్త” పత్రికలో వచ్చిన విషయం ఇక్కడ ప్రస్తావనార్హం టి.డి.పి. నాయకుడు ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావును రెచ్చగొట్టి 2 రోజులు సస్పెండ్ చేయించిన రోజు ‘కృష్ణన్ అవర్’

లిస్ట్’లో బ్రహ్మణి స్టీల్ అక్రమంగా 2 టి.ఎమ్.సి.ల నీరు తరలించుకుపోతున్న అంశంపై ప్రశ్న ఉంది. అంటే ఉద్దేశపూర్వకంగా ప్రభుత్వం తన అన్యదీయులను కాపాడుకుందన్న మాట!

ఏమైనా, అసంఘటిత కార్మికులకు ఈ బడ్జెట్ సమావేశాలు “ఉత్తిత్తివే!” ఈ ప్రభుత్వం తమని ఉద్ధరిస్తుందని ఆశించిన వారికి మొదట్లోనే మొండి చెయ్యి ఇచ్చింది వై.యస్. ప్రభుత్వం. ఈ 5 ఏళ్ళు ఇదే “రీల్” మళ్ళీ మళ్ళీ తిరుగుతూ ఉంటుంది. కార్మిక వర్గం ఉన్న హక్కులు రక్షించుకోవాలన్నా, కొత్తవి సాధించాలన్నా పోరాటమే మార్గం తప్ప మరే ఇతర దగ్గరదార్లు, అడ్డదార్లు లేవు. అందుకు సన్నద్ధమౌదాం.

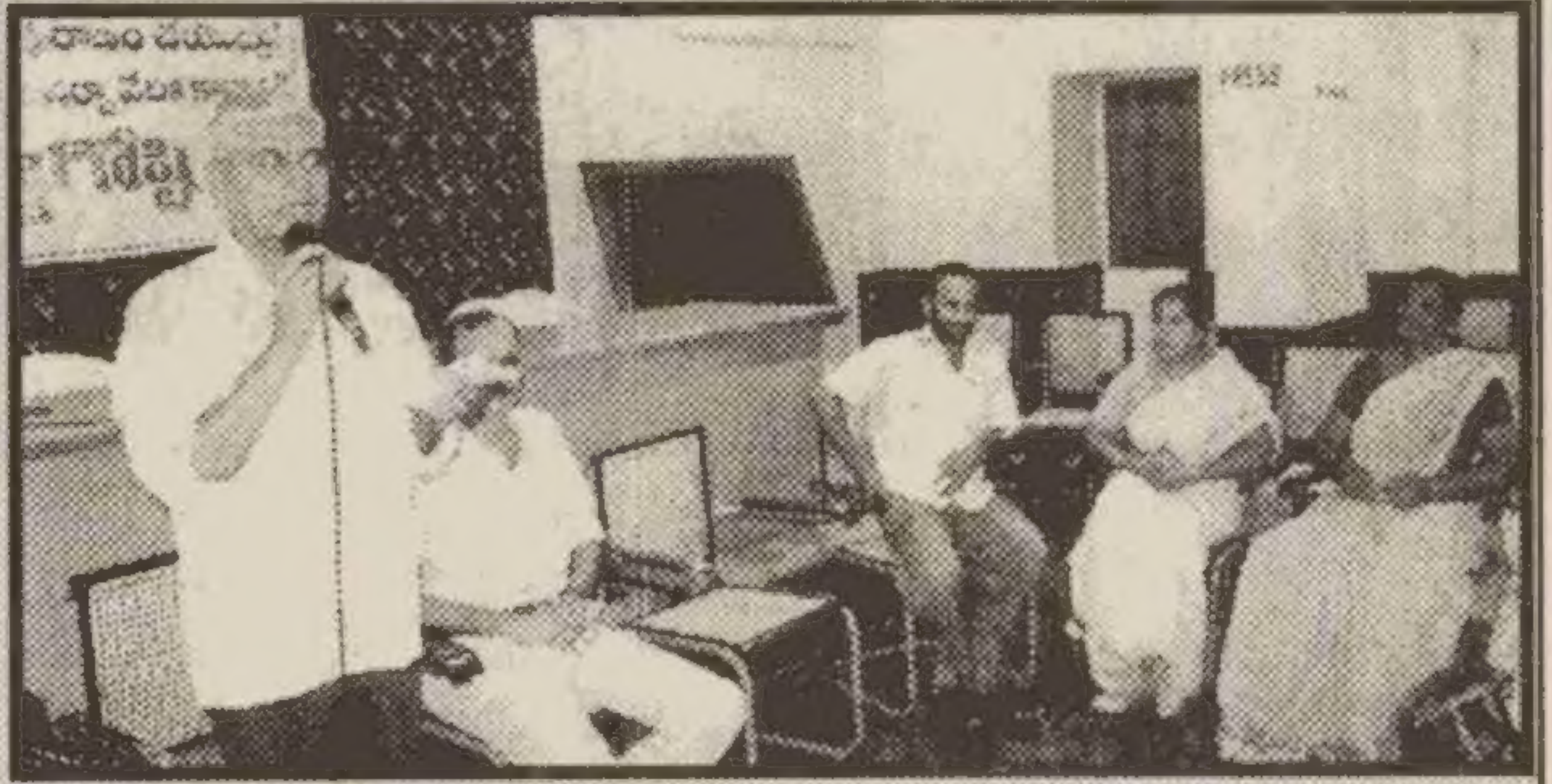
- ఆర్.సుధాభాస్కర్

అసెంబ్లీలో తిట్లపురాణం కాదు కార్మికవర్గ, ఇతర ప్రజా సమస్యలు చర్చించాలి

రాష్ట్ర శాసన సభ బడ్జెట్ సమావేశాలలో ప్రజాసమస్యలపై మరియు బడ్జెట్ పై చర్చించకుండా వ్యక్తిగత దూషణలతో విలువైన ప్రజా సమయాన్ని పాలకపక్షం, ప్రధాన ప్రతిపక్షం వృధా చేస్తున్నాయని చర్చా గోష్టిలో పాల్గొన్న వక్తలు విమర్శించారు. అసెంబ్లీ నిర్వహణ తీరుపై సిఐటియు రాష్ట్ర కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ఆగస్టు 4న హైదరాబాద్ లో నిర్వహించిన చర్చాగోష్టి కి కా॥ పి.అజయ్ కుమార్ అధ్యక్షత వహించారు. గత నెల 24న బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టడం మినహా ఈ వారం రోజుల్లో బడ్జెట్ పై శాసన సభ చర్చించిన పాపాన పోలేదు. ఆకాశాన్నంటే ధరలతో రాష్ట్ర ప్రజలు నిలవిల్లాడుతుంటే అటు కాంగ్రెస్, ఇటు ప్రధాన ప్రతిపక్షాలు మాటల యుద్ధాల్లో విలువైన సభా సమయాన్ని వృధా చేస్తున్నాయి. అసెంబ్లీలో ప్రజా సమస్యల్ని చర్చించాలని, ముఖ్యంగా కోటి మందిగా ఉన్న అసంఘటితరంగ కార్మికుల సమస్యలు చర్చించాలని ఇష్టాగోష్టి సమావేశం ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు.

సిఐటియు రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఆర్.సుధాభాస్కర్ చర్చాగోష్టిలో చర్చా పత్రాన్ని ప్రవేశపెడుతూ మాట్లాడారు. తీవ్ర వర్షాభావ పరిస్థితి వల్ల రాష్ట్రంపై కమ్ముకుంటున్న కరువు మేఘాలు, నిత్యావసర సరుకుల ధరలు, ముఖ్యంగా బియ్యం, కందిపప్పు, వంట నూనెల, కూరగాయల ధరలు ఆకాశాన్నంటాయి. సహకార వ్యవసాయం పేరుతో కార్పొరేట్ వ్యవసాయం వైపు ప్రభుత్వం కదులుతున్నది. కెజి బేసిన్ లో ఉత్పత్తి అవుతున్న సహజవాయువులో రాష్ట్రానికి రావల్సిన వాటా, ఏజెన్సీలో వివిధ రకాల జబ్బులతో మరణిస్తున్న గిరిజనులు మొ॥న సమస్యలు రాష్ట్ర ప్రజల్ని ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి. ఇలాంటి స్థితిలో కాంగ్రెస్ పై ప్రజలకి విశ్వాసముందా, టిడిపి పై విశ్వాసముందా రిఫరెండంలో తేల్చుకుందామని, చంద్రబాబుకు సిగ్గు లేదని వై.యస్. వ్యాఖ్యానించడం మొ॥న వాటితోనే సమావేశాలు గడిచిపోయాయని ఆయన విమర్శించారు.

రాష్ట్రంలోని కోటి మంది అసంఘటితరంగ కార్మికులకు పి.ఎఫ్. ఇస్తానన్న వై.యస్. వాగ్దానం 3 సం॥లు అయినా ఇప్పటికీ అమల్లోకి రాలేదు. ప్రభుత్వం ఇచ్చే కనీస వేతనాల జీ.వో.లు ప్రభుత్వ శాఖలు, ప్రభుత్వరంగ పరిశ్రమల్లోనే అమలు కావటంలేదు. ప్రైవేటు పరిశ్రమల్లో మరి ఘోరమైన పరిస్థితి ఉంది. లక్షల సంఖ్యలో పెరిగిన కాంట్రాక్టు కార్మికుల స్థితి దుర్భరంగా ఉంది. సం॥ల

తరబడి పని చేసినా ఆయా సంస్థల్లో రెగ్యులరైజ్ కావట్లేదు. అన్ని జీవోల్లో విడివి తగ్గిస్తున్నారు. ఆ విధంగా కోట్ల రూ॥లు యజమానులకు లాభం చేకూరుస్తోంది ప్రభుత్వం. 30 లక్షల మంది భవన నిర్మాణ కార్మికుల సంక్షేమ చట్టం 2007 నుండి ఊరిస్తున్నా నేటికీ అమల్లోకి రాలేదు. ఇ.ఎస్.ఐ. ఆస్పత్రుల నిర్వహణకు కనీసం రూ॥ 50 కోట్లు కేటాయించమని 2006-07లో సదరు శాఖ అడిగినా నేటికీ ప్రభుత్వం విదల్చలేదు. ప్రభుత్వ శాఖల్లోనే పెరిగిన కాంట్రాక్టు ఉద్యోగుల వేతనాల కోసం బడ్జెట్ లో కేటాయింపులు పెంచాలని గోష్టిలో పాల్గొన్న వక్తలు డిమాండ్ చేశారు.

చర్చాగోష్టిలో అంగన్ వాడీ వర్కర్స్ & హెల్పర్స్ రాష్ట్ర అధ్యక్షు, ప్రధానకార్యదర్శులు బి.లలితమ్మ, పి.రోజా, మున్సిపల్ యూనియన్ అధ్యక్షులు పాలడుగు భాస్కర్, ప్రధానకార్యదర్శి వెంకటేశ్వర్లు, మెడికల్ & హెల్త్ యూనియన్ కార్యదర్శి భూపాల్, బిల్డింగ్ వర్కర్స్ యూనియన్ కార్యదర్శి కె.ఉమామహేశ్వరరావు, బీడి వర్కర్స్ యూనియన్ కార్యదర్శి ఎస్.రమ, ‘ఇ’సేవా ఉద్యోగుల సంఘం కార్యదర్శి మహమ్మద్ అబ్బాస్, ఎలక్ట్రిసి ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ ప్రధానకార్యదర్శి ఎన్.కిరణ్, సిడిసియు ప్రధానకార్యదర్శి పి.భగత్, పిఎసిఎస్ నాయకులు సర్దార్, 108 సంఘం నాయకులు ప్రవీణ్ తదితరులు మాట్లాడారు. గ్రామసేవకుల సంఘం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వంగూరి రాములు వందన సమర్పన చేశారు. వెంటనే రాష్ట్ర అసెంబ్లీ కోటి మంది అసంఘటితరంగ కార్మికులకు చెందిన అంశాలు, ఇతర ప్రజా సమస్యలపై చర్చించాలని ఈ ఇష్టాగోష్టి సమావేశం ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తూ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది.

◆◆◆

మందు బిల్లువరిమాణంలో సేవించాలి. నీళ్లతో కలిపి తీసుకోవచ్చు. అదే పిల్లలైతే అరటి లేదా ఉడకబెట్టిన బంగళాదుంపలతో కలిపి తినాలి. ఎందుకంటే ఉపాహారంతో కలపకుండా పిల్లలు నేరుగా దీన్ని తినలేరు.

4. వెల్లుల్లి తినే వారు ఉదయాన్నే రెండు రెబ్బలను తినాలి. ఇంతకుముందు చెప్పిన ప్రమాణాల మాదిరిగానే వెల్లుల్లి కూడా రోగనిరోధక శక్తిని పెంచుతుంది.

5. వ్రతి రోజూ రాత్రి పడుకునే ముందు పాలలో కొంచెం పసుపు కలిపి తాగాలి.

6. కలబంద కూడా దివ్యంగా పని చేస్తుంది. దీని నుంచి తీసిన రసాన్ని చెంచాడు మోతాదులో నీళ్లతో కలిపి సేవించాలి. దీని వలన రోగనిరోధక శక్తి ఇనుమడిస్తుంది.

7. వైద్యుని సలహా మేరకు హోమియో ఔషధం పైరోజీనియమ్ 200, ఇన్‌ఫ్లూయెంజియమ్ 200 మోతాదులో రోజుకు మూడు సార్లు ఐదుమాత్రల వంతున తీసుకోవచ్చు.

8. శిక్షకుని పర్యవేక్షణలో ప్రతిరోజూ ప్రాణాయామం చేయాలి.

9. పులుపుదనం ఎక్కువగా ఉండే పండ్లను తినాలి.

10. ఇక పోతే అన్నిటికన్నా ముఖ్యమైంది చేతులను సబ్బునీటితో పరిశుభ్రంగా కడుక్కోటం.

రోజువారీ పనుల్లో హెచ్1ఎన్1 వైరస్ మనకు ఎక్కడనుంచి వ్యాపిస్తుందనేది చెప్పడం కష్టం.

వ్యాధికి సంబంధించిన లక్షణాలైన దగ్గు, తుమ్ములు, జలుబు, విరేచనాలు, వంటినొప్పులు, విడువకుండ మూడురోజులు జ్వరం వచ్చిన వారు వెంటనే డాక్టర్‌ను సంప్రదించాలి. ఇవ్వన్న సాధారణ పూ వైరస్ జర్వంలో కూడ ఉంటాయి. కాబట్టి అన్నింటికి బెంబేలెత్తి పోవాల్సిన పనిలేదు. వైద్యుల సలహాలు పాటించాలి. గర్భిణీ స్త్రీలు, 5 సం॥లోపు పిల్లల విషయంలో జాగ్రత్తగా ఉండాలి.

◆◆◆

స్వైన్‌ఫ్లూ విజృంభణ వార్తలతో భీతిల్లుతున్నారా? లేశమాత్రం కూడా భయపడాల్సింది లేదు. భారీ జనసంద్రం ఎక్కువగా ఉండే ప్రదేశాల్లో సంచరించే సమయంలో ముఖానికి ఎన్-95 మాస్కులు ధరించినా అవి పరిమిత కాలానికే ఉపయోగపడతాయి. ప్రస్తుతానికి ఉపయోగిస్తున్న టామిఫ్లూ ఔషధం నిల్వలపైనా సందేహాలు తలెత్తుతున్నాయి. రోగ నిరోధక వ్యవస్థ బలహీనంగా ఉన్న వారిలో ఈ వ్యాధి ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. దీని నివారణకు సంబంధించిన కొన్ని సూచనలు అవసరాన్ని బట్టి అనుసరించాలి. ఇప్పటికే వ్యాధి పీడితులైతే ఇవి కొంత మేరకే ఉపయోగపడతాయి.

1. ప్రతిరోజూ ఐదు తులసి ఆకులను ఉదయాన్నే తినాలి.

2. తేలికగా లభ్యమయ్యే గిలోయి (వైద్యభాషలో టైరోస్పోరా కార్డిఫోలియా) మొక్క అడుగు పొడవు భాగానికి ఐదు తులసి ఆకులను కలిపి వేడి నీళ్లలో వాటిలోని సారమంతా నీటిలోకి దిగే వరకూ 15-20 నిమిషాలపాటు మరగనీయాలి. దీనిని వడపోయగా వచ్చిన ద్రవానికి మిరియాలు, సైంధవలవణాన్ని కలపాలి. దీని రుచి మార్పునకు అవసరమైతే పంచదారను కలపొచ్చు. వేడి తగ్గాక ఈ డికాషన్‌ను సేవించాలి. ఇది రోగనిరోధక శక్తిని అద్భుతంగా పెంచుతుంది. గిలోయి మొక్క సహజంగా లభ్యం కాకపోతే దీని పొడరును మార్కెట్ నుంచి సేకరించి ఉపయోగించవచ్చు.

3. నెలలో ఒకటి లేదా రెండు సార్లు కర్పూరాన్ని ఒక

దసరా శుభాకాంక్షాలతో

HYDERABAD DISTILLERIES & WINERIES PRIVATE Ltd

Regd. Office & Factory

A-4, IDA

Uppal, Hyderabad - 500 039

ఆశా వర్క్స్ పెండింగ్ పారితోషికాలు చెల్లించాలి.

ఆశా వర్క్స్ కు పెండింగ్లో ఉన్న పారితోషికాలు వెంటనే చెల్లించాలని, కనీస వేతనం నిర్ణయించి అమలు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఎ.పి.వాలంటరీ హెల్త్ వర్క్స్ యూనియన్ (ఆశ) (సిఐటియు) ఆధ్వర్యంలో ఆగస్టు 3న కృష్ణా జిల్లా వైద్య ఆరోగ్య శాఖాధికారి (డిఎం&హెచ్ఓ) కార్యాలయం వద్ద ధర్నా జరిగింది. ఈ సందర్భంగా జిల్లా కార్యదర్శి ఎ.కమల మాట్లాడుతూ ఆశా వర్క్స్ కు పెండింగ్లో ఉన్న పారితోషిక బకాయిలను వెంటనే చెల్లించాలని డిమాండ్ చేశారు. జిల్లా అధ్యక్షురాలు వై.నాగలక్ష్మి మాట్లాడుతూ పారితోషికాలను గ్రామ సర్పంచ్ లతో ముడిపెట్టకుండా నేరుగా ఆశా వర్క్స్ కే చెల్లించాలన్నారు. సిఐటియు

జిల్లా కార్యదర్శి ఎన్.సి.హెచ్ శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ ఇతర రాష్ట్రాలలో లాగా మన రాష్ట్రంలో కూడా 1200/రా|| చెల్లించాలన్నారు. అనంతరం జిల్లా వైద్య ఆరోగ్య శాఖాధికారి టి.వి.రమణరావుకి వినతిపత్రం అందజేశారు. డిఎం&హెచ్ఓ సానుకూలంగా స్పందిస్తూ తమ పరిధిలో ఉన్న సమస్యల్ని వారంరోజులలో పరిష్కరిస్తామని హామీ ఇచ్చారు.

ధర్నాలో సిఐటియు బందరు పట్టణ కార్యదర్శి టి.చంద్రపాల్, సిఐటియు నాయకులు పి.వెంకటేశ్వరావు ఆశా వర్క్స్ జి.వెంకటలక్ష్మి, ఎస్.నారాయణమ్మ, జి.కుమారి, ఎస్.ప్రభావతి, నల్లి లక్ష్మి, కె.యలమందమ్మ, సి.హెచ్. దేవదీవెన తదితరులు పాల్గొన్నారు.

◆◆◆

మున్సిపల్ కార్మికుల పోరాటం స్ఫూర్తిదాయకం

మున్సిపల్ కార్మికులు, ఉద్యోగుల పోరాటాలు ఇతర రంగంలోని కార్మికులను స్ఫూర్తిదాయకంగా నిలిచాయని సిఐటియు రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షురాలు ఎస్.పుణ్యవతి అన్నారు.

ఆగస్టు 25-27 వరకు హైదరాబాద్ సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో మూడు రోజుల పాటు జరిగిన శిక్షణ తరగతుల సంవత్సరంగా ఆమె కార్మికులను ఉద్దేశించి మాట్లాడారు. ఈ తరగతులకు యూనియన్ ప్రధాన కార్యదర్శి కె.వెంకటేశ్వర్లు ప్రిన్సిపల్ గా వ్యవహరించారు.

◆

మధ్యాహ్న భోజన పథకం కార్మికులకు కనీస వేతనం నిర్ణయించాలి

మధ్యాహ్న భోజన పథకంకార్మికుల సమస్యలు పరిష్కరించి, న్యాయం చేయాలని, పథకం సక్రమముగా నిర్వహింపచేయాలని కోరుతూ, నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టర్ కు విజ్ఞాపన పత్రం అందజేశారు. జిల్లాలోని 3600 పాఠశాలల్లో మధ్యాహ్నభోజన పథకం విద్యార్థులకు వంటచేసి పెట్టేవారు అతి నిరుపేదలు. గత 7 సం॥లుగా వంట చేస్తున్నా ఇప్పటికీ వంట పాత్రలు ఇవ్వలేదు. పెరిగిన ధరలకు కూరగాయలు, సరుకులు కొనలేని పరిస్థితిలో భోజనం పెడుతున్నారు. చాలా పాఠశాలల్లో మౌళిక

సదుపాయాలు లేవు. కిలోమీటరు దూరం వెళ్లి నీళ్లు తెచ్చి పెడుతున్నామని వారు ఆవేధన వెలుబుచ్చారు. ప్రతినెలా బిల్లులు చెల్లించటం లేదు. కోడిగుడ్డు పెట్టమని వత్తిడి చేస్తున్నారు. లేక పోతే తొలగిస్తామని బెదిరిస్తున్నారు. కావున మీరు జోక్యం చేసుకొని తమ డిమాండ్లు పరిశీలించి, పథకాన్ని సక్రమంగా అమలు చేయించమని మధ్యాహ్న భోజన కార్మికుల సంఘం ప్రతినిధులు కలెక్టరును కోరారు.

ప్రతి పాఠశాలలో మౌళిక సదుపాయాలు, మంచినీటి సౌకర్యం కల్పించాలి. ప్రతినెల సక్రమంగా బిల్లులు చెల్లించాలి. వంటపాత్రలు, వంటగ్యాసు, కట్టెలు, కోడిగుడ్డు, ప్రభుత్వమే సరఫరా చేయాలి. బియ్యంతోపాటు, కందిపప్పు, వంటనూనె సివిల్ సప్లై ఆఫీసు ద్వారా కార్మికులకు నేరుగా అందించాలి. కార్మికులకు గుర్తింపు కార్డులు ఇచ్చి గ్రూపు ఇన్సూరెన్స్ చేయించాలి. తమిళనాడు ప్రభుత్వం మాదిరిగా, కార్మికులకు వేతనాలు చెల్లించాలి. రాజకీయ వేధింపులు-అక్రమ తొలగింపులు అరికట్టాలని వారు డిమాండు చేశారు. ♦

నెల్లూరులో మండల కార్యకర్తలకు శిక్షణ తరగతులు

సిఐటియు మండలస్థాయి కార్యకర్తల శిక్షణ తరగతులు ఆగస్టు 8,9 తేదీలలో నెల్లూరు సిఐటియు ఆఫీసులో జరిగాయి.

సీనియర్ నాయకులు, జె.వెంకయ్య. క్లానులను ప్రారంభించారు. ఎస్.కె.రెహనాబేగం ప్రిన్స్ పల్ గా వ్యవహరించారు. వివిధరంగాలు ప్రభుత్వ వైఖరి, సిఐటియు విశిష్టత, మండల కమిటీల పనివిధానం తదితర విషయాలపై నాయకులు బోధించారు. క్లాసులు తమకు భాగా ఉపయోగపడగలవని, మండలాలలో సిఐటియు అభివృద్ధికి కృషి చేయగలమని క్లాసులకు హాజరైన వారు తెలిపారు. రెండు రోజులు జరిగిన ఈ శిక్షణ

తరగతులకు 80 మంది హాజరయ్యారు. అందులో సగం మంది మహిళలుండటము విశేషం. ♦♦♦

ఐసిడిఎస్ ను ప్రైవేటీకరించాద్దు

అనంతపురం జిల్లా హిందూపురం ప్రాజెక్టు ఎ.పి.అంగన్ వాడీ వర్క్స్ & హెల్ప్స్ యూనియన్ (సిఐటియు) ప్రధమ మహాసభ సప్తగిరి కాలేజినందు ఆగస్టు 9న జరిగింది.

ఈ మహాసభకు ముఖ్య అతిథిగా రాష్ట్ర అధ్యక్షురాలు బి.లలితమ్మ పాల్గొన్నారు. జిల్లా యూనియన్ గౌరవ అధ్యక్షులు,

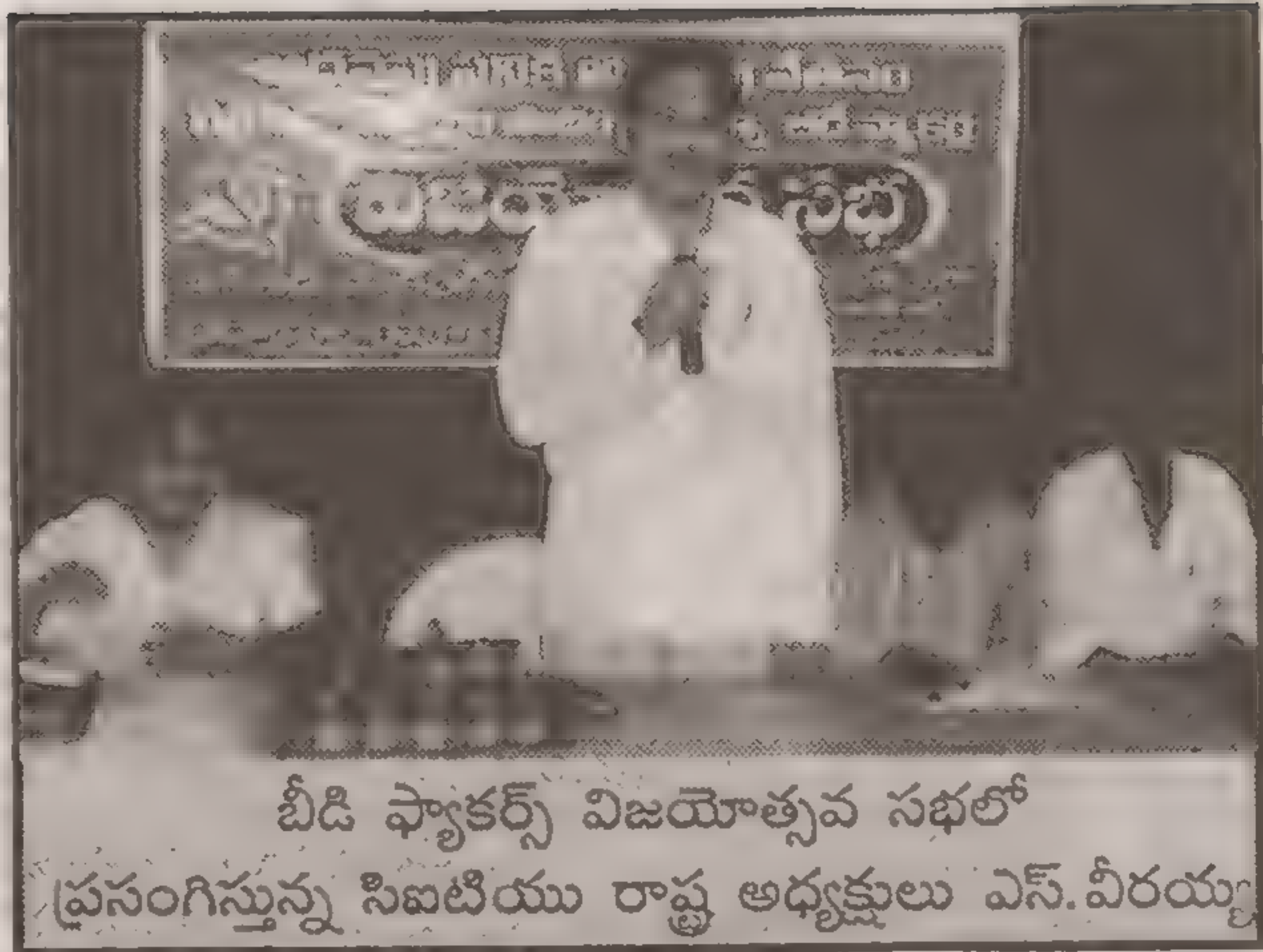
సిఐటియు జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి ఇంతియాజ్ యూనియన్ జిల్లా అధ్యక్ష, ప్రధానకార్యదర్శులు వనజ, మంజులిక, కార్యదర్శి ఎన్.ఉమాదేవి, సిఐటియు డివిజన్ ప్రధానకార్యదర్శి ఎ.శ్రీనివాసులు, పిఎం, హమాలీ, ఎస్ఎస్బి, ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్స్ యూనియన్ల నాయకులు పాల్గొన్నారు.

నూతన కమిటీ ఎన్నిక: ప్రాజెక్టు అధ్యక్షులుగా పార్వతమ్మ, ప్రధాన కార్యదర్శి, ఎన్.ఉమాదేవి, కార్యదర్శి, ఎ.రామంజినమ్మ, ఉపాధ్యక్షులుగా వినోదరాణి, శ్రీదేవి, ధనలక్ష్మి, ఉమక్క కార్యదర్శులుగా, అరుణ, శైలజ, రాజమ్మ, శోభరాణి, కోశాధికారి మంజుల కమిటీ సభ్యులుగా, గీతావాణి, శ్రీలక్ష్మి, ముద్దమ్మ, అనిత, శాంతమ్మ, ఫజులీ, నారాయణమ్మ, వేదవతి, శైలజ, నాగమ్మ, జయమ్మ, రామ్ తులసి, జ్యోతి లు ఏక గ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు.

హమాలీల సమస్యలపై కలెక్టర్ కు వినతిపత్రము

ప్రకాశం జిల్లాలో సివిల్ సప్లయ హమాలీస్ 19 పాయింట్లలో 420 మంది పనిచేస్తున్నారు. అనేక సమస్యలతో కార్మికులు సతమతమౌతున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం హమాలీలకు బట్టలు ఇవ్వాలని పెరిగిన నిత్యవసర వస్తువుల ధరలకు అనుగుణంగా హమాలీలకు కూలిరేట్లు పెంచాలని, గుర్తింపు కార్డులు ఇవ్వాలని, గోడౌన్లలో కరెంటు ఏర్పాటు చేయాలని, గోడౌన్లలో వాచ్మెన్ ని పెట్టాలని, పి.ఎఫ్ కార్డులు ఇప్పించాలని కోరారు. వినతిపత్రం సమర్పించిన వారిలో యూనియన్ అధ్యక్షులు కె.లక్ష్మీనారాయణ, కన్వీనర్ ఎస్ కె అమీర్, సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు చీకటి శ్రీనివాసరావు, బి.వెంకట్రావు, నరసింహ, శేషయ్య, ఆంజనేయులు, ఖజావలి తదితరులు ఉన్నారు.

బీడి ఫ్యాకర్స్ విజయోత్సవ సభలో ప్రసంగిస్తున్న సిఐటియు రాష్ట్ర అధ్యక్షులు ఎస్.వీరయ్య

ఎ.పి బిల్డింగ్ వర్కర్స్ యూనియన్ సదస్సు

భవన నిర్మాణ కార్మికులకోసం ప్రభుత్వం చేపట్టిన సంక్షేమ పథకాలను వివరించేందుకు రామగుండంలో ఆర్.లక్ష్మణ్ అధ్యక్షతన సదస్సు జరిగింది. ఈ సదస్సుకు హాజరైన నాయకులు మాట్లాడుతూ సిఐటియు పోరాటాల ఫలితంగా ప్రభుత్వం భవన నిర్మాణ కార్మికులకు ప్రవేశ పెట్టిన సంక్షేమపథకాలను

వినియోగించుకోవాలన్నారు. ప్రమాదవశాత్తు మరణిస్తే రూ॥ 2 లక్షలు, అంగవైకల్యం సంభవిస్తే రూ 1 లక్ష, సహజమరణానికి రూ॥30 వేలు, పిల్లలకు స్కాలర్షిప్పులు, మహిళా కార్మికులకు ప్రసూతి ఖర్చులు చెల్లిస్తారని అందుకు రూ 50 తో సభ్యత్వం తీసుకొని ప్రతి సం॥ రూ॥ 12లు చెల్లించాల్సి ఉంటుందని తెలిపారు. తాపీ మేస్త్రీలు, కూలీలు, రాడ్ బెండింగ్, ప్లంబర్స్, ఎలక్ట్రిషియన్స్, కార్పెంటర్ తదితర 39 రకాల కార్మికులు ఈ పథకాలు వినియోగించుకోవాలన్నారు.

ఈ కార్యక్రమంలో సిపిఎం డివిజన్ కార్యదర్శి వై.యాకయ్య, సిఐటియు జిల్లా ఉపాధ్యక్షులు కె.సునీల్, రామగుండం ఏరియా అధ్యక్షులు ఎం.రామాచారి, బిల్డింగ్ వర్కర్స్ యూనియన్ కార్యదర్శి జి.కనకయ్య, మండల సిఐటియు అధ్యక్షులు ఎ.నర్సింగరావు, సామలరాజు, టి.మల్లేష్, వి.తిరుపతి, వై.శ్రీనివాస్, ఎస్.హన్మంత, డి.పోచం, ఎస్.కె.అప్పల్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సింగరేణి కాంట్రాక్టు కార్మికుల రాష్ట్ర సదస్సు

సింగరేణిలో పని చేస్తున్న ఇరవై వేల మంది కాంట్రాక్టు కార్మికుల సమస్యల పరిష్కారం చేయాలని ఆగస్టు 29న హైదరాబాద్ లో రాష్ట్ర సదస్సు జరిగింది. సదస్సుకు ఎంఎల్సీ కె.నాగేశ్వర్, సిఐటియు రాష్ట్ర ప్రధానకార్యదర్శి ఆర్.సుధాభాస్కర్ తదితరులు హాజరయ్యారు. సదస్సులో సింగరేణి కాంట్రాక్టు కార్మికుల సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్ష, కార్యదర్శులుగా ఎం.సాయిబాబు, కె.సునీల్ ఎన్నికయ్యారు. సింగరేణి సంస్థలో శాశ్వత పనిస్థలాలల్లో పని చేస్తున్న కాంట్రాక్టు కార్మికులను రెగ్యులరైజ్ చేయాలి. ప్రభుత్వ జీ.వో.నెం. 186 ప్రకారం వేతనాలు చెల్లించాలి. సి.ఎం.పి.ఎఫ్. కటింగ్ వివరాలు, వ్యక్తిగత స్లిప్లు కార్మికులకు వెంటనే అందజేయాలి. కార్మికులకు ఆడ, మగ తేడా లేకుండా సమాన వేతనాలు అమలు చేయాలి. కాంట్రాక్టర్లు మారినప్పుడల్లా కార్మికులను మార్చే విధానాన్ని రద్దుచేయాలి. కాంట్రాక్టు కార్మికులందరికీ ప్రతి నెల 10వ తేదీలోపు బ్యాంకుల ద్వారా వేతనాలు ఇవ్వాలి, పే స్లిప్లు ఇవ్వాలని సదస్సు తీర్మానించింది.

ఐటిడిఎ కంటింజెంట్ వర్కర్స్ కు కనీస వేతనాలివ్వాలి

ఐటిడిఎ పరిధిలో పని చేస్తున్న కంటింజెంట్ వర్కర్ల సమస్యలు పరిష్కరించాలని ఐటిడిఎ కంటింజెంట్ వర్కర్స్ యూనియన్ (సిఐటియు) జిల్లా కమిటీ ఆధ్వర్యంలో డిఆర్ఓకు వినతిపత్రం ఇచ్చారు. సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు రొయ్యల రాజు, కంటింజెంట్ వర్కర్స్ యూనియన్ జిల్లా కార్యదర్శి దామెర రాజేందర్, అధ్యక్షులు ఎ.నాగేశ్వర్ రావు, ముద్దబోయిన నీల, సవిత, వీరస్వామి, రామలక్ష్మి, రమ, సమ్మక్క, బంపయ్య తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ముషీరాబాద్ డిపో డి.ఎం. మొండి వైఖరికి నిరసనగా ఆగస్టు 20న డిపో ముందు ఎపిఎస్ఆర్టిసి కాంట్రాక్టు కార్మికులు ధర్నా నిర్వహించారు.

డి.ఎం. వచ్చినప్పటి నుండి నమస్కలు పరిష్కరించకుండా కాంట్రాక్టు కార్మికులపై కక్షసాధింపు చర్యలు చేపడుతున్నారని విమర్శించారు. టర్మినేషన్ చేసిన కార్మికున్ని వెంటనే పనిలోకి తీసుకోవాలని కాంట్రాక్టు కార్మికులందరు మూడు రోజుల నుండి ధర్నా చేస్తున్నారు. యాజమాన్యం పట్టించుకోలేదు. మొండివైఖరి మానుకొని కార్మికులతో చర్చించి సామరస్యంగా నమస్కను పరిష్కరించాలని డిపో గౌరవాధ్యక్షులు ఎస్.డి.ఆరిఫ్ డిమాండ్ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు పి.శోభన్కుమార్, డానియల్ సిఐటియు ముషీరాబాద్ జోన్ అధ్యక్షులు ఆర్.ఇ.బాబు, నీలిమ, శ్రీనివాసులు, భాస్కర్, యాదయ్య పాల్గొన్నారు. ♦♦♦

హోటల్ సుప్రభాత్ (రాయల్ డర్బి) కార్మికుల రిలే నిరాహార దీక్షలు

మొదరాబాద్లోని సుప్రభాత్ (రాయల్ డర్బి) హోటల్లో గత 15 సం॥రాలుగా పనిచేస్తున్న కార్మికులను అకారణంగా తొలగించిన యాజమాన్యం మొండివైఖరికి నిరసనగా ఆగస్టు 1న ఉదయం 9 గం॥లకు హోటల్ ముందు రిలే నిరాహార దీక్షలు చేపట్టారు.

ఈ సందర్భంగా సిఐటియు నగర కార్యదర్శి సయ్యద్ ఆరీఫ్ రిలే నిరాహారదీక్షలు ప్రారంభించారు. బి.లక్ష్మిరెడ్డి, ఎం.కుమార్, షేక్అస్లామ్, అంజమ్మ, ఎం.కె.దీపక్ మరియు జ్యోతి (చనిపోయిన కార్మికుని భార్య), నిరాహారదీక్షలో పాల్గొన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో యూనియన్ నాయకులు జె.సంగయ్య, సంతోష్కుమార్,

నారాయణ, కృష్ణయ్యలు పాల్గొని మద్దతు తెలిపారు. ♦

మధ్యాహ్న భోజన పథక కార్మికులకు కనీస వేతనాలు ఇవ్వాలి

మధ్యాహ్న భోజన పథక కార్మికులకు బిల్లులు నెలనెలా సక్రమంగా చెల్లించాలని, కనీసవేతనం అమలు చేయాలని మధ్యాహ్న భోజన పథక కార్మికుల యూనియన్ రాష్ట్ర కార్యదర్శి ఎస్.రమ ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. మధ్యాహ్న భోజన కార్మికులు సిఐటియు ఆధ్వర్యంలో ఆగస్టు 3న కృష్ణా

జిల్లా, ఆగస్టు 18న వరంగల్ జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయాల వద్ద ధర్నా చేశారు. కృష్ణా జిల్లా ధర్నాలో యూనియన్ అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు సిహెచ్ఎస్ సుప్రజ, ఎ.మల్లేశ్వరి, సిఐటియు జిల్లా కార్యదర్శి ఎస్.సిహెచ్. శ్రీనివాస్, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం జిల్లా కార్యదర్శి అన్నవరపు నాగేశ్వరావు గుడివాడ డివిజన్ సిఐటియు నాయకురాలు జి.ప్రశాంతి, మధ్యాహ్న భోజన కార్మికులు ఎ.దుర్గాభవాని, టి.గంగాభవాని, జి.నాగమణి, సుల్తాన, జహంగీరున్నిసా తదితరులు పాల్గొన్నారు.

వరంగల్ జిల్లా ధర్నాలో ఎస్.రమ సంఘం అధ్యక్షురాలు కాసుమాధవి, సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు రోయ్యలరాజు, జిల్లా నాయకులు యాటల సోమన్న, ఇమ్మడిపద్మ, భారతి, సరోజన, విజయ, నజీమా తదితరులు పాల్గొన్నారు. ♦♦♦

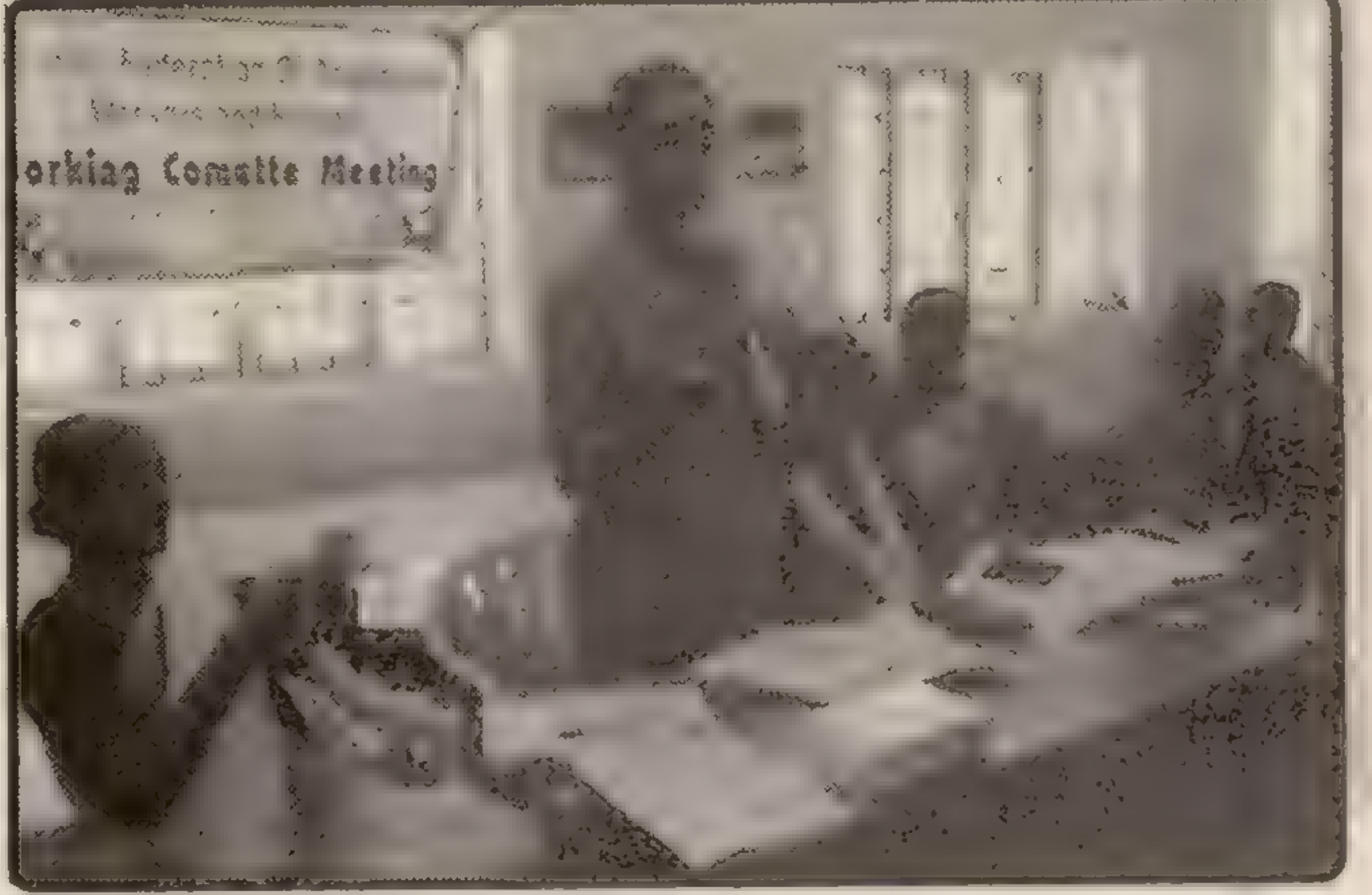

అక్టోబర్ లో అంగన్ వాడీ అభిలభారత మహాసభలు

అంగన్ వాడీ వర్క్స్ & హెల్ప్స్ ఫెడరేషన్ అభిలభారత కమిటీ సమావేశం ఆగస్టు 22, 23 తేదీలలో తిరుపతిలో జరిగింది. అక్టోబర్ లో జరుగనున్న అభిలభారత మహాసభ ప్రధాన ఎజెండాగా సమావేశం చర్చించింది. ఇందులో పాల్గొన్న ఫెడరేషన్ 6వ అభిలభారత మహాసభలు అక్టోబర్ 9 నుండి 12 వరకు ఛండీఘర్ లో (పంజాబ్) జరుగుతున్నట్లు ఫెడరేషన్ ప్రధానకార్యదర్శి డా॥కె. హేమలత తెలిపారు.

23 రాష్ట్రాల నుండి అంగన్ వాడీ వర్క్స్ & హెల్ప్స్ మహాసభలో పాల్గొంటారన్నారు. మొదటి రోజు ప్రదర్శన, బహిరంగ సభ, తరువాత మూడు రోజులు ప్రతినిధుల సభ జరుగుతుంది. గత బెంగళూరు మహాసభ తర్వాత సంఘం ఆధ్వర్యంలో జరిగిన పోరాటాలు అనుభవాలు ఈ మహాసభలో సమీక్షించి భవిష్యత్ కర్తవ్యాలు రూపొందిస్తారు.

ఐసిడిఎస్ ను సార్వత్రికరించి మరింత పటిష్ట వంతగా అమలు జరిగేందుకు ప్రజల మద్దతుతో పెద్ద ఎత్తున క్యాంపెయిన్ చేయాలని సమావేశం నిర్ణయించింది. అభిలభారత మహాసభ సందర్భంగా అక్టోబర్ రెండవ తేదీన దేశ వ్యాప్తంగా అన్నీ ప్రాజెక్టు కేంద్రాలలో జెండావిష్కరణ

చేయాలని కమిటీ పిలుపునిచ్చింది.

ఫెడరేషన్ అభిలభారత అధ్యక్షులు కా॥ నీలిమామైత్ర, కోశాధికారి ఎఆర్.సింధు, సీనియర్ నాయకులు పశ్చిమబెంగాల్ మాజీ మంత్రి నిరుపమచటర్జి, రాష్ట్ర అధ్యక్ష, ప్రధానకార్యదర్శులు బి.లలితమ్మ, పి.రోజా మరియు వివిధ రాష్ట్రాల నుండి వచ్చిన యూనియన్ నాయకులు ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్నారు.

♦♦♦

డా॥ రెడ్డిస్ లేబరేటరీస్ యాజమాన్యం కార్మికులను వేధించడం ఆపాలి

డా॥రెడ్డిస్ లేబరేటరీస్ స్టాఫ్ & వర్కర్స్ యూనియన్ ఆధ్వర్యంలో అక్రమ బదిలీలు రద్దు చేయాలని, తొలగించిన కార్మికులను వెంటనే పనిలోకి తీసుకోవాలని కోరుతూ

శ్రీకాకుళం కార్మికశాఖ కార్యాలయం వద్ద ఆగస్టు 18న ధర్నా జరిగింది. ఈ ధర్నాలో సిఐటియు జిల్లా కార్యదర్శి డి.గోవిందరావు, మున్సిపల్ వర్కర్స్ యూనియన్ నాయకులు కె.రవికుమార్, నాగార్జున అగ్రికల్ స్టాఫ్ & వర్కర్స్ యూనియన్ నాయకులు డి.దుర్గారావు, జె.లక్ష్మారావు, శ్యాం పిస్టన్స్ (రింగ్స్) వర్కర్స్ యూనియన్ అధ్యక్షులు వెలమల రమణ మద్దతుగా ప్రసంగించారు. ఈ ధర్నా లో సిఐటియు డివిజన్ ప్రధాన కార్యదర్శి పి.తేజేశ్వరరావు, డా॥రెడ్డిస్ లేబరేటరీస్ స్టాఫ్ & వర్కర్స్ యూనియన్ అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు వై.శ్రీనివాస్, బి.రామకృష్ణ, కోశాధికారి పి.శ్రీనివాసరావు, కాంట్రాక్టు వర్కర్స్ యూనియన్ అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు కె.లక్ష్మణరావు, పి.రాంబాబు తదితరులు పాల్గొన్నారు. ధర్నా అనంతరం కార్మిక శాఖాధికారికి వినతిపత్రం అందజేశారు.

మున్సిపల్ వర్కర్స్ జీతాలు వెంటనే చెల్లించాలి

జిహెచ్ఎంసి ఉప్పల్ సర్కిల్ పరిధిలో పని చేస్తున్న వర్కర్స్ కు వెంటనే జీతాలు ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేస్తూ ఆగస్టు 13న మున్సిపల్ ఆఫీసు ముందు ధర్నా చేసి డిసిఎం చలపతికి వినతిపత్రం ఇచ్చారు. ధర్నాకి సిఐటియు ఉప్పల్ ప్రధానకార్యదర్శి మన్నెనర్సింహారెడ్డి నాయకత్వం వహించారు. ఈ కార్యక్రమంలో సిఐటియు ఆర్.శివ, జె.వెంకన్న, విమల, యాదమ్మ, జయమ్మ, మల్లీశ్వరి, జ్యోతి, మారమ్మ, అండాలు, యాదమ్మ తదితరులు పాల్గొన్నారు. కార్మికులకు వేతనాలు వెంటనే చెల్లిస్తామని డిసిఎం హామీ ఇచ్చారు.

బ్యాంకు ఉద్యోగుల సమ్మె విజయవంతం

ఆగస్టు 5,6 తేదీలలో జాతీయ బ్యాంకు ఉద్యోగుల రెండు రోజుల సమ్మె రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జయప్రదమైంది. హైదరాబాద్‌లోని కోఠి బ్యాంకు స్ట్రీట్‌లోని ఎస్‌బిఐ కార్యాలయం ఆవరణలో పెద్దఎత్తున ధర్నా నిర్వహించారు. ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న ఎమ్మెల్యే నాగేశ్వర్ మాట్లాడుతూ బ్యాంకు ఉద్యోగుల వల్ల లాభాలు అర్జిస్తున్న యాజమాన్యం వారికి జీతాలు పెంచడంలో నిర్లక్ష్యం వహించడం ఎంతవరకు సబబని ప్రశ్నించారు. శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాల్లో సిబ్బంది సమ్మెలో సంపూర్ణంగా పాల్గొన్నారు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల్లో 356 బ్యాంకు శాఖలు, మూడువేల మంది ఉద్యోగులు సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. సమ్మెకు సిఐటియు, ఎల్ఐసి ఎంప్లాయిస్ యూనియన్, ఎస్‌డబ్ల్యుఎఫ్ సంఘాలు సంఘీభావం ప్రకటించాయి. తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో బ్యాంకు ఉద్యోగుల సమ్మె విజయవంతమైంది. కృష్ణా జిల్లాలోని 500 శాఖల్లో 54 రకాల షెడ్యూల్ బ్యాంకుల్లో సమ్మె విజయవంతమైంది. సుమారు మూడువేల మంది సిబ్బంది సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. విజయవాడ ప్రకాశం రోడ్డులోని ఎస్‌బిఐ జోనల్ కార్యాలయం వద్ద జరిగిన సమావేశంలో సిపిఎం, సిఐటియు నాయకులు పాల్గొని సమ్మెకు మద్దతు తెలిపారు. బ్యానర్లు ప్రదర్శిస్తూ ఉద్యోగులు నిరసన తెలిపారు. ప్రకాశం జిల్లాలో అన్ని బ్యాంకు బ్రాంచీల్లోనూ సమ్మె జరిగింది. పలుచోట్ల బ్యాంకు ఉద్యోగులు నిరసన ప్రదర్శనలు నిర్వహించారు. గుంటూరు జిల్లాలో సుమారు రెండు వేలమంది బ్యాంకు

ఉద్యోగులు పాల్గొన్నారు. గుంటూరులోని ఆంధ్రబ్యాంకు ఎదుట ఉద్యోగులు ధర్నా చేశారు. జిల్లాలోని 250 బ్యాంకు శాఖలకు చెందిన ఉద్యోగులు సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. విశాఖజిల్లా కేంద్రంలోని ఎస్‌బిఐ ప్రధాన కార్యాలయం వద్ద ధర్నా నిర్వహించారు. బ్యాంకు కార్యకలాపాలు స్తంభించి పోయాయి.

వరంగల్ జిల్లా కేంద్రంలోనూ, నర్సంపేటలోనూ బ్యాంకు ఉద్యోగులు సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. హన్మకొండలోని ఆంధ్రబ్యాంకు జోనల్ ఆఫీస్ ముందు సుమారు 1500 మంది ఉద్యోగులు ధర్నాలో పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఫెడరేషన్ ఆసిస్టెంట్ జనరల్ సెక్రటరీ జె.శ్రీనివాస్, రీజనల్ సెక్రటరీ స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా హెచ్ శంకర్, యూనియన్ రీజనల్ సెక్రటరీ బి. దీనదయాల్ మాట్లాడారు. సిఐటియు జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి గడ్డం రమేష్ మద్దతు తెలిపారు. ఖమ్మం జిల్లాలోనూ ప్రభుత్వ వాణిజ్య బ్యాంకులన్నింటినీ మూసివేశారు. ఖమ్మం పట్టణంలోని వైరాలోడ్‌లో ఎస్‌బిఐ ఎదుట రాస్తారోకో నిర్వహించారు. సిఐటియుతో పాటు పలు కార్మిక సంఘాలు మద్దతు తెలిపాయి. చాలా చోట్ల ఏటిఎంలు మూతపడ్డాయి. వ్యాపార రంగంపై బ్యాంకుల బండ్ తీవ్ర ప్రభావం చూపింది. నల్గొండ జిల్లాలో ఎస్‌బిహెచ్ ముందు ధర్నా నిర్వహించారు. కర్నూలు నగరంలోని స్టేట్ బ్యాంక్ ఎదుట అన్ని బ్యాంకుల ఉద్యోగులూ ధర్నా నిర్వహించారు. అనంతపురం జిల్లా ఐఎన్‌జి వైశ్యాబ్యాంకు ఎదుట యుఎఫ్‌బియు ఆధ్వర్యంలో ధర్నా నిర్వహించారు.

ఆటోలకు పార్కింగ్ స్థలం కేటాయించాలి

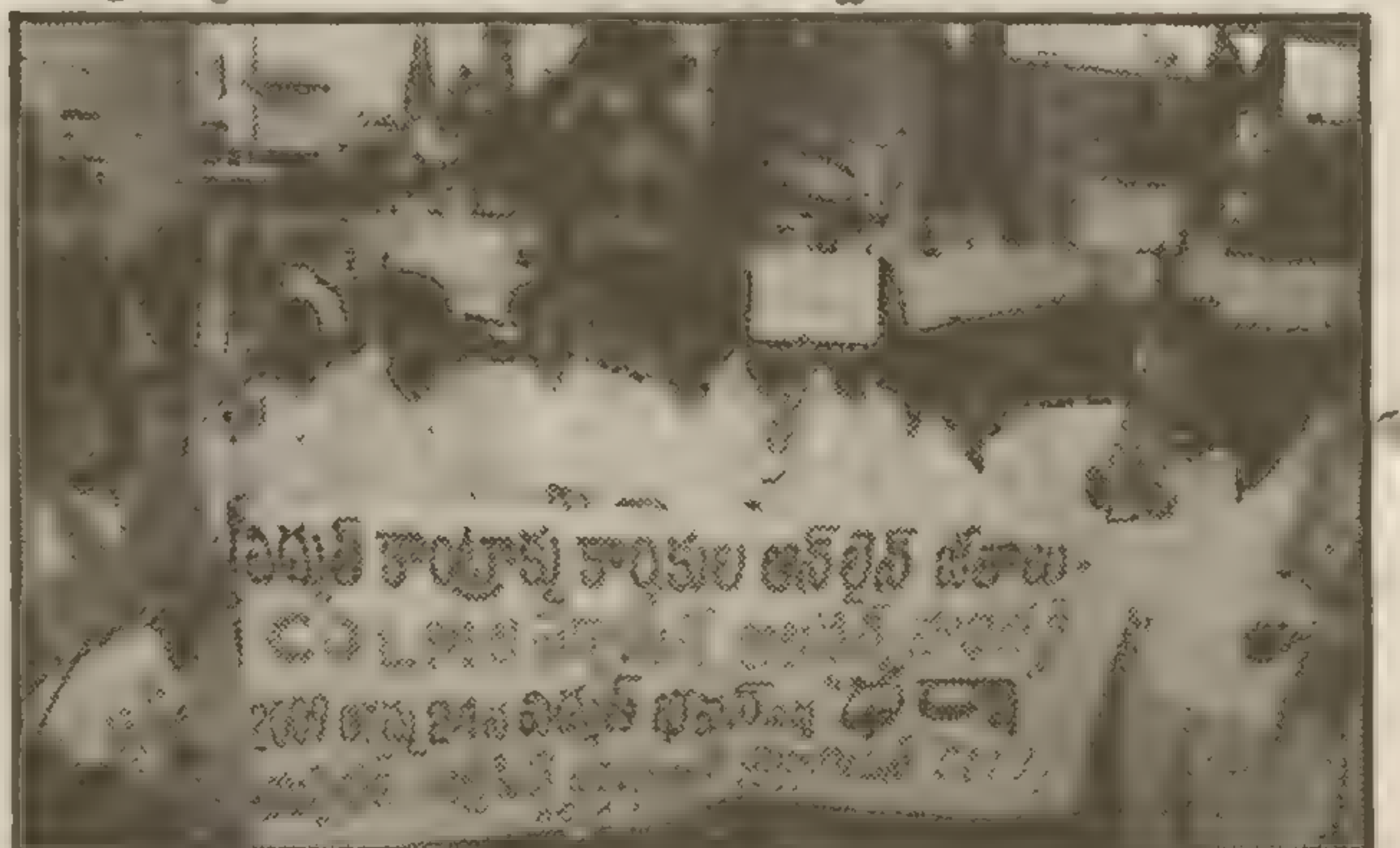

వరంగల్ నగరంలో ఆటోలకు పార్కింగ్ స్థలాలు కేటాయించాలని కమీషనర్ వాకాటి అరుణ కు వినతిపత్రం సమర్పించిన ఎ.పి. ఆటో ట్రాలీ డ్రైవర్స్ యూనియన్ (సిఐటియు) నాయకులు రాగుల రమేష్, మహబూబ్‌పాషా, డి.లింగమూర్తి, ఎం.గిరి, శేఖర్, కూమార్, ఎం.డి.మున్న, ఎం.ఎ.సలామ్, డి.కోటి, ఎం.డి.గాస్, ఎం.డి.ఫిరోజ్, ఎస్.అశోక్‌నాయక్, చందు తదితరులు పాల్గొన్నారు. సమస్యను సానుకూలంగా పరిష్కరిస్తామని కమీషనర్ హామీఇచ్చారు.

◆◆◆

ఉద్యమాల ద్వారానే సమస్యలు పరిష్కారం

కర్నూలు జిల్లాలో విద్యుత్ రంగంనందు పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్టు కార్మికులందరికీ ఆన్‌లైన్ ద్వారా జీతాలు, సిజెఎల్‌ఎంలకు పర్మినెంట్ అలవెన్స్ ఇవ్వాలని కోరుతూ యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ (సిఐటియు) ఆధ్వర్యంలో స్థానిక సిఐటియు జిల్లా కార్యాలయం, నుండి సూపరిండింటింగ్ ఇంజనీరు కార్యాలయం వరకు ప్రదర్శన, అనంతరం విద్యుత్ భవన్ ముందు ధర్నా నిర్వహించారు. ఈ ధర్నాకు రీజనల్ గౌరవ అధ్యక్షు, సిఐటియు జిల్లా కార్యదర్శి ఎం.డి.అంజిబాబు, రీజనల్ అధ్యక్షు, కార్యదర్శులు బి.మహానంది, నాయకత్వం వహించారు. ◆

స్త్రీ శిశు సంక్షేమ మంత్రిని కలిసిన అంగన్ వాడీ యూనియన్ ప్రతినిధులు

స్త్రీ, శిశు సంక్షేమ శాఖ మంత్రి శ్రీమతి కొండా సురేఖని జూలై 16న ఆమె నివాసంలో ఎపి అంగన్ వాడీ వర్క్స్ & హెల్ప్స్ (సిఐటియు) వరంగల్ జిల్లా కమిటీ నాయకులు కలిసి అభినందనలు తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా యూనియన్ రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యురాలు నల్ల భారతి మాట్లాడుతూ జిల్లాలో ఉన్న వర్క్స్ & హెల్ప్స్ సమస్యలు పరిష్కరించాలని, సెంటర్లలో మౌళిక సదుపాయాలు కల్పించాలని, మంత్రి దృష్టికి తెచ్చారు. మంత్రి స్పందిస్తూ జిల్లాలోని సమస్యల్ని నాకు తెలియజేస్తే వాటిని అసెంబ్లీలో మాట్లాడతానని వర్క్స్ కు హామీ ఇచ్చారు. ఈ కార్యక్రమంలో జిల్లా నాయకులు ప్రేమలత,

ఎం.సరోజ, నిర్మల, పి.భాగ్యలక్ష్మి, సుమంజలి, రుక్మిణి, జి.రాధ, శ్రీలత, సరస్వతి, బి.ఉమాదేవి, జి.మంగ, తిరుపతమ్మ, అనిత, అరుణ తదితరులు పాల్గొన్నారు. ♦♦♦

ఒంగోలులో శ్రామిక మహిళ రాష్ట్ర వర్క్ షాపు

శ్రామిక మహిళ రాష్ట్ర స్థాయి వర్క్ షాపు ఒంగోలులో సెప్టెంబర్ 17 నుండి 20 వరకు నిర్వహించనున్నట్లు సిఐటియు రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షురాలు, శ్రామిక మహిళ సమన్వయ కమిటీ రాష్ట్ర కన్వీనర్ ఎస్.పుణ్యవతి వెల్లడించారు. ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో మహిళలు పని చేస్తున్న ప్రదేశాలలో శ్రామిక మహిళలకు కనీస సౌకర్యాలు లేక అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారని ఆమె ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. సమాజంలో పెరుగుతున్న హింస లైంగిక వేధింపులు, ఎక్కువ గంటలు పనిచేయడం, పని ప్రదేశంలో కనీస సౌకర్యాలు లేకపోవడం తదితర సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నారని ఈ సమస్యలపై ఈ వర్క్ షాపులో చర్చించటం

జరుగుతుందని ఆమె పేర్కొన్నారు. ఈ వర్క్ షాపుకు ఆలిండియా నాయకులు హాజరవుతున్నారని ఆమె తెలిపారు. అంగన్ వాడీ ప్రకాశం జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి పి.ప్రశాంతి కుమారి అధ్యక్షతన జరిగిన శ్రామిక మహిళా సమావేశానికి ఎస్.పుణ్యవతి ముఖ్యఅతిథిగా హాజరయ్యారు. సమావేశంలో శ్రామిక మహిళా రాష్ట్రకమిటీ సభ్యురాలు ఎం.మనోజ, సిఐటియు రాష్ట్రనాయకులు కె.ఉమామహేశ్వరరావు, సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు చీకటి శ్రీనివాసరావు, కారుసాల శ్రీనివాసరావు, జిల్లా కార్యదర్శి జి.శ్రీనివాసులు, ఎం.పద్మ, కారుసాల సుబ్బరావమ్మ, జి.శారద తదితరులు పాల్గొన్నారు. ♦

ఎన్ఐటి హాస్టల్ వర్కర్ల ప్రదర్శన

వరంగల్ లోని ఎన్ఐటి క్యాంపస్ లో మార్చి 30వ తేదీన

15 మందిని పర్మినెంట్ చేస్తూ 28 మందిని కన్సల్టేట్ పే అర్డర్ ఇచ్చిన దానిని తక్షణమే అమలు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ హాస్టల్ వర్క్స్ యూనియన్ సిఐటియు ఆధ్వర్యంలో గురువారం ఎన్ఐటి క్యాంపస్ లో 200 మందితో ప్రదర్శన చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో సిఐటియు నగర ప్రధాన కార్యదర్శి రాగులర్మేష్, యూనియన్ ప్రధానకార్యదర్శి ఎం.శ్రీనివాస్, ఆఫీస్ బేరర్స్ జి.సాయిబాబు, బి.యాదగిరి, వై.యాదగిరి, టి.రాజయ్య, నర్సయ్య, బాబు, రాజేశ్వరి, కుమారస్వామి, వెంకటేశ్వర్లు, సాంబారావు, ఐలయ్య, శంకర్, యాకూబ్, దశరథం తదితరులు పాల్గొన్నారు. ♦

పోరాడి సాధించుకున్న ఆన్ లైన్ జీతాలు

కర్నూల్ జిల్లాలోని విద్యుత్ సంస్థల్లో పని చేస్తున్న కాంట్రాక్టు కార్మికుల ఆన్ లైన్ జీతాలను యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ (సిఐటియు) ఆధ్వర్యంలో అనేక ఉద్యమాలు చేసి నేటికి సాధించుకున్నామని సిఐటియు డివిజన్ కార్యదర్శి వి.ఏనురత్నం, నారాయణస్వామి తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ

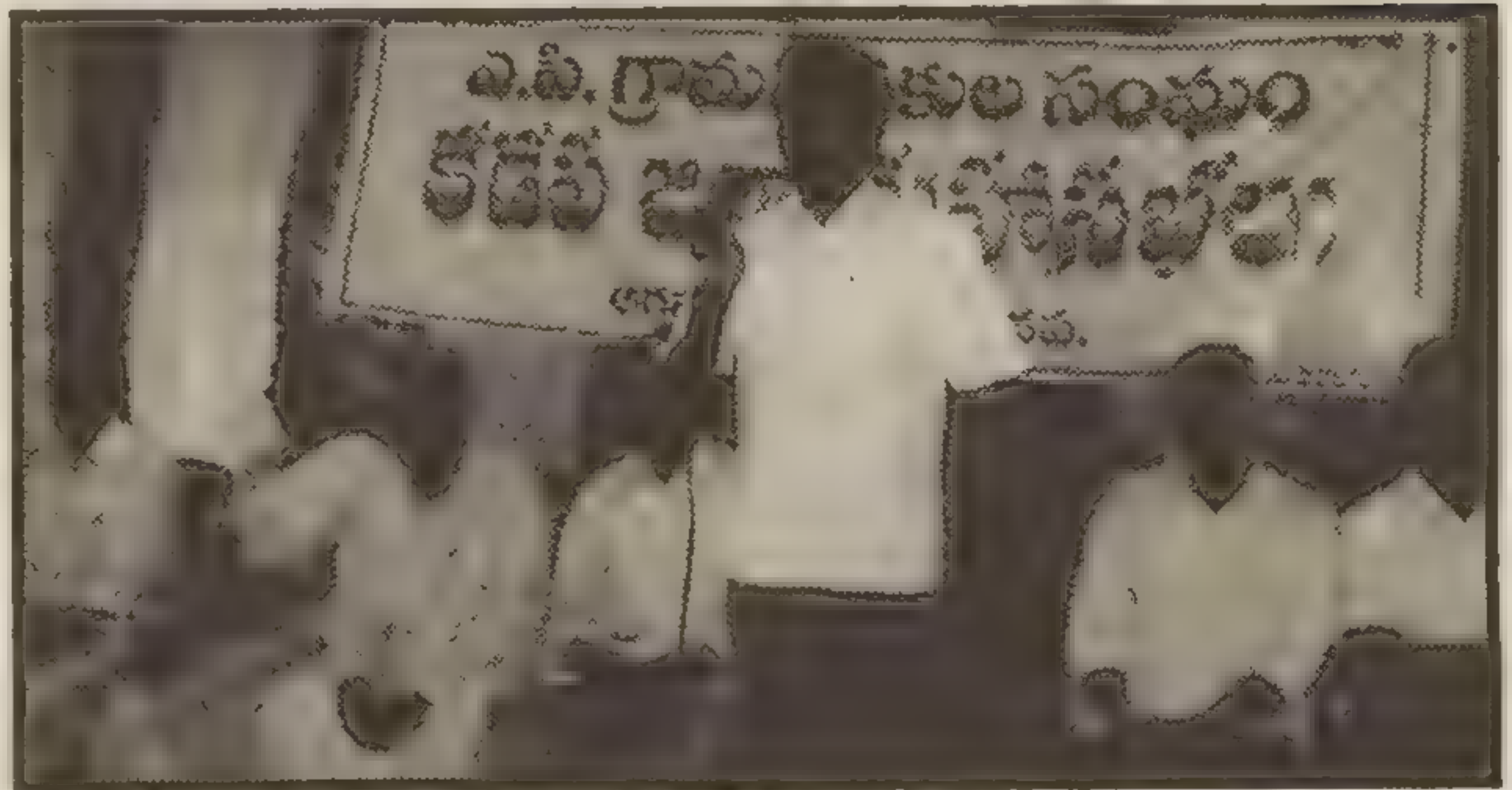
కార్మికులందరికీ కనీస వేతన చట్టం 313ఎ ప్రకారం అనుభవం కలిగిన కార్మికులందరికీ 7 వేల 20 రూపాయలు జీతాలు ఇవ్వాలని, ప్రతి కార్మికునికి ఇఎస్ఐ, రూ. 5 లక్షల ఇన్సూరెన్స్ సౌకర్యం వర్తింపజేయాలని, కాంట్రాక్ట్ జూనియర్ లైన్ మెన్లకు ఫర్ ఫార్మెన్స్ అలవెన్స్ వెయ్యి రూపాయలు ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేశారు. ♦

గ్రామసేవకుల సమ్మె ఒప్పందాలను అమలు చేయాలి

కడప జిల్లా గ్రామసేవకుల మహాసభ ఆగస్టు 12న కడప సిఐటియు కార్యాలయంలో జి.ధైర్యం, వెంకటరత్నం, సుధాకర్ల అధ్యక్షతన జరిగింది. ఈ మహాసభకు గ్రామసేవకుల సంఘం రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి వంగూరు రాములు ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని మాట్లాడుతూ. 46 రోజుల గ్రామసేవకుల చారిత్రాత్మక సమ్మె సందర్భంగా సమ్మెకాలం వేతనం ఇస్తామని, వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరంలో వేతనాలు, డిఎ పెంచుతామని, ఆర్థికేతర సమస్యలు ఖాళీపోస్టుల భర్తి ప్రమోషన్స్ వాటాబంది సమస్య, తదితర సమస్యలు పరిష్కరిస్తామని, రాత పూర్వకంగా ఒప్పందం జరిగిందని అన్నారు. ఒప్పందం చేసుకొని 6 నెలలు కావస్తున్నా, ఒప్పందాలను అమలు చేయకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేస్తూ గ్రామసేవకుల జీవితాలతో ఆడుకుంటున్నారు. సమ్మెకాలం ఒప్పందాలు అమలు కోసం సమస్యల పరిష్కారంకోసం గ్రామసేవకులందరు ఐక్యం కావాలని పిలుపునిచ్చారు.

మహాసభకు జిల్లా గౌరవ అధ్యక్షులు నారాయణరెడ్డి, సిఐటియు జిల్లా కార్యదర్శి రాంమోహన్ రెడ్డి, అంగన్ వాడీ యూనియన్

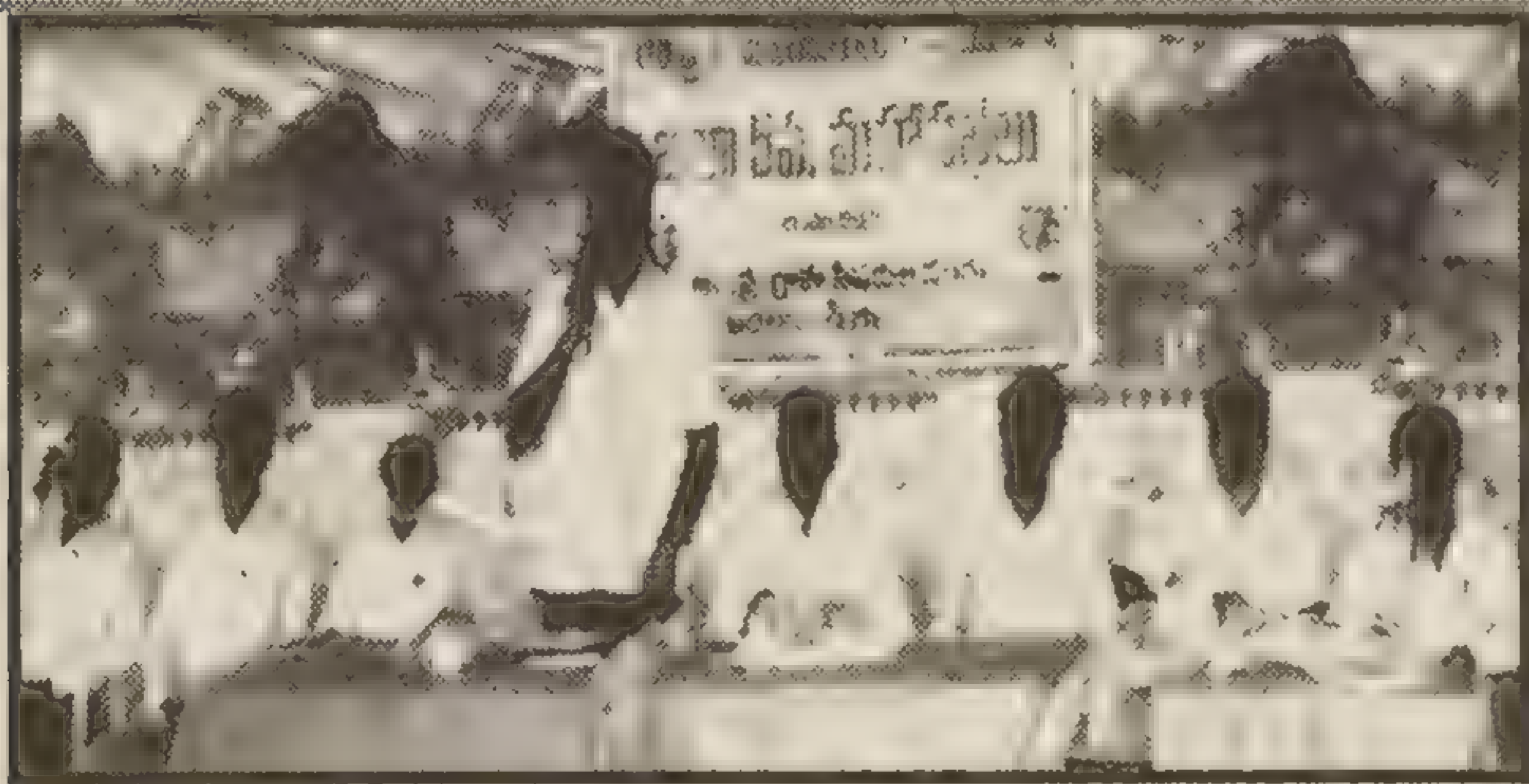

కార్యదర్శి సుబ్బమ్మ కెవిపిఎస్ నాయకులు పవన్లు పాల్గొని సందేశాలు ఇచ్చారు.

కడప జిల్లా నూతన కమిటీ ఎన్నిక

జిల్లా గౌరవ అధ్యక్షులుగా నారాయణరెడ్డి, అధ్యక్షులుగా గొట్టేదైర్యం, ప్రధానకార్యదర్శిగా రామకృష్ణ, అర్గనైజింగ్ కార్యదర్శిగా సి.బాబు ఉపాధ్యక్షులుగా సుధాకర్లు ఎన్నికయ్యారు. 35 మండలాల నుండి 250 మంది ప్రతినిధులు మహాసభకు హాజరయ్యారు.

◆◆◆

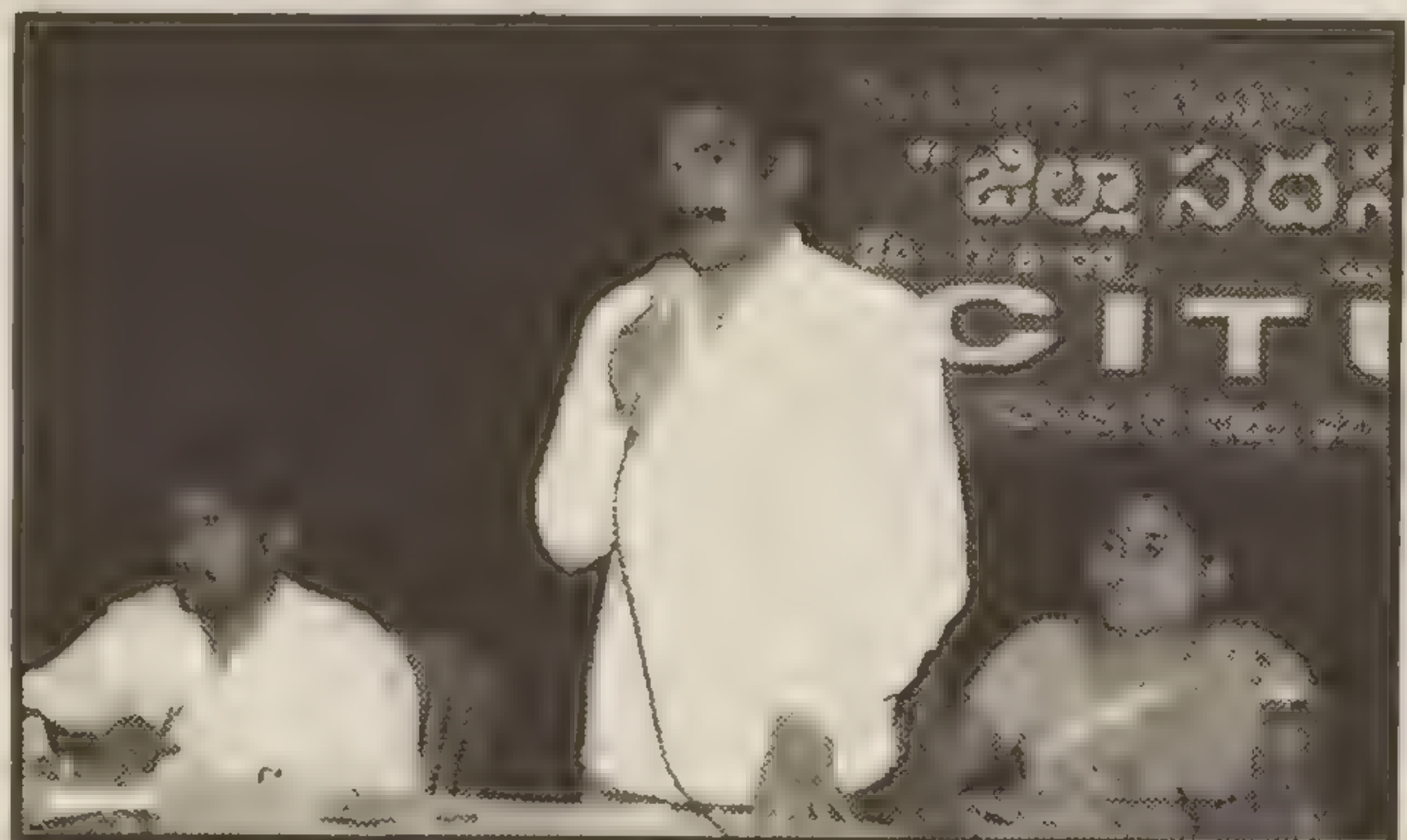
ఆదిలాబాద్ జిల్లా గ్రామసేవకుల నూతన కమిటీ ఎన్నిక గౌరవ అధ్యక్షులుగా జి. రాజన్న, గౌరవ కార్యదర్శిగా ది.మల్లేష్, అధ్యక్షులుగా డి.సుదాం, ప్రధానకార్యదర్శి కె.శంకర్, ఉపాధ్యక్షులుగా సాదిక్, గణపతి, ఆశన్న, సహాయకార్యదర్శులు శివమూర్తి, బి.అశోక్, మురళి, కోశాధికారిగా ఎస్.కె.సుభాష్ తో పాటు 13 మంది జిల్లా కమిటీ సభ్యులు మహాసభలో ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకొనడం జరిగింది.

◆◆◆

డిఎం&హెచ్ఓ ఆఫీసు వద్ద 2వ ఎఎన్ఎంల ధర్నా

జాతీయ గ్రామీణ ఆరోగ్య మిషన్ లో పని చేస్తున్న 2వ ఎఎన్ఎంల కరీంనగర్ జిల్లా సదస్సు ఆగస్టు 17న జరిగింది. ఈ సదస్సుకు జిల్లాలోపని చేస్తున్న 451 మందికి గాను 35 పిహెచ్సిల నుండి 180 మంది ఎఎన్ఎంలు పాల్గొన్నారు. సిఐటియు జిల్లా ప్రధానకార్యదర్శి జి.ముకుందరెడ్డి మాట్లాడుతూ వేతనాలు నెల నెల ఇవ్వాలని, పెరిగిన వేతనం అమలు చేయాలని, పిక్నిడ్ ట్రావెల్స్ అలవెన్స్ (ఎఫ్టిఎ) నెలకు రూ 400/- ఇవ్వాలని, యూనిఫామ్ అలవెన్స్ ఇవ్వాలని, సబ్ సెంటర్ లో క్లినిక్ అలవెన్స్ 250/-రూ ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేశారు. సదస్సులో పాల్గొన్న పలువురు ఎఎన్ఎంలు మాట్లాడుతూ మెడికల్ ఆఫీసర్స్ మమల్ని చులకనగా మాట్లాడుతున్నారని, పని భారం వీపరీతంగా ఉన్నదని కన్నీరుపెట్టారు. 2వ అనే పదం తీసివేయాలన్నారు.

సదస్సు తర్వాత డిఎం & హెచ్ఓ ఆఫీసు వరకు ప్రదర్శన అనంతరం ధర్నా చేసి, డిఎం & హెచ్ఓకు మెమోరాండం

ఇచ్చారు. డిఎం & హెచ్ఓ సుభద్ర ధర్నావద్దకు వచ్చి సమస్య పరిష్కరిస్తామని హామీనిచ్చారు.

ఈ కార్యక్రమంలో సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు వి.రవికుమార్, ఉపాధ్యక్షులు జి.జ్యోతి, మంజుల, స్వైలాబ్ రాణి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

◆◆◆

ఐక్య ఉద్యమాలకు సిఐటియు జనరల్ కౌన్సిల్ పిలుపు

‘యుపిఎ-2 ప్రభుత్వం కార్మిక చట్టాలను తుంగలో తొక్కుతోంది. పని గంటలు పెంచాలని కుట్ర పన్నుతోంది. నిత్యావసర వస్తువులపై ఫార్వర్డ్ ట్రేడింగ్కు అనుమతిస్తోంది. కార్మికుల, ఉద్యోగుల పెన్షన్ను, పిఎఫ్ను షేర్ మార్కెట్లో పెట్టి జూదమాడాలని చూస్తోంది.’ అని సిఐటియు అఖిలభారత అధ్యక్షులు ఎంకె. పాంథే విమర్శించారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రజావ్యతిరేక విధానాలనుంచి ప్రజలను కాపాడేందుకు దేశంలోని అన్ని కార్మిక సంఘాలనూ ఏకం చేసి వచ్చే నెలలో కరువు యాత్రలు చేయాలని నిర్ణయించినట్లు ఆయన వెల్లడించారు. సిఐటియు అఖిల భారత కౌన్సిల్ సమావేశాలు ఆగస్టు 18-21 తేదీలలో తిరుపతి పట్టణంలో జరిగాయి. దేశం నలుమూలల నుండి 320 మంది ప్రతినిధులు హాజరై సిఐటియు ఉద్యమం సాధించిన విజయాలు, భవిష్యత్లో చేపట్టబోయే కార్యక్రమాల గురించి చర్చించారు.

ఆగస్టు 18న మాస్ ర్యాలి, బహిరంగ సభ జరుగాయి. ప్రతినిధుల సమావేశాలు పట్టణంలో శ్రీవారి తులసి హాల్లో జరిగాయి. ఆహ్వాన సంఘం తరుపున సిఐటియు చిత్తూర్ జిల్లా అధ్యక్షులు చైతన్య ఆహ్వానం పలికారు. అఖిలభారత అధ్యక్షులు కా॥ ఎం.కె.పాంథే అధ్యక్షోపన్యాసం చేశారు. ప్రధాన కార్యదర్శి కా॥ మహ్మద్ అమీన్ నివేదికను, భవిష్యత్ నిర్మాణ కర్తవ్యాలను ప్రవేశపెట్టారు.

నిత్యావసర వస్తువుల ధరల పెరగుదలపై అసంఘటిత కార్మికులు తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారని, ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తున్న ఫార్వర్డ్ ట్రేడింగ్ వల్లనే జరగుతోందని, యుపిఎ-1 ప్రభుత్వ హయాంలో బియ్యం, గోధుమలు మాత్రమే ఫార్వర్డ్ ట్రేడింగ్లో ఉండేవని, వామపక్షాల మద్దతు ఉపసంహరణ తరువాత 25 రకాల వస్తువులను ఫార్వర్డ్

ట్రేడింగ్కు కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతినిచ్చిందని కౌన్సిల్ విమర్శించింది. దేశవ్యాప్తంగా నెలకొన్న కరువుకు ఉపశమన చర్యలు తీసుకోవాలని, గోధుమలు, బియ్యం, ఇతర పప్పు ధాన్యాలను ప్రభుత్వమే సేకరించి చౌక దుకాణాల ద్వారా తక్కువ ధరలకే అమ్మించాలని కౌన్సిల్ ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేసింది. నిరుద్యోగం, కార్మి చట్టాలను కఠినంగా అమలు చేయాలని, అసంఘటిత రంగానికి నూతనంగా సంక్షేమ చట్టం తీసుకురావాలని, పెన్షన్, పి.ఎఫ్. డబ్బుల ప్రయివేటీకరణను మానుకోవాలనే ఐదు డిమాండ్లతో దేశ వ్యాప్తంగా ఐక్య ఉద్యమాలు చేపట్టాలని, సెప్టెంబర్ 26న సిఐటియు, ప్రజాసంఘాల ఆధ్వర్యంలో ఆహారభద్రతపై ఢిల్లీలో సదస్సు నిర్వహించాలని, ఆకలి యాత్రల పేరుతో ఆందోళనా కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని సమావేశం తీర్మానించింది. బెంగాల్లో శృణుమూల్ కాంగ్రెస్, మావోయిస్టుల హత్యాకాండను నిరసిస్తూ సెప్టెంబర్ 10న నిరసన ప్రదర్శనలు నిర్వహించాలని పిలుపునిచ్చింది.

మన రాష్ట్రంలో మున్సిపల్, అంగన్వాడీ, గ్రామసేవకులు, ‘ఇ’సేవా, స్టీల్ ప్లాంట్ కార్మికులు చేసిన పోరాటాలను, వాటికి నాయకత్వం వహించిన సిఐటియు నాయకత్వాన్ని కౌన్సిల్ అభినందించింది. ఈ సమావేశాలలో సిఐటియు రాష్ట్ర అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు ఎస్.వీరయ్య, ఆర్ సుధాభాస్కర్, జాతీయ కార్యదర్శి డా॥కె.హేమలత, దిపాంకర్ముఖర్జీ (ఢిల్లీ), బాసుదేవాచార్య, తపన్సేన్, (పశ్చిమబెంగాల్), ఎస్.కె.భక్తి (జార్ఖండ్), విజి కె నాయర్ (కర్ణాటక), కెఎల్.బజాజ్ (మహారాష్ట్ర), శ్యామల్చక్రవర్తి (ప॥బెంగాల్), ఎ.కె.పద్మనాభన్ (తమిళనాడు), గోరాచక్రవర్తి (త్రిపుర), కేరళ పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి కరీం తదితరులు పాల్గొన్నారు.

◆◆◆

భారతీయ లేబర్ మార్కెట్ లిపోర్ట్ : 2008

(ఆధారం ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సోషల్ సైన్సెస్ రీసెర్చ్ లిపోర్ట్)

భారతదేశంలోని కొన్ని ముఖ్యమయిన ఆర్థిక రంగాలలో ఉపాధి పరిస్థితులను ప్రభుత్వ గణాంకాల ఆధారంగా ఈ సంచికలో విశ్లేషించుట జరిగినది. అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో భారీ పరిశ్రమల విస్తరణ సమయంలో ఉపాధి ఎక్కువగా పరిశ్రమలలో లభించినది, పారిశ్రామికీకరణ తదనంతరకాలంలో సేవా రంగంలో ఉపాధి ఎక్కువగా లభ్యమైనది. అందుకు భిన్నంగా భారతదేశ ఆర్థికాభివృద్ధి పారిశ్రామికీకరణ పూర్తిగా జరుగకముందే క్రొత్తగా అభివృద్ధి చెందుతున్న సేవారంగం ద్వారా జరుగుచున్నది. నేటికి భారతదేశ ఉపాధిలో 60 శాతం వ్యవసాయ రంగం ద్వారానే లభ్యమగుచున్నది.

కీలకరంగాలు ఇప్పటికీ ప్రభుత్వరంగంలో ఉన్న కారణంగా ప్రపంచ ఆర్థిక మాంద్యం నేపథ్యంలో కూడా భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ నిలద్రొక్కుకోగలిగింది. ప్రపంచంలో చైనా తర్వాత అధిక ఆర్థికాభివృద్ధి రేటు (2008-09సం॥లో 7.10 శాతం వరకు) చూపగలిగిన దేశం భారతదేశమేననే అంచనాలు ఉన్నవి. కేంద్ర గణాంకాల సంస్థ (సి.ఎస్.ఓ) అంచనాలప్రకారం భారతదేశంలోని వివిధ రంగాల అభివృద్ధిరేటు 2008-09 సం॥లో ఈ క్రింది విధంగా ఉంటుంది.

వ్యవసాయం- 2.60%, నిర్మాణరంగం- 6.50%, ఉత్పత్తిరంగం- 4.10% (2007-08 వృద్ధిరేటు 8.20%)

ఆర్థిక, ఇన్సూరెన్స్, రియల్ ఎస్టేట్ మరియు సేవా రంగాలు- 8.60% (2007-08 వృద్ధిరేటు 11.70%)

ప్రపంచ ఆర్థిక మాంద్యం నేపథ్యంలో సేవారంగంలో కూడా గణనీయంగా ఉపాధిని కోల్పోతున్నారు. ఉపాధిని పరిగణనలోనికి తీసుకున్నచో భారతదేశంలో అత్యధికులు రిటైల్ రంగం ద్వారా ఉపాధి పొందుతున్నారు. తరువాత నిర్మాణరంగం రవాణారంగం.

ఐటి/బిపిఓ (బిజినెస్ ప్రాసెస్ అవుట్ సోర్సింగ్) పరిశ్రమకు గత దశాబ్దకాలంగా భారతదేశం ఒక నెలవుగా మారినది. అనేక బహుళజాతి సంస్థల వ్యాపారం 60 శాతం ప్రంచ ఐ.టి. ఆఫ్ షోర్ పని (బయటి ప్రాంతాలలో జరుపని), 45 శాతం బి.పి.ఓ.పని భారతదేశంలోనే జరుగుచున్నది. అయితే, చదువుకుని, అత్యధిక నైపుణ్యం కలిగిన పట్టణ ప్రజలకు మాత్రమే ఐటి రంగం ఉపాధి కల్పించగలదు. ప్రపంచ ఆర్థిక మాంద్యం నేపథ్యంలో ఈ రంగంలో కూడా అనేక మంది ఉపాధిని కోల్పోతున్నారు.

భారతదేశంలోని కార్మికులు/ ఉద్యోగులు మొత్తం 40.29 కోట్లు కాగా అందులో పురుషులు 27.49 కోట్లు, మహిళలు 12.80 కోట్లు, ప్రస్తుతం అభివృద్ధి చెందుతున్నరంగాలలో (ఎమర్జింగ్ సెక్టార్స్) ఉపాధి 8.99 కోట్లు (22.30%), ఈ రంగాలలో ఉపాధి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నది.

రంగం	మొత్తం సంఖ్య	పురుషులు	మహిళలు	గ్రామీణ ప్రాంతం	పట్టణ ప్రాంతం
బ్యాంకింగ్/ఇన్సూరెన్స్	0.28	0.24	0.04	0.09	0.19
హాస్పిటలిటీ (హోటల్/రెస్టారెంట్)	0.52	0.43	0.09	0.25	0.27
ఐటి	0.08	0.06	0.02	-	0.08
మందులు	0.04	0.04	-	-	0.04
నిర్మాణం/రియల్ ఎస్టేట్	2.38	2.12	0.26	1.60	0.78
టెలికమ్యూనికేషన్స్	0.16	0.16	0.002	0.06	0.10
రిటైల్	2.86	2.50	0.36	1.48	1.38
వైద్యం	0.28	0.17	0.11	0.15	0.13
రవాణా	1.45	1.45	0.001	0.83	0.62
విద్య	0.93	0.55	0.38	0.51	0.42

సమాజ స్థితికి దర్పణంగా ఎమర్జింగ్ సెక్టార్స్ ఉపాధికల్పనలో కూడా మహిళలకు, పురుషులకు వ్యత్యాసం అధికంగా ఉన్నది.

2007-08లో దేశ స్థూల జాతీయోత్పత్తికి 60 శాతం పైన సమకూర్చిన మైనింగ్, టెక్స్ టైల్, మెటల్స్, రత్నాలు-ఆభరణాలు, ఆటోమొబైల్స్, రవాణ, ఐటి/బిపిఓ రంగాలలో ఉపాధి క్షీణత అక్టోబర్, 2008-1.21%, నవంబర్, 2008-0.74, డిశంబర్, 2008-1.12%, జనవరి, 2009-1.17%గా ఉన్నది.

భారతదేశంలో వివిధ ప్రాంతాలలో ఉపాధి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నది.

ప్రాంతం	స్వయం ఉపాధి	రెగ్యులర్	క్యాజువల్
నగరములు	39.15%	51.60%	9.23%
పట్టణములు	46.18%	38.50%	15.26%
గ్రామములు	50.37%	29.24%	20.56%
మొత్తం దేశం	45.25%	39.72%	15.01%

9 రంగాలకు సంబంధించిన మచ్చుకు కొన్ని సంస్థలను సర్వే చేసి క్రింది పట్టిక తయారుచేయబడినది. ఈ పట్టికను పరిశీలించినచో వివిధ రంగాలకు చెందిన సంస్థలలో నిర్దేశితకాలాలలో ఉపాధి లభ్యత నష్టమవుతుంది. సరళీకరణ ఆర్థిక విధానాల నేపథ్యంలో సంస్థలు మూతబడి ఉపాధి కోల్పోయిన వైనం విశ్లేషించవచ్చును.

సంస్థ నెలకొల్పబడిన కాలం ఆర్థిక రంగం		ఉద్యోగులు / కార్మికుల సంఖ్య					
		250వరకు	251-500	501-750	751-1000	1001-అపై	మొత్తం సంస్థలు
	మైనింగ్/క్వారీయింగ్	2	0	0	0	0	2
	మ్యానిఫ్యాక్చరింగ్	19	64	10	14	9	116
	ఎలక్ట్రిసిటీ/గ్యాస్/వాటర్	1	1	0	1	0	3
	నిర్మాణం	3	2	2	0	1	8
1990కు ముందు	హోల్ సేల్/రిటైల్ ట్రేడ్	3	2	0	0	1	6
	హోటల్/రెస్టారెంట్	5	4	1	1	2	13
	రవాణా/స్టోరేజ్/కమ్యూనికేషన్	9	2	0	1	2	14
	ఆర్థిక మధ్య వర్తిత్వం	9	3	0	0	1	13
	రియల్ ఎస్టేట్/బిసినెస్/యాక్టివీటీ	9	2	0	0	1	12
	మొత్తం	60	80	13	17	17	187
1990-1999	మైనింగ్/క్వారీయింగ్	1	0	0	0	0	1
	మ్యానిఫ్యాక్చరింగ్	17	25	3	3	5	53
	విద్యుత్/గ్యాస్/వాటర్	1	1	0	1	0	3
	నిర్మాణం	1	0	0	0	0	1
	హోల్ సేల్/రిటైల్ ట్రేడ్	1	0	0	1	1	3
	హోటల్/రెస్టారెంట్	5	1	0	0	0	6
	రవాణా/స్టోరేజ్/కమ్యూనికేషన్	4	1	0	0	1	6
	ఆర్థిక మధ్య వర్తిత్వం	9	1	0	0	0	10
	రియల్ ఎస్టేట్/బిసినెస్/యాక్టివీటీ	9	2	0	1	1	13
2000-2008	మొత్తం	48	31	3	6	8	96
	మ్యానిఫ్యాక్చరింగ్	2	1	0	0	2	5
	విద్యుత్/గ్యాస్/వాటర్	1	0	0	0	0	1
	హోల్ సేల్/రిటైల్ ట్రేడ్	1	1	0	0	0	2
	రవాణా/స్టోరేజ్/కమ్యూనికేషన్	1	1	0	0	1	3
	ఆర్థిక మధ్య వర్తిత్వం	3	0	0	0	0	3
	రియల్ ఎస్టేట్/బిసినెస్/యాక్టివీటీ	2	0	0	0	0	2
	మొత్తం	10	3	0	0	3	16

సరళీకరణ ఆర్థిక విధానాల కారణంగా ఉద్యోగ/కార్మికులు ఉపాధి, పని భద్రతలను కోల్పోయారు. సరైన వేతనాలు లభించుటలేదు. అధ్వాన్నమయిన పని పరిస్థితులు నెలకొన్నవి. సంక్షేమ చర్యలు, సాంఘిక భద్రత అసలేలేవు. గత సంచికను, ఈ సంచికను అధ్యయనం చేసినచో ప్రభుత్వరంగం ఉపాధి కల్పన, ఆర్థికాభివృద్ధిలో గణనీయమైన

పాత్ర పోషిస్తున్న విషయం, సరళీకరణ ఆర్థిక విధానాలు దేశంలోని అత్యధిక ప్రజానీకం జీవితాలను దుర్భరం చేస్తున్న విషయం స్పష్టమవుతాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఉద్యోగ, కార్మికులు ప్రభుత్వరంగాన్ని కాపాడుకుని సరళీకరణ ఆర్థిక విధానాలను త్రిప్పి కొట్టేందుకు పోరాటాలలో చురుగ్గా పాల్గొనాలి.

♦♦♦

పి.అరుణ

దినసరి ఉద్యోగుల సమస్యలు పరిష్కరించాలి.

కాకతీయ యూనివర్సిటీ దినసరి వేతన ఉద్యోగుల సమస్యలు పరిష్కరించాలని సిఐటియు వరంగల్ జిల్లా ప్రధానకార్యదర్శి గడ్డం రమేష్ డిమాండ్ చేశారు.

కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయంలో స్టాఫ్ ఆండ్ వర్కర్స్ ఫెడరేషన్ (ఎస్డబ్ల్యుఎఫ్) ఆధ్వర్యంలో పరిపాలన భవనం ముందు రిలేనిరహరదీక్షలను రమేష్ ప్రారంభించారు. సంఘాల నాయకులు సందర్శించారు. సి.పి.యం రాష్ట్ర నాయకులు

సూడి కృష్ణారెడ్డి, సిపియం నగర కార్యదర్శి మెట్టు శ్రీను, కల్లుగీత కార్మిక సంఘం జిల్లా కార్యదర్శి ఎం.వి.రమణ, శ్రామికమహిళ జిల్లా కన్వీనర్ కాసు మాదవి, సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు రొయ్యల రాజు, ఆల్ యూనివర్సిటీ గౌరవ అధ్యక్షులు దామెర రాజేందర్, సంఘభావం తెలిపారు.

ఏడు రోజు పోరాటాల ఫలితంగా యూనివర్సిటీ యాజమాన్యం దిగి వచ్చి కార్మికులతో చర్చలు జరిపింది.

ఎస్.ఎఫ్.సి. వర్కర్లకు 2009 జనవరి నుండి 750/-రూ॥ జీతం పెంపు, జనవరి 2010 సం॥లో, 250 పెంపు కొత్త ఫుడ్ వర్కర్లకు జూన్ 2009 నుండి 500/- రూపాయలు 2010 జనవరిలో 250 పెంపు, తొలగించిన 108 నుంచి ఉద్యోగులను విధుల్లోకి తీసుకోవడం లాంటి డిమాండ్స్ను సాధించుకున్నారు.

ఈ దీక్షలలో ఎస్.డబ్ల్యు.ఎఫ్. అధ్యక్షులు మెట్టు రవి, కార్యదర్శి జి.వెంకటేశ్వర్లు, నాయకులు విష్ణు వర్ధన్, నాగిరెడ్డి, రవి కుమార్, మొగిలి, ప్రకాశ్, దిలిప్ కుమార్, తదితర నాయకులు పాల్గొన్నారు. ♦♦♦

కూలిరేట్ల పెంపుకై పౌరసరఫరాల భవనం ముట్టడి

ఎగుమతి, దిగుమతుల కూలిరేట్లు పెంచాలని కోరుతూ హమాలీలు ఆగస్టు 4న ఆందోళనకు దిగారు. ఎపి పౌరసరఫరాల సంస్థ హమాలీ యూనియన్ (సిఐటియు) ఆధ్వర్యంలో హైదరాబాద్లోని పౌరసరఫరాల భవనాన్ని ముట్టడించారు. ఈనందర్భంగా యూనియన్ ప్రధానకార్యదర్శి కె.ఉమామహేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ గత సంవత్సరం అప్పటి పౌరసరఫరాల శాఖామంత్రి, అధికారుల ఉమ్మడి సమావేశంలో అంగీకరించిన కూలిరేట్ల పెంపుదల జీఓను విడుదల చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ప్రతి సంవత్సరం ఉగాది పండుగకు ఇచ్చే రెండు జతల బట్టలు కూడా రెండేళ్లుగా ఇవ్వడం లేదన్నారు. మూడేళ్లుగా పిఎఫ్ చెల్లిస్తున్నా పిఎఫ్ రశీదులు ఇంత వరకూ ఇవ్వలేదన్నారు. అనంతరం జిఎం తురబ్ అక్కడికి చేరుకొని పది రోజుల్లో జీఓ విడుదల చేస్తామని హామీనివ్వడంతో హమాలీలు ఆందోళన విరమించారు. కార్యక్రమంలో యూనియన్ ఉపాధ్యక్షులు ఎన్ జయప్రతాప్, కార్యదర్శి ఎం.అంజిరెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు. ♦♦♦

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఉండి యం.యల్.యస్ పాయింట్ నుండి తాశిల్దార్ కార్యాలయం వరకు ప్రదర్శనగా వెళ్లి తాశిల్దార్ ఆఫీసు వద్ద ధర్నా చేశారు. ధర్నాని ఉద్దేశించి హమాలీల యూనియన్ పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ప్రధానకార్యదర్శి బోడసెంగుమల్లేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ గత సం॥ పౌరసరఫరాల శాఖామంత్రి, అధికారులు, హమాలీల యూనియన్ నాయకులు జాయింటు సమావేశంలో అంగీకరించిన కూలిరేట్లు అమలు చేయాలని, హమాలీలకు రెండు జతలు బట్టలు ఇవ్వాలని, పనులు కల్పించాలని, పనులు చేస్తున్న సమయంలో ప్రమాదాలు జరిగి దెబ్బలు తగిలితే పౌరసరఫరాల సంస్థ తరుపున వైద్యం చేయించాలని, పంచదార బస్తాలను 50 కిలోల బస్తాలుగా మార్పు చేయాలని, గుర్తింపు కార్డులు మంజూరు చేయాలని, ఇఎస్ఐ సౌకర్యం కల్పించాలని డిమాండ్ చేశారు.

సిఐటియు ఉండి మండల కార్యదర్శి యిరింకి సాయిబాబు, యూనియన్ నాయకులు అయితం అప్పారావు, పెనిమిజ్జ నరిసింహమూర్తి, చీరపైడిరాజు, కిలారి శ్రీనివాస్, ముత్యాల శ్రీనివాస్, రెడ్డిశ్రీనివాసరావు, పుర్లాపురాము తదితరులు ధర్నాకు నాయకత్వం వహించారు. ♦♦♦

పెంచిన కూలిరేట్ల జీ.వో.ను విడుదల చేయాలి.
సివిల్ సప్లయ్ హమాలీలకు పెంచిన కూలి రేట్ల జీ.వో.లను వెంటనే విడుదల చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ కృష్ణా జిల్లా సివిల్ సప్లయ్ హమాలీల యూనియన్ (సిఐటియు) ఆధ్వర్యంలో అనంతరం డి.టి.మోహనరావుకు వినతిపత్రం అందజేశారు.
ఈ ధర్నా సివిల్ సప్లయ్ హమాలీల యూనియన్ కన్వీనర్ అలవాల వెంకటి, హమాలీ కార్యదర్శి కొత్తపల్లి నాగేశ్వరావు, బి.రమేష్, జి.సుధాకర్, వి.కృష్ణ, కె.సురేష్, కె.రామదాసు, కె.భద్రం, కె.లింగయ్య, సి.హెచ్.గిరి తదితరులు పాల్గొన్నారు. ♦

దళిత క్రిస్టియన్లు రిజర్వేషన్లపై రాద్ధాంతం ఎందుకు?

ప్రపంచంలో ఏ దేశంలో కుల వ్యవస్థలేదు. వర్గాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. వర్గాలున్న దేశాన్ని వర్గరహిత దేశంగా మార్చవచ్చు. ఇప్పటికే అనేక దేశాలలో ఇది రుజువు అయ్యింది. కాని కులాలున్న భారతదేశాన్ని కులరహిత దేశంగా మార్చడం అసాధ్యం. కులంపుట్టుకతో వస్తుంది. చనిపోయినా పోదు. ఇది జగమెరిగిన సత్యం.

మతం మారితే కులం పోతుందా? అనే ప్రశ్న ఇప్పుడు చర్చనీయంగా ఉన్నది. దళిత క్రైస్తవులకు ఎస్సీలతో సమాన హోదా కల్పించేందుకు వీలుగా రాజ్యాంగ సవరణ చేయాలని అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బి.జె.పి., లోక్ సత్తా పార్టీలు మినహా అన్ని పార్టీలు బలపర్చాయి. ఈ అంశాన్ని కొంతమంది సోకాల్డ్ మేధావులు రాద్ధాంతం చేస్తున్నారు. దళిత క్రైస్తవుల బాధలు, వారి ఆర్థిక పరిస్థితి, సమాజంలో వారు అనుభవిస్తున్న అణిచివేతలు, అవమానాలను దృష్టిలో పెట్టుకోకుండానే బి.జె.పి. నేత కిషన్ రెడ్డి ఈ నిర్ణయం మత మార్పిడిలను ప్రోత్సహిస్తుందని వ్యతిరేకిస్తే. లోక్ సత్తా ఎమ్మెల్యే ఏకంగా దీని వల్ల జాతి భవిష్యత్ కే తీవ్ర ఇబ్బందులు ఏర్పడుతాయంటున్నారు. దేశ సాంప్రదాయం, దేశ భవిష్యత్ అంటే వీరి దృష్టిలో మనిషిని, మనిషిగా చూడకపోవడమేనా? బి.జె.పి. పార్టీ అగ్రకుల, మతోన్మాద పార్టీ దాని వైఖరి సహజం. లోక్ సత్తా పార్టీ వైఖరి కూడా ఇదేనేమో? ఆలోచించాలి మరి.

దళితులు ఎందుకు మతం మారాల్సి వచ్చింది. హిందూ మతంలో కుల వ్యవస్థ “నిచ్చేన మెట్ల” రూపంలో కొనసాగిస్తున్నది. పై కులం వారు క్రింది కులాల వారిని అణిచి వేస్తున్నారు. సామాజిక వివక్షత, అంటరానితనం, అణిచివేతలు భరించరానివిగా ఉన్నాయి. దళితులు ఆత్మగౌరవం సామాజిక హోదాలకోసం, అణిచివేతలు, కుల వివక్షతల నుండి విముక్తి కోసం ఇతర మతాల్లోకి వెళ్లేందుకు అన్వేషణ చేశారు. ఆ పరిస్థితుల్లో క్రిస్టియన్, ఇస్లాం మతాలు వారికి అభ్యుదయకరంగా కన్పించాయి. 1937లో గోల్కొండ అనే పత్రికలో వచ్చిన సమాచారం ప్రకారం వరంగల్, నల్లగొండ జిల్లాల్లో అంటరాని కులాలవారు సుమారు 3 వేల మంది హిందూ మతం నుండి ముస్లింలుగా మారారు. ఆంధ్రాలో తీర ప్రాంతం, తెలంగాణలో మెదక్, రాయలసీమ జిల్లాలో హిందూ దళితులు క్రిస్టియన్ మతంలోకి చేరారు. హిందూ మతంలో ఉన్నప్పుడు ఎన్నడూ దేవాలయ ప్రవేశం దేవుని ముఖం చూడని దళితులు, చర్చి, మసీదులకు వెళ్లి స్వేచ్ఛగా అందరితో కలిసి ప్రార్థనలు చేసుకునే అవకాశం వచ్చింది. ఇంతవరకు కథ బాగానే ఉన్నది. చర్చి ఇచ్చే సహాయంకోసం క్రైస్తవ మతంలోకి కూడా రెడ్లు, కమ్మలు, ఇతర అగ్రకులాల వారు చేరారు. దీంతో మళ్ళి ఇక్కడ కూడా కులాల అంతరాలు పుట్టుకొచ్చాయి. కథ మొదటికొచ్చింది. మతం మారినా ఎవరి కులం వారిని వారే వివాహం చేసుకుంటున్నారు.

తరతరాలుగా సమాజంలో ఆర్థిక వెనుకబాటు, అణిచి

వేతనలకు గురైన పెంటయ్య, పీటర్ గా, జానయ్య, జాన్ సన్ గా, పీరయ్య! పేతురుగా, మారేమ్మ, మేరిగా మారినంత మాత్రాన వారి సామాజిక, ఆర్థిక హోదాల్లో మార్పులోస్తాయనటం అవివేకం. మతం మారిన మారేమ్మను ఎంత మంది అగ్రవర్గాల వారు ఇండ్లల్లోకి రానిస్తున్నారు? ఎక్కడ సమానంగా గౌరవిస్తున్నారు. ఒక్క సారి ఆలోచించాలి. కలేకర్ కమీషన్ మొదలుకొని మండల్ కమీషన్ వరకు అన్ని కమీషన్లు దళిత క్రైస్తవులకు బి.సి.(సి) జాబితాల్లో రిజర్వేషన్లు ఇవ్వాలని సూచించాయని మరికొంతమంది వాదిస్తున్నారు. ఈ కమీషన్లు ఏవి దళితులు-దళిత క్రైస్తవుల గురించి వేసినవి కావు. వారు అధ్యయనం చేసింది వేరు. అలాంటపుపడు ఆ కమీషన్లు ఆధారంగా దళిత క్రైస్తవులకు ఎలా ఎస్సీ రిజర్వేషన్లు తిరస్కరించగలం?

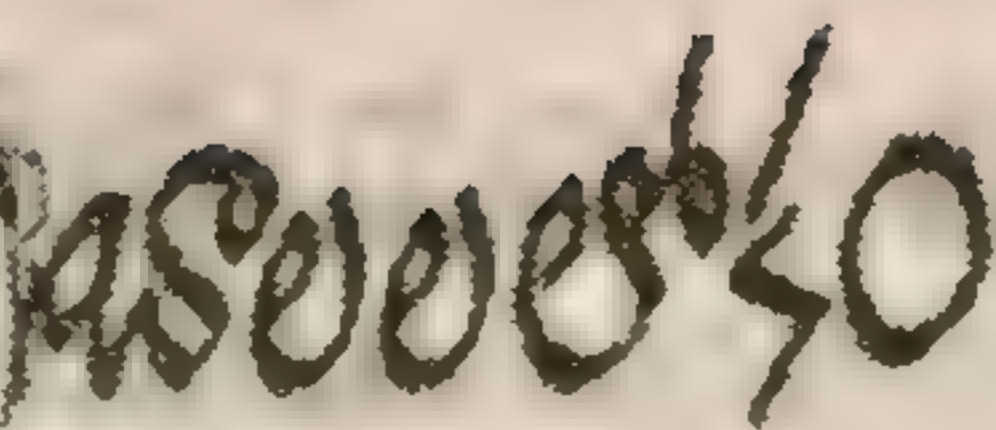
జస్టిస్ పున్నయ్య కమీషన్ విచారణ జరిపేటప్పుడు అనేక మంది నేరుగా వారు అనుభవిస్తున్న బాధలు ఆయన దృష్టికి తెచ్చారు. హిందూ దళితులైనా, క్రిస్టియన్ దళితులైనా గ్రామానికి తూర్పు వైపు ఊరి చివరలోనే ఉంటున్నారు. మతం మారగానే ఆ వాడలో ఒక చర్చి నిర్మాణం అవుతుంది. కాని వెలివాడ అలాగే ఉంది. దళితులు దళితులుగానే ఉన్నారు. నేటికి దళితులు, దళిత క్రిస్టియన్లు హోటళ్ళలో రెండు గ్లాసుల పద్ధతికి గురౌతున్నారు. సాంఘిక బహిష్కరణలు, వివక్షతలకు అగ్రకులాలచే దాడులకు గురౌతున్నారు. విందు భోజనాలలో, రచ్చబండలు, బస్ స్టాండ్లలో అగ్రకులాలతో పాటు కూర్చోనివ్వరు. గ్రామాల్లో వీరికి క్షౌరం కూడా చెయ్యరు. దళిత-దళిత క్రిస్టియన్ మహిళలపై అత్యచారాలకు పాల్పడుతున్నారు. చుండూరు, కారంచేడు, కంచికచర్ల, నీరుకొండలలో అగ్రకులాలు చేసిన దాడుల్లో బలైన వారిలో దళితులు, దళిత క్రిస్టియన్లు ఉన్నారు. మతం మారినంత మాత్రాన కులం మారడంలేదు. ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగు పడడం లేదు. హిందూ దళితుల మాదిరిగానే సామాజిక దోపిడికి గురవుతున్నారు. మతం మారినా కులసంకెళ్ళు వారిని వదలలేదు. ఈ నేపథ్యంలో దళిత క్రైస్తవులకు కూడా రిజర్వేషన్లను కల్పించడంలో ఎలాంటి తప్పులేదు. సిక్కు దళితులకు, భౌద్ధ స్త్రీకరించిన దళితులకు రిజర్వేషన్లు అమలువుతున్నాయి. అటువంటప్పుడు దళిత క్రిస్టియన్లు, దళితముస్లింలు ఎం నేరం చేశారు. వారి పట్ల ఎందుకు వివక్ష ప్రదర్శించాలి.

దళిత క్రైస్తవులకు ఎస్సీలలో సమానంగా రిజర్వేషన్లను కల్పించడాన్ని ఒక సామాజిక సమస్యగా చూడలేదప్ప. అగ్ర కులతత్వం, మతతత్వం రూపంలో చూడరాదు. ప్రపంచీకరణ ప్రభావంతో ప్రభుత్వ రంగం కుదించుక పోయి రిజర్వేషన్లు నామ మాత్రంగా మారాయి. అయినప్పటికీ వీరికి రిజర్వేషన్లు కల్పించడం, ఎస్సీ, ఎస్టీ బ్యాక్ లాగ్ పోస్టులను భర్తి చేయడం వంటి చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. అప్పుడే సామాజిక న్యాయం అనే నినాదానికి అర్థం ఉంటుంది.

♦♦♦

డా. పొందుగు భాస్కర్

బిఎస్ఎన్ఎల్ ఉద్యోగుల చారిత్రాత్మక సమైక్య

ఆగస్టు 19, 20 తేదీలలో బిఎస్ఎన్ఎల్ ఉద్యోగుల రెండు రోజుల సమైక్య విజయవంతంగా జరిగింది. యూనియన్ అనుబంధాలతో నిమిత్తం లేకుండా ఉద్యోగులంతా ఐక్యంగా పాల్గొని ఉద్యోగులలో పెల్లుబుకుతున్న ఐక్య పోరాట వాంఛను ప్రదర్శించారని బిఎస్ఎన్ఎల్ ఇయూ నాయకులు తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ బిఎస్ఎన్ఎల్ బోర్డు డైరెక్టర్లు జనవరి 1న 2007 నుండి అమలులోకి వచ్చే విధంగా తమ వేతనాలు 62 శాతం పెంచుకున్నారు. అంతేగాక, ఎప్పుడనుకుంటే అప్పుడు, ఎటువంటి కాలవ్యవధి లేకుండా, తమ వేతనాలు మళ్ళీ పెంచుకునే అవకాశాన్ని అట్టిపెట్టుకున్నారు. కానీ ఉద్యోగులకు కేవలం 30 శాతం పెరుగుదలనే ప్రతిపాదించారు. అది కూడా మళ్ళీ పదేళ్ళ వరకూ, వేతనాలు పెంచమని అడగకుండా వుండేందుకు అంగీకరిస్తేనే ఇస్తామని పేచీ పెడుతున్నారు. ఇతర ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు ఐదేళ్ళ కొకసారి వేతన సవరణకు అంగీకరిస్తున్నాయి. కానీ బిఎస్ఎన్ఎల్ యాజమాన్యం ఈ న్యాయమైన కోర్కెను తిరస్కరించడం అన్యాయం. ఇతర ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు మూలవేతనం మరియు 78.2 శాతం డి.ఎ.పై లెక్కించి వేతన పెరుగుదల శాతాన్ని నిర్ణయించేందుకు అంగీకరించాయి. కానీ బిఎస్ఎన్ఎల్ యాజమాన్యం, మూలవేతనం మరియు 68.8 శాతం డి.ఎ.పై మాత్రమే లెక్కించి వేతన పెరుగుదల శాతాన్ని నిర్ణయిస్తామంటున్నది. కాంట్రాక్టు/క్యాజువల్ కార్మికులకు చట్టబద్ధ వేతనాల చెల్లింపు అమలు జరిగేలా చూసే బాధ్యత, తనకి లేదంటున్నది. అక్టోబరు 2008లో కుదిరిన ప్రమోషన్ పాలసీ ఒప్పందాన్ని అమలు చేయలేదు. పే అనామలీస్ సమస్యను పరిష్కరించటం లేదని విమర్శించారు.

తాను అనుసరిస్తున్న ఈ తప్పుడు వైఖరిని ఉద్యోగులు సహిస్తారనీ, సమైక్యలో ఎక్కువమంది పాల్గొనరని మేనేజ్మెంటు అంచనా వేసింది. తన కార్మిక వ్యతిరేక విధానాలకు భజన చేస్తున్న ఎన్ఎఫ్టిఇ-ఎఫ్ఎన్టిఓ నాయకులకు ఉద్యోగులలో చీలిక తెచ్చి సమైక్య విఫలం చేసే సత్తా వుందని ఆశించింది. కానీ ఇందుకు భిన్నంగా సమైక్య అద్భుతంగా జరిగింది. ఇది మేనేజ్మెంటుకి చెంపదెబ్బ వంటిది. మేనేజ్మెంటు తప్పుడు

విధానాలకు భజన చేస్తున్న తమ వైఖరిని తమ సభ్యులే తిరస్కరిస్తున్నారని ఎన్ఎఫ్టిఇ-ఎఫ్ఎన్టిఓ నాయకులకు ఈ సమైక్య రుజువు చేసిందని బిఎస్ఎన్ఎల్ ఇయూ సర్కిల్ సెక్రటరీ జె. సంపత్ రావు అన్నారు.

సోదర ప్రభుత్వరంగ సంస్థ బిఇఎల్ లో ఇటీవల మే 28న ఒకరోజు సమైక్య జరిగింది. ఆ తరువాత జూలై 2009లో జరిగిన చర్చలలో ఆ సమైక్య ఒత్తిడి వలన మేనేజ్మెంటు తన మొండివైఖరిని సడలించుకోవాల్సి వచ్చింది. ఇదే విధంగా బ్యాంకు ఉద్యోగులు 2008 సెప్టెంబరు 24, 25 రెండురోజులు, మళ్ళీ 2009 ఆగస్టు 7, 8 రెండురోజులు సమైక్య చేశారు. సమైక్య ప్రభావం వలన బ్యాంకు యాజమాన్యాలు తమ మొండివైఖరిని సడలించుకోవాల్సి వచ్చింది. ఇదే విధంగా మన రెండు రోజుల సమైక్య ఒత్తిడి వలన త్వరలో జరగబోయే వేతన చర్చలలో బిఎస్ఎన్ఎల్ మేనేజ్మెంటు కూడా తన మొండివైఖరిని సడలించుకోవాల్సి వస్తుంది. ఒకవేళ మేనేజ్మెంటు ఇంకా మొండివైఖరితో వ్యవహరిస్తే దానికి బుద్ధి చెప్పేందుకు మరింత పెద్దఎత్తున మనం పోరాడాల్సి వుంటుందని డి.నాగమణ్యం అన్నారు.

సమైక్య జయప్రదం అయినందున బిఎస్ఎన్ఎల్ లో పది శాతం వాటాలు తెగనమ్మే తన దుష్ట పథకాన్ని అమలుచేసే విషయంలో ప్రభుత్వం ఆలోచనలో పడింది. ప్రభుత్వరంగ సంస్థల కార్మికోద్యమ చరిత్రలో ఈ సమైక్య ఒక కొత్త అధ్యాయాన్ని సృష్టించింది. ప్రభుత్వ విధానాలకు వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్న కార్మిక వర్గ పోరాటానికి ఈ సమైక్య మరింత బలాన్నిస్తుంది. ఈ సమైక్యలో పాల్గొన్న బిఎస్ఎన్ఎల్ ఉద్యోగులందరికీ అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాము. ఈ సమైక్య మద్దతు ప్రకటించిన సిఐటియు, ఎన్ఎఫ్టిఇ, బిఇఎఫ్ఐ, ఏఐఐఇఎ, సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ ఎంప్లాయిస్ కాన్ఫెడరేషన్, తదితర సోదర కార్మిక సంఘాలకు, పెన్షనరీ అసోసియేషన్స్ కు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నామని హైదరాబాద్ జిల్లా సెక్రటరీ జె.మోహన్ రెడ్డి అన్నారు. టి.శేషయ్య, సత్యనారాయణ, కుమార్ తదితరులు సమైక్య నాయకత్వం వహించారు.

◆◆◆

ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకుల్లో లింగ వివక్ష-సిగ్గుచేటు

మహిళలకు ప్రకృతి పరంగా లభించిన ఒక మహత్తర బాధ్యత మాతృత్వం. సమాజ నిరంతర ప్రగతికి పునరుత్పత్తి అత్యంత కీలకమైనది. అందువల్లనే మహిళలు నిరుద్యోగి అయినా, అత్యున్నత అధికారి అయినా ఆ బాధ్యతను కొనసాగిస్తున్నారు. అయితే ఎన్నో పోరాటాల ఫలితంగా సాధించుకున్నా 'ప్రసూతి సెలవు' హక్కు ఈనాడు ప్రభుత్వరంగ సంస్థలలో కూడ ప్రశ్నార్థకంగా మారే ప్రమాదం ఏర్పడబోతోంది.

ప్రైవేటు పరిశ్రమలు, ప్రత్యేక ఆర్థికమండళ్ళు, అసంఘటిత రంగాలలో ఇప్పటికే ప్రసూతి సెలవు అమలుకావట్లేదు. ప్రత్యేక ఆర్థిక మండళ్ళలోనైతే గర్భిణీ స్త్రీలను ఉద్యోగంలోకి తీసుకోవడము లేదు. మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్స్ కి చట్టం ఉన్నప్పటికీ, దానిని ఏ విధంగా ప్రక్కదోవ పట్టించాలని ప్రయత్నించే కంపెనీలు అనేకం వున్నాయి. మహిళా రిప్రజెంటేటివ్స్ గర్భవతులని తెలియగానే వారిచేత బలవంతంగా రాజీనామా తీసుకున్న సంఘటనలు అనేకం మన దృష్టికి వచ్చాయి.

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇటీవల 6వ పిఆర్ సిలో ఉద్యోగినులకు 135 రోజుల నుండి 180 రోజులకు ప్రసూతి సెలవు కాలాన్ని పెంచింది. పురుషులకు కూడ తమ భార్యలకు ప్రసూతి సమయంలో తోడ్పడటం కోసం "ఫెటర్నటీ లీవ్" పేరుతో 15 రోజులు సెలవు కల్పించింది. ఇది మంచి పరిణామం. దీనిని ఆదర్శంగా తీసుకుని అమలు చేయాల్సిన స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా మాత్రం తిరోగమన బాట పట్టింది. వేతన సవరణలోనే కాదు ఉద్యోగుల హక్కుల విషయంలో కూడా అదే పద్ధతి అనుసరిస్తున్నాం.

స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఎస్ బిఐ)లో 11 వేల మంది ఉద్యోగులను రిక్రూట్ చేసుకోవటానికి మేనేజ్ మెంట్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. ఈ ఉద్యోగాల కొరకు అత్యధిక సంఖ్యలో (దాదాపు 50% దాకా) మహిళలు అప్లై చేసుకున్నారు. అయితే వ్రాత పరీక్ష, ఇంటర్వ్యూలలో పాసైన మహిళా అభ్యర్థులు తమ "మెడికల్ హిస్టరీ డిక్లరేషన్"ను అందజేయాలి. ఇది వారు చేయబోయే ఉద్యోగానికి ఎటువంటి సంబంధములేని అంశము. పురుష అభ్యర్థులకు ఇటువంటి డిక్లరేషన్ అవసరం లేదు. ఇది మహిళలపట్ల ప్రత్యక్ష వివక్షను తెలియ చేస్తున్నది. గతంలో ఎల్ ఐ సి యాజమాన్యం ఇటువంటి చర్యకు పాల్పడితే ఎఐఐఎ పోరాటం చేసి దానిని వెనక్కి త్రిప్పి కొట్టింది.

రెండవ అంశం ఎంపికైన మహిళా అభ్యర్థులు నియామకం జరిగే సమయానికి గర్భవతి అయి వుండరాదనీ, ఒకవేళ గర్భవతైతే డెలివరీ అయిన 3 నెలల తర్వాత మెడికల్ టెస్ట్ చేయించుకుని, ఫిట్ నెస్ సర్టిఫికేట్ పొందిన అనంతరం మాత్రమే

ఉద్యోగంలో జాయిన్ అవ్వాలని యాజమాన్యం నిర్దేశిస్తున్నది. దీనిని అమలు చేస్తే ఎస్ బిఐలో కొత్తగా ఉద్యోగంలో నియమితులయ్యే మహిళలకు వారి సీనియారిటీ, జీతభత్యాలు ప్రావిడెంట్ ఫండ్ మొ॥న హక్కులపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతుంది. మహిళల పట్ల వివక్షకు దారితీస్తుంది. దీనిని ఖండించాల్సినబాధ్యత ఉద్యోగులకు ప్రత్యేకించి ఆర్థిక రంగంలోని అన్ని సంఘాలకు ఉన్నది.

ఈ రోజు పురుషులతో సమానంగా స్త్రీలు అన్ని రంగాలలో తమ సామర్థ్యాలను రుజువు చేసుకుంటున్నారు. ప్రత్యేకించి ఆర్థిక రంగంలో అనేక సంస్థలకు సిఇఓలుగా నాయకత్వం వహిస్తున్నారు. ఇలాంటి నేపథ్యంలో ఎస్ బిఐ యాజమాన్యం విధించిన నిబంధన మహిళల హక్కులను ప్రశ్నించే విధంగా వున్నది.

లింగ వివక్ష చట్టరీత్యా నేరం. భారత రాజ్యాంగం తన పౌరులకిచ్చిన 'సమానత్వ హక్కు'ను భారతీయ స్టేట్ బ్యాంక్ యాజమాన్యం కాలరాస్తున్నది. కార్పొరేట్ రంగంలో ఇప్పటికే వివక్ష కొనసాగుతున్నది. ఇప్పుడు దానిని ప్రభుత్వరంగంలోకి చొప్పించే ప్రయత్నం భారతీయ స్టేట్ బ్యాంకు చేస్తున్నది. దేశంలోనే అతి పెద్ద జాతీయ బ్యాంకుల్లో జరుగుతున్న ఈ లింగ వివక్షను ఆదిలోనే తిప్పి కొట్టకపోతే రాబోయే రోజుల్లో అన్ని ప్రభుత్వరంగ సంస్థల్లోనూ, ప్రభుత్వ శాఖలలోనూ విస్తరించే ప్రమాదముంది. దీన్ని మనం ఏమాత్రం సహించరాదు.

ఒక మహిళ ప్రథమ పౌరురాలిగా వున్న అతి పెద్ద ప్రజాస్వామిక దేశంలో, మరో మహిళ అధినాయకురాలిగా వున్న పార్టీ ప్రభుత్వం నడుపుతోంది. మహిళాసాధికారత బిల్లు అమలులోకి తీసుకొస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం బీరాలు పలుకుతోంది. కాని ఆచరణలో అందుకు సిద్ధం కావటం లేదు.

ఇతర ఉద్యోగులతోపాటు వేతన ఒప్పందం, పెన్షన్ సొమ్ము షేర్ మార్కెట్లలో పెట్టేందుకు కేంద్ర యుపిఎ ప్రభుత్వం పచ్చజెండా ఊపటం, ఇపిఎప్, పై వడ్డీరేట్లు తగ్గిపోవటం, ఆకాశాన్నంటుతున్న నిత్యావసర సరుకుల ధరలు వంటి వాటితో, ఇప్పటికే సతమత మౌతున్న ఉద్యోగినులకు కొత్తగా బ్యాంకు యాజమాన్యాలు తీసుకుంటున్న ఇటువంటి అనాలోచిత, అసంబద్ధమైన విధానాలు మరింత ఆందోళన కలిగిస్తాయి.

అందుకే వెంటనే భారతీయ స్టేట్ బ్యాంకు యాజమాన్యం ఈ చర్యను ఉపసంహరించేలా దానిపై వత్తిడి తీసుకు రావాల్సిందిగా కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిని శ్రామిక మహిళలందరూ డిమాండ్ చేయాలి. ఎస్ బిఐ యాజమాన్యం తీసుకొన్న తిరోగామి నిర్ణయాన్ని కార్మిక, ఉద్యోగ వర్గాలు తీవ్రంగా ప్రతిఘటించాలి.

ఆ పద్ధతి

చెన్నైలోని హుండాయ్ కార్మికుల పోరాటం నేర్పుతున్న పోరాటాలు

సిఐటియు తమిళనాడు రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కా॥ఎ.కె. పద్మనాథన్ తో ఇంటర్వ్యూ

కార్మికలోకం: హుండాయ్ పోరాటం ఎలా ప్రారంభమైంది? కార్మికుల్ని పోరాటానికి మరికొన్ని ప్రధాన సమస్యలేమిటి?

కా॥ ఎ.కె: హుండాయ్ దక్షిణ కొరియాకు చెందిన బహుళజాతి కార్ల తయారీ సంస్థ అని మనకు తెలియదు. ఈ బహుళజాతి సంస్థలేవీ భారతదేశ చట్టాలను గౌరవించవు. బహుశ ఈ విషయం మీ రాష్ట్రంలోనూ అనుభవంలోకి వచ్చి ఉంటుంది.

యూనియన్ పెట్టుకునేందుకు మన రాజ్యాంగమిచ్చిన ప్రాథమిక హక్కును హుండాయ్ మేనేజ్మెంట్ కాదనడమే ఈ పోరాటానికి ఇగ్నిషన్ గా పని చేసింది. దీన్నే 1550 మంది రెగ్యులర్ కార్మికులు, మరో 4000 మంది వరకు తాత్కాలిక కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. ముందుగా ఈ శాశ్వత కార్మికులతోనే యూనియన్ ప్రారంభమైంది.

కార్మికలోకం: మేనేజ్మెంట్ గేమ్ ప్లాన్ ను వివరించండి.

ఎం.కె.పి: పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టంలోని “వర్క్ కమిటీ” ప్రోవిజన్ ను ఉపయోగించుకుని హుండాయ్ యాజమాన్యం వర్క్ కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. అప్పటికే వర్క్ కమిటీతో చేసుకున్న ఒప్పందం 1-04-09తో ముగిసి పోయింది. 23-07-09న తిరిగి వర్క్ కమిటీతో ఒప్పందం చేసుకుని ఐడియాక్ట్ లోని సెక్షన్ 18(1) ప్రకారం ప్రతి కార్మికుడు వ్యక్తిగత ఒప్పందం సంతకం చేయాలని దాన్లో “వర్క్ కమిటీతో చేసుకున్న ఒప్పందాన్ని అనుసరించి” అని రాయాలన్నది.

దీన్ని అప్పటికే ఆ కంపెనీలో వున్న మన యూనియన్ వ్యతిరేకించింది. అదే రోజు (23/7) రాత్రి 9 గం॥ల నుండి “సిట్-ఇన్ సమ్మె” (లోనికి ద్యూటీకి వెళ్ళిన కార్మికులు ఎవరి మిషన్ల ముందు వారు కుచుంటారు.) ప్రారంభమైంది.

కా లో :- కంపెనీ స్పందన ఎలా ఉంది?

ఎ.కె.పి:- 25 నుండి యాజమాన్యం నైట్ షిఫ్ట్ రద్దుచేసింది. క్యాంపిన్ మంచి నీరు ఆపేసింది. పోలీసుల్ని రంగంలోకి దింపింది. కార్మికుల శక్తికి వారు తోక ముడిచారు.

అంతకు ముందు 2 సం॥ల నుండి జరుగుతున్న ఉద్యమాన్ని అణచటం కోసం 78 మందిని డిస్మిస్ చేసింది. 24 మందిని సస్పెండ్ చేసింది. 800 మందికి 8 రోజుల వేతనం కట్ చేసింది. యూనియన్ తో మాట్లాడే సమస్య లేదని తెగేసి చెప్పింది. కా.లో:- కార్మికులలో మీరు ఏయే ఎత్తుగడలు తీసుకున్నారు?

ఎకెపి- సిఐటియుగా ఎప్పుడూ కార్మికుల ప్రయోజనాలకు ప్రాధాన్యతనిస్తాం తప్ప, సిఐటియు తన స్వంత ప్రయోజనాలకు కాదు. ఈ సమస్య పరిష్కారం కోసం మేము గరిష్ట స్థాయిలో పట్టువిడుపులు ప్రదర్శించాం. 2009 ఏప్రిల్ లో కార్మిక శాఖ కమీషనర్ వద్ద చర్చల్లో హుండాయ్ యూనియన్ అధ్యక్షుడు, సిఐటియు రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కా॥ సౌందర్రాజన్ తో చర్చలు చేయం అని అంటే దానికి మనం అంగీకరించి ఫ్యాక్టరీ కార్మి నాయకులతోన చర్చల్లో పాల్గొన్నాం. కాని కార్మిక సంఘాన్నే అనుమతించం అనే స్టాండ్ తీసుకునేటప్పటికి ఏప్రిల్ 20 నుండి

సమ్మె ప్రారంభమైంది.

కార్మికలోకం- కార్మికుల స్పందన ఏమిటి?

ఎ.కె.పి. - 1550 మంది శాశ్వత కార్మికుల్లోను 1300 మంది సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. 6000 మంది కాంట్రాక్టు కార్మికుల్లో పని చేయించుకున్నా 20% ఉత్పత్తి కూడా పూర్తి కాలేదు. హుండాయ్ కి విడి భాగాల్ని సప్లై చేసే వివిధ కంపెనీల నుండి నైపుణ్యం గల కార్మికుల్ని తెచ్చి హుండాయ్ లో పనిలో దింపారు. ఇన్ని చేసినా సాధారణంగా వచ్చే ఉత్పత్తి కాలేదు.

యాజమాన్యం చర్చలకు రాకుండా తప్పు కుంటుండేటప్పటికి మే 4న సౌందర్ రాజన్ మరో 750 మంది కార్మికులు నిరవధిక నిరాహారదీక్షకు పూనుకున్నారు. 3వ రోజు ఆ శిబిరాన్ని పోలీసులు విచ్చిన్నం చేశారు. మర్నాటి తెల్లవారుఝామున మళ్ళీ మొత్తం బృందం అదే ప్రదేశంలో నిరాహారదీక్షకు కూర్చున్నారు. 4 రోజుల తర్వాత కార్మిక కమీషనర్ ఇరువైపుల వారికి సలహా ఇచ్చారు. కక్షసాధింపు చర్యలుండవని, వర్క్ కమిటీ ఒప్పందం చేసుకోరాదని కార్మిక కమీషనర్ ఇచ్చిన ఉత్తర్వుతో మర్నాడు సమ్మె విరమించబడింది. ఇది కార్మికుల పోరాటానికి పెద్ద విజయం.

కా.లో- మీరు చేసిన సంఘీభావ ఉద్యమాలు ఏమిటి?

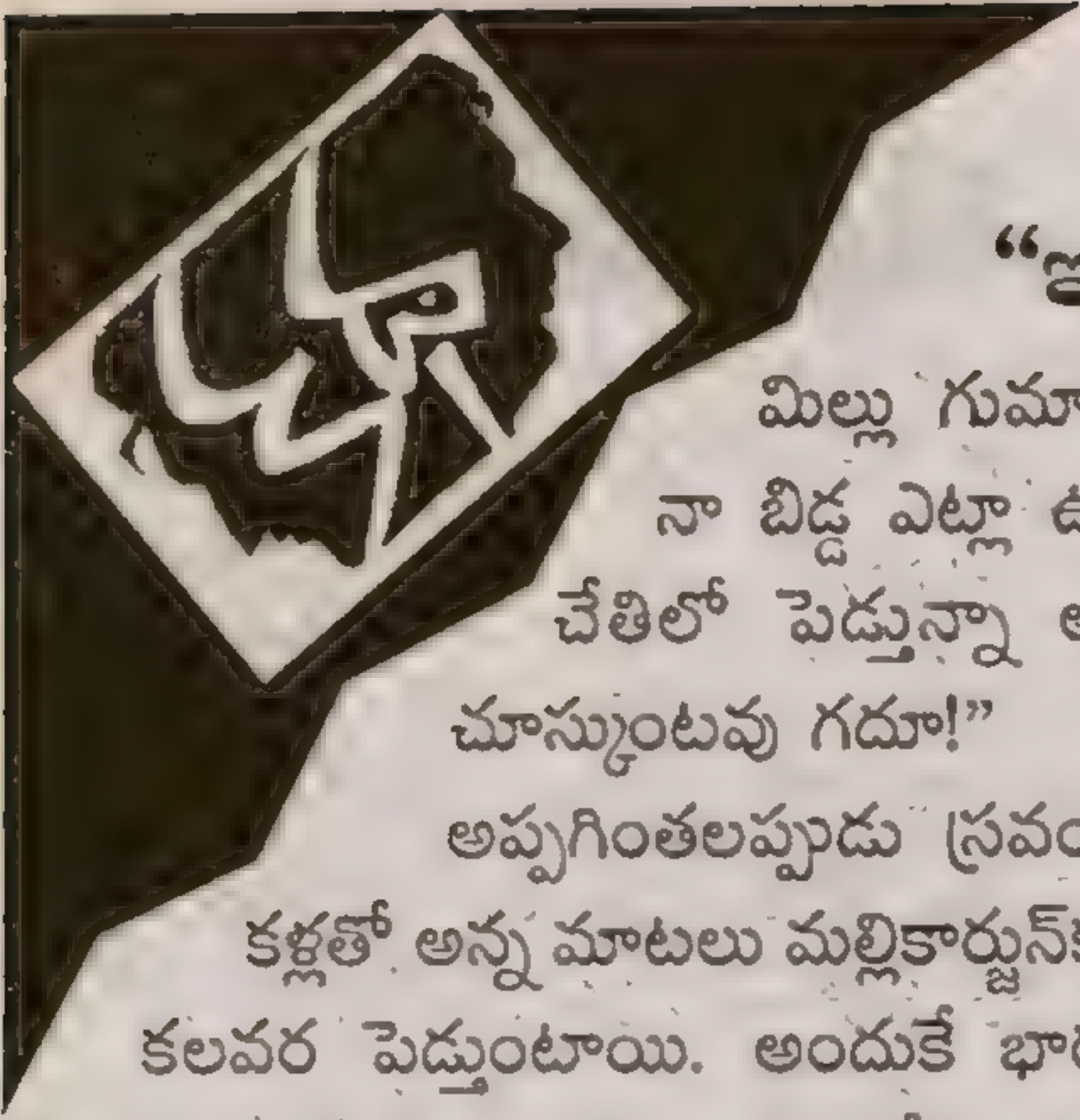
ఎకెపి- 500 మీటర్ల లోపు కార్మికులు జమ కా కూడదని హైకోర్టు ఆర్డరిచ్చిన తర్వాత 500 మీటర్ల అవతలే పెద్ద ఎత్తున ఆందోళన చేపట్టాం. అన్ని కార్మిక సంఘాల నేతలు ఎ.ఐ.టి.యు.సి., ఎ.ఐ.సి.సి.టి.యు, ఎల్.పి.ఎఫ్, వివిధ మధ్యతరగతి సంఘాల నేతలు ప్రతిరోజు సంఘీభావం వెలిబుచ్చారు. అన్ని సంఘాలకు చెందిన కార్మికులు నిరంతర ప్రవాహంలా హాజరయ్యారు. ఎన్నికల క్యాంపెయిన్ సందర్భంగా సిపిఎం ప్రధానకార్యదర్శి కా॥ ప్రకాష్ కరత్ హాజరైన సభ కార్మికుల్లో నూతనోత్తేజాన్ని నింపింది. వివిధ పార్టీల నేతలూ సంఘీభావం తెలిపారు.

కా.లో- అంతర్జాతీయంగా ....

ఎకెపి- అదే చెప్పబోతున్న, సియోల్ లోని హుండాయ్ కార్మిక సంఘం ముఖ్యంగా దక్షిణ కొరియా లోని అత్యంత శక్తి వంతమైన మెటల్ వర్కర్స్ యూనియన్ నాయకులు చెన్నైలో హుండాయ్ కార్మికుల సభలో పాల్గొన్నారు. యాజమాన్యంతో చర్చించారు. వివిధ దేశాల్లోని హుండాయ్ కంపెనీల కార్మికుల యూనియన్ల “నెట్ వర్క్ మీటింగ్ ఆఫ్ హుండాయ్” సమావేశం సియోల్ లో జరిగింది. కా॥ సౌందర్ రాజన్ హాజరయ్యారు. కొరియన్ మెటల్ వర్కర్స్ యూనియన్ (సియోల్), యునైటెడ్ ఆటోవర్కర్స్ యూనియన్ (యు.ఎస్.ఏ.) హుండాయ్ వర్కర్స్ యూనియన్ (స్లావేకియా)లు సంఘీభావ నిధి పంపాయి. ఒక పెద్దపోరాటానికి వచ్చిన బ్రహ్మాండమైన విజయమిది. యూనియన్ గుర్తింపు సమస్య మిగిలే ఉంది. ఇది వెంటనే పరిష్కారం కాకపోయిన పట్టుదలగా పోరడిన కార్మికులు వర్క్స్ కమిటీని ప్రక్కకు నెట్టగలినారు. కక్షసాధింపు చర్యలను నిరోధించగలిగారు. డిస్మిసల్, సస్పెన్షన్ల సమస్యను లేబర్ కమీషనర్ పరిష్కారం చేస్తారన్న హామీ కూడా ఒక పెద్ద విజయమే.

“ఇల్లు ముంగిలి లేని

మిల్లు గుమాస్తాకు పిల్లనిస్తున్నా.
నా బిడ్డ ఎట్లా ఉంటుందో! నమ్మి నీ
చేతిలో పెద్దన్నా అల్లుడూ! మంచిగా
చూసుకుంటవు గదా!”

అప్పగింతలప్పుడు స్రవంతి తండ్రి చిప్పిల్లిన
కళ్లతో అన్న మాటలు మల్లికార్జున్ కు గుర్తొచ్చినప్పుడల్లా
కలవర పెడుంటాయి. అందుకే భార్యను అపురూపంగా
చూసుకుంటున్నాడు. మిల్లు పనిమీద నెల్లూరు కెళ్లి నిన్ననే
తిరిగొచ్చాడు. ఐదోందల కిలోమీటర్ల అవతల లారీ బర్తీ నింపించి
దానిలోనే రాత్రి, పగలు ప్రయాణించాడు. గమ్యానికొచ్చేసరికి
రాత్రి పడైంది. బస్తాలు మిల్లులో వేయించి ఇంటికొచ్చేసరికి
అర్ధరాత్రి దాటింది. మూడేళ్ల కూతురు అశ్వని హాయిగా
నిద్రబోతోంది. పాపమొహం కడిగిన ముత్యంలాగుంది. అలసట
అవులించింది.

గ్లాసెడు నీళ్లు గటగటా తాగేశాడు.

“భోజనమైందా?” భార్య అడిగింది.

“అర్ధరాత్రి దాటింది గదా!” ముక్తసరి సమాధానం.

ఒకపూట భోజనం బాపతు డబ్బు మిగిలింది. అదే తృప్తి
వ్యాపారం పనిమీద టూరులో ఉంటే రోజుకు యాభై రూపాయలు
తిండిఖర్చు కిస్తారు. ఆకలికి ఎంత ఓర్చుకుంటే అంత ఆదా.
అందుకే ఉదయం చాయి, మధ్యాహ్నం భోజనం, రాత్రికి చపాతీతో
సరిపెట్టుకోవడం అలవాటైంది. లేకపోతే ఈ జీతం సరిపోతుందా?
రెండు చిన్న గదుల పోర్నను నెల అద్దె ఆరొందలు, నల్లా-కరెంటు
బిల్లులు వేరు, పాపకు పాలడబ్బా... ముసలి తల్లికి నెలకో
మూడొందలు పంపాలి.

పాలవాడి పిలుపు ఫ్యాక్టరీ సైరన్ లా వినబడింది. స్రవంతి
పాలు లోపల పెట్టి వచ్చేసరికి మల్లికార్జున్ మంచమీద
కూచున్నాడు.

“ఐదో తారీకు గదా! పాలాయన పైసలడుగుతున్నాడు” అంటూ
పక్కన కూచుంది.

తూర్పువైపున్న పెరటి కిటికీలోంచి అరుణవర్ణం
పులుముకుంటున్న ఆకాశమేదో సందేశాన్ని స్తోంది. భార్య
చెయ్యండు కున్నాడు. “నీ ముఖము పున్నమి చందమామలాగుంది
సుమా! చిలిపిగా చెంపగిల్లాడు. స్రవంతి ఎదలోని గిలిగింతలు
పెదాలమీద చిరునవ్వు లైపోయినై. సిగ్గుల బుగ్గలు
మందారాలైనాయి.

“ఇందుకేనా పొద్దు పొడవక ముందే నిద్రలేచింది!” చెట్టు
నుంచి రాలిన పూవులా ఒడిలో వాలిపోయింది.

“నిద్ర దేముందిలే! తర్వాత ....”

“ఇంటి ఓనరు కిరాయి అడుగుతున్నాడు.”

“ఇద్దారే. జీతం రావాలిగదా!” మరో చెంపగిల్లాడు. “అయినా

పానకంల పప్పులెక్క అవన్నీ ఇప్పుడెందుకూ?” కిత్ కిత్లు
పెట్టాడు. కిలకిలా నవ్వింది. సెల్ ఫోన్ గలగలా మోగింది. వాళ్ల
సమాచారం కోసం మిల్లు వాళ్లిచ్చిన సెల్ ఫోన్ ఉసూరుమంటూ
విడిపోయింది. స్రవంతి.

“హల్లో... నేనే... మల్లికార్జున్ ను.”

‘ఆ (ఆఁ.... రాత్రికి బస్తాలు దింపి గోదాము తాళాలు
మాఇంట్ల అప్పజెప్పినవు గదా!”

“అవును సేటూ!”

“సరేగాని... నువు తొందరగా తయారై మిల్లుకు పోవాలె.
లారీ లోడవుతుంది. లారీతోని గుంటూరుకు పోవాలె సరుకు దించి
డబ్బు తేవాలె.”

చేతిలోని మిఠాయి నోటికందకుండా జారిపోయినట్టైంది.

“నిన్న రాత్రే వస్తాగదా! అలిసిపట్టుందిసేటూ!”

“నేను ముందే చెప్పినగదా మిల్లుపని ఇట్లుంటదని. లేకపోతే
నెలకు రెండు వేలిట్లా ఇ స్తరటా?”

“తప్పదా!”

“తప్పదుగాని తొందరగా వెళ్లు. గుంటూరు నుంచి రాంగనే
జీతం దీస్తా” ఫోన్ కట్. ఉత్సాహం హుష్కైంది.

మంచమీద కూలబడ్డాడు.

ఇవ్వాళ్ల జీతం రాదన్నమాట. గుమాస్తా కార్మికు ఉంటే గొడ్డు
చాకిరి చెయ్యాలె బరువు బాధ్యతలే కాని హక్కులేవు. ద్యూటీకి
టైములేవు. కష్టం మాకు, కాసులు వాళ్లకు శ్రమదోపిడి ఇలా
సాగిపోవాల్సిందేనా?... అయినా పేదవాడి కోపం పెదవికి చేటు.
గుమాస్తా రోషం అవస్తలకే దారిదీస్తుంది. మిల్లులో హమాలీలకు
యూనియనుంది. హాయిగున్నారు. మిల్లు గుమాస్తాల గూడా
యూనియనుంటే బాగుండేది.....

స్రవంతి స్నానం చేసొచ్చింది. శూన్యంలోకి చూస్తున్న భర్త
భుజమీద చెయ్యేసి గదేందీ గట్టా చూస్తున్నావ్? లే తొందరగా
స్నానం చెయ్... చాయ అందిస్తా. “మొహంలోకి సూటిగా
చూస్తోంది. ఒంటిరాయి ముక్కుపుడక మెరుస్తోంది.

“ఏం లేదు స్రవంతి! గొర్రెతోక జీతంతోని ఏమి
సాధించగలమని ఆలోచిస్తున్నా” గుండెలనిండా గాలి
పీల్చుకున్నాడు.

“గొర్రెతోకనో, బర్రెతోకనో బీరగింజోలె బీరిపోతె
కడుపులకొస్తదా? రెక్కాడితినే డొక్కాడుద్ది.” లేపి నుంచో బెట్టింది.
ఆరిందలా మందలిస్తూ లోపలికెళ్లింది.

ఎంతో శ్రమించి ప్రచారం చేసినా, ఎన్నికల్లో డిపాజిట్ దక్కని
అభ్యర్థిలా నిరాశగా కదిలాడు. గబగబా తయారయ్యాడు. చాయలో
బన్ను నంజుకుతింటున్నాడు.

“మీ చెల్లెలు కిప్పుడు ఎనిమిదోనెల మొదటి కాన్పు మనమే
చేయించాలిగదా!” గుర్తు చేసింది స్రవంతి గుండె
గుబగుబలాడింది. మిల్లుకెళ్లబోతుంటే గుర్తుకొచ్చింది.

“అశ్వని ఇంకా లేవలేదెందుకో!” మంచందగ్గర కెళ్లాడు. సన్నగా మూలుగుతోంది పాప నుదుటిమీద చెయ్యేశాడు, వేడిగా ఉంది.

“అరె... పాపకు జ్వరమొచ్చింది స్రవంతీ”

గ్రాబరాగా పరుగెత్తికొచ్చి పాపనెత్తుకుంది స్రవంతి.

“మనది రేకుల ఇల్లు గదా! వడదెబ్బకావచ్చు” ఒళ్లంతా పుణికి గుండెలకు హత్తుకుంది. “మరిప్పుడెట్లా?” భయంతో మొహం ప్రశ్నార్థకమైంది.

“ఎండాకాలం గదా! దవాఖానల చూపించాలె.” అని సెల్ ఫోన్ నెంబర్లు నొక్కాడు. “హల్లో సేటూ! మా పాపకు వడదెబ్బ జ్వరమొచ్చింది. దవాఖానల చూపించాలె....” మాట పూర్తికాలేదెంకా.

“అదంతా నీ భార్యకప్పజెప్పి నువ్వుత్వరగా బయలుదేరు లారీ భర్తి అయిపోయిందటా. మిల్లునుండి ఫోన్ మీద ఫోన్ వస్తుంది. ఫోన్ కట్. “చిట్టి.. గతిలేని నౌకరి లోలోపల విసుక్కున్నాడు.

“పాప నుదిటిమీద తడిగుడ్డవెయ్యే. అప్పటివరకు తగ్గ కుంటే సర్కారు దవాఖానల చూపించు. “అని బయటికొచ్చాడు. సైకిలెక్కి బయలు దేరాడు.

తన బతుకులాగే సైకిల్ అడ్డదిడ్డంగా తయారైంది. ఎన్నిసార్లు రిపేరు చేసినా అంతే! స్రవంతి చూపుల్లోని దైన్యం, అశ్వని అవస్థ... బుర్రలో గిర్రుమంటూంటే సైకిల్ రోడ్డుమీద పరుగెడుతోంది.

ఇంటికిరాయి, పాలపైసలకోసం స్రవంతి ఎంత బాధపడ్తుందో! కిరాణాషాపు బాకీ ఎంతయిందో! అశ్వనికి జ్వరం ఎట్లుంటుందో! చెల్లెకు కాన్పు చేయించి పంపాలంటే మాటలా! మళ్ళీ అప్పుకోసం ఎవరినడగాలి? తర్వాత ఎట్లా తీర్చాలో.....

“అమ్మా!” అరిచాడు. రోడ్డు పక్కన ఆగి ఉన్న ఆటోకు గుడ్డుకుంది. సైకిల్లో సహా పడిపోయాడు.

చుట్టూ జనాలు మూగారు. నలుగురు కలిసి లేపి నుంచో బెట్టారు. సైకిల్ కు స్టాండు వేశారు. ఓముపలాయన ఒళ్లంతా పుణుకుతూ దెబ్బ తలిగిందా బిడ్డా?” అడిగాడు. లేదని తలూపాడు గీరుకుపోయిన మోచేతిని చేతిగుడ్డతో అడ్డుకున్నాడు. ఆటో ఓనరు.

“ఓర్నియవ్వ గిదేందన్నా! పొద్దుగాల్లనే పాచికల్లు దాగినవా? ముసిముసిగా నవ్వుకుంటూ ఆటోను చూసుకుంటున్నాడు.

“కాదన్నా! సైకిల్ కు బ్రేకులు సరిగాలేవు” సిగ్గుతో తల వంగిపోయింది. కూరగాయల సంచీతో ఉన్న ముసలామె.

“పో అన్నా... ఇగ పో!” ఆటోవాలా ఆటోతో వెళ్ళిపోయాడు.

“ఇంకానయం. మిల్లు సైకిలేమీ ఖరాబుకాలేదు. ఖరాబైతే సొంతపైసల్లోంచి రిపేరు చేయించాల్సి వచ్చేది. గొణుక్కుంటూ సైకిలెక్కాడు. మిల్లు చేరుకున్నాడు. మంత్రిగారి కోసం ఎదురి చూస్తున్న చోటా లీడర్లా పెద్ద గుమాస్తా ఎదురొచ్చాడు.

“ఏంది మల్లికార్జునా, గింత ఆలస్యమా? ఎండాకాలం తొందరగా బయల్దేరితే మంచిదిగదా! ఆప్యాయంగా విసుక్కున్నాడు.

విషయమంతా చెప్పేశాడు. చివరికి “గిట్లా బతికే కంటే చచ్చిందే నయమన్నా!” బాధ వెలిబుచ్చాడు.

“గట్లంటే ఎట్లా తమ్మీ? నన్నుజూడు ముప్పయ్యేండ్లానుంచి

మూన్నాల్లు మిల్లులల్ల పంజేసిన. ఏమిసాధించిలేదు బట్టపొట్టకు తిప్పలుగా వట్టి పెట్టుబడి పెట్టినీడకున్నాళ్లు ధనవంతులవుతున్నారు. మనసొంటి కష్టజీవులు దినదినగండం నూరేళ్లాయుషు లాగ గడుపుతున్నారు. నువ్వు నిన్న నింపుకొచ్చిన బర్తీలారీల మినసేటుకు ఐదువేల రూపాయల లాభముంది నీకు.. కడుపు మాడిపాయె.. “సానుభూతి వెలిబుచ్చి ఖర్చులకు డబ్బులిచ్చాడు.

మల్లికార్జున్ లారీ ఎక్కేశాడు. అతుకుల బతుకుల గురించి డ్రైవర్తో మాట్లాడున్నాడు. రెండొందల కిలోమీటర్లకు పైగా ప్రయాణించారు. మిట్ట మధ్యాహ్నమైంది. కడుపులో ఆకలి కేకలు. లారీ దాబా హోటల్ ముందాగింది. లారీదిగి హోటల్లో కెల్తూంటే రండ్రాలు పడిన హవాయి చెప్పుల్లోంచి చురుక్కు చురుక్కు మంటున్న కాళ్లమంటలు నషాళానికెక్కుతున్నాయి. పరుగులాంటి నడకందుకుని దాబాలో దూరాడు.

డ్రైవర్ చెమట అడ్డుకుంటూ వచ్చి ఎదురుగా కూచున్నాడు. ఇద్దరి మధ్య బేబులుంది. దాబానిండా జనాలున్నారు. భోజనాని కార్దరివ్వ బోతుంటే సెల్ ఫోన్ మోగింది.

“హల్లో.... ఏంది స్రవంతి? ఇంకా గుంటూరు చేరుకోలేదు. పబ్లిక్ ఫోన్ నుంచా? .... సరే... అశ్వనికెట్లుందీ?”

“జ్వరం ఎక్కువైందయ్యా. నాకు భయమైతుంది. అదేమో నాన్నా నాన్నా అంటూ కలవరిస్తుంది. “గొంతులో మాటకు కాళ్లు కడుపులో చొచ్చినట్టైంది. వెన్నులో సన్నని వణుకు కాని.. ధైర్యం కావాలిప్పుడు. నిబ్బరంగా మాట్లాడున్నాడు పైకి.

“భయమెందుకూ? సర్కారు దవాఖాన....”

“పోయి చూపించిన నయ్యా. అక్కడ డాక్టర్లు లేరు. కాంపౌండర్ ఏవో మాత్రలిచ్చిండు.... లాభం లేదు.”

“అయితే ప్రైవేటు డాక్టరుకు చూపించు.....”

“మరిపైసలు కావాలెగదా! మీ చెల్లెలు సీమంతానికి నా చెవులకమ్మలు కుదువబెడ్తిమి. ఇంకా విడిపించకనే పోతిమి....”

“నిజమే. వాటిని ఆ మార్వాడిసేటుకే అమ్మెయ్యే. బాకీ పోగా మిగిలిన డబ్బు బ్రీసుకో....”

“అయ్యో. అవి మా అమ్మ చచ్చిపోయేటప్పుడు నాకిచ్చింది. గదా!... ఏడుస్తున్నట్లుంది. కడుపులో పేగుకదిలింది.

“అబ్బా! అవన్నీ అనుకుంటే కలుస్తదా! ముందు మన పాప జ్వరం తగ్గలిగదా! పైకిలాలన లోపలబాధ.

“సరే... మంచిది.”

మొహం ముడుచుకు పోయింది.

“ఏందన్నా.. ఇంటినుంచా?” డ్రైవరడిగాడు.

“అవునన్నా!” అంతా చెప్పాడు. అంతా వినిడ్రైవర్

“మన బతుకులు గంతేనన్నా! మన సంసారం సాగరం... అందులో అన్నీ సుడిగుండాలే! మనలాంటి కార్మికులకు యూనియన్ లేదు. మనకు సుతిలేదు. గంజికే గతిలేదు” పెదాలు చప్పరించాడు.

నిజమే..... అందుకు ఎవరో ఒకరు... నేనే పూనుకోవాలి. నాలాంటి గుమాస్తా కార్మికుల్ని సంప్రదిస్తా... ఆలోచనలో పడి అన్నానికి ఆర్డరిచ్చాడు.

- ఐతా చంద్రయ్య

సహకార వ్యవసాయం ఎవరికోసం ?

“ఇది రైతు ప్రభుత్వం, నేను రైతుల పక్షపాతి”నని ముఖ్యమంత్రి స్వయంగా పదేపదే చెబుతుంటారు. ఆయన “రైతు బాంధవుడు” అని అనుయాయులు ప్రచారం చేస్తుంటారు. రైతులకోసం నిరంతరము శ్రమిస్తున్నట్లుగా చెప్పుకొంటున్న వైఎస్ ఆర్‌కు పాలించినప్పటికీ రైతుల ఆత్మహత్యలను ఎందుకు ఆపలేకపోయారో సమాధానం చెప్పాలి.? ఈ మధ్యకాలంలో రోజుకు నలుగురు చొప్పున అన్నదాతలు బలవన్మరణాలకు గురవుతున్నారు. ఒకవైపు కరువు భూతం, మరో వైపు అప్పుల భారం రైతులను ఆత్మహత్యల వైపు నెడుతున్నాయి. రాజశేఖరరెడ్డి పాలన రైతులకు “స్వర్ణయుగమని” వ్యవసాయ మంత్రి డాంబికాలు పలికారు. ఈ ఆత్మహత్యల పరంపర దేనికి ప్రతీక స్వర్ణయుగానికా? లేక ఆత్మహత్యలయుగానికా? మంత్రి గారే సెలవివ్వాలి. అనంతపురం రైతు జోసెఫ్ సుసైడ్ నోట్‌లో “ఉచిత విద్యుత్, ఋణమాఫి కాకుండా రైతులకు ఏం చేసింది ప్రభుత్వం”? అని ప్రశ్నించాడు. దానికి ఈ ప్రభుత్వం జవాబు చెప్పుకోవాలి.

కరువు, అధిక ధరలు, అప్పుల భారంతో గుండె పగిలిన అన్నదాతలు చేయ్యిచాచి అడగలేక, బాధను, ఆవేదనను బయటికి చెప్పుకోలేక “ఆత్మాహుతి” చేసుకొని పాలకుల పని తీరుపై తమ నిరసనను తెలుపుతున్నారు. అన్నదాతల ఆత్మహత్యలు ‘రైతు బాంధవున్ని’ కదిలించడములేదు. ఐదేళ్లు పంటలు బాగానే పండాయని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. అదే నిజమైతే రైతులు ఎందుకు బలవన్మరణాలకు పాల్పడుతున్నారో ఆత్మ శోధన చేసుకుందామని ప్రభుత్వానికి తట్టడము లేదు. పైగా “పుండొకటైతే మందొకటి” అన్న చందంగా సహకార వ్యవసాయం అనే కొత్త పాట ఎత్తుకున్నది.

సహకార వ్యవసాయం పేరు వినడానికి బాగానే ఉంది. పేరును చూసి రైతు మోసపోతే కంపెనీల ఉచ్చులో చిక్కినట్లే, ఉన్న భూమి ఊడినట్లే. సహకార వ్యవసాయం గురించి లోతుగా పరిశీలించాలి. దాని మంచి చెడులు గురించి విస్తృతంగా చర్చించబడాలి. డిబ్బ్యుటిఓ విషయంలో ఇలాగే జరిగింది. ప్రవంచీకరణ గాలిలో కొట్టుకపోయిన మన పాలకులు డిబ్బ్యుటిఓ ఉరితాళ్ళను మన రైతాంగం మెడకు బిగించి దశాబ్దంన్నర కాలం దాటండి. వేలాది మంది రైతులు ఆత్మహత్యలకు పాల్పడటము వెనుక డిబ్బ్యుటిఓ ఒప్పందాల ప్రభావం ఉందనేది మేధావులందరూ అంగీకరించే విషయమే. దశాబ్దంన్నర కాలంగా రైతాంగం ప్రాణాలు తోడేస్తున్న డిబ్బ్యుటిఓ గురించి తెలిసిన రైతులు మన రాష్ట్రంలో కేవలం 6% మాత్రమే. రైతులు తమ వెనుక జరుగుతున్న కుట్రను గ్రహించడములో ఎంత వెనుకబడి ఉన్నారో విదితం అవుతున్నది.

ఈ నేపథ్యంలో సహకార వ్యవసాయానికి ఇష్టమున్న వారే ముందుకు రావాలని ప్రభుత్వం చెబుతున్నది. ప్రభుత్వాలు చెబుతున్న విషయాలు రైతులకు ఎంతమేరకు అందుతున్నాయనేది చూద్దాం. కనీస మద్దతుధర గురించి ప్రభుత్వం, రాజకీయపార్టీలు, రైతుసంఘాలు పదేపదే చెబుతున్నాయి. అయినప్పటికీ ఎస్ఎస్ఎస్ సర్వే ప్రకారం మన రాష్ట్రంలో 71% రైతాంగానికి కనీసమద్దతు ధర గురించి తెలియదు. 67 శాతం మంది రైతులకు భూసార పరిక్షలంటే ఏమిటో తెలియదు. 96% శాతం రైతులకు పంటలు బీమా గురించి తెలియదు. సంవత్సరాల తరబడి వీటిగురించి చర్చ జరుగుతూనే ఉంది. అయినా

వారికి తెలియడములేదు. ఎందుకంటే 48 శాతము రైతులు నిరక్షరాస్యులుగా ఉన్నారు. అందుకే కనీస మద్దతు ధర విషయంలో మోసపోవడము, అధిక వడ్డీకి అప్పులు తీసుకోవడము, నకిలీ విత్తనాలు, పురుగుమందులు, ఎరువులు కొనుగోలు చేయడము మొదలైన అనేక మోసాలకు రైతాంగం గురవుతోంది. సహకార వ్యవసాయం గురించి రైతులను ఒప్పించడని ముఖ్యమంత్రి గారు మంత్రులను పురమాయిస్తున్నారు. రైతులకు ఒప్పించడమంటే ఎలా? దళారులు రైతులను మోసగించినట్లేనా అనేది ప్రభుత్వం చెప్పాలి. ఇప్పటికే కొంతమంది రైతులను మోసగించి సహకార వ్యవసాయానికి ఒప్పించిన విషయం పత్రికలు బయట పెట్టాయి.

రాష్ట్రంలో 1 కోటి 15 లక్షల చిన్న కమతాలున్నాయి. వీటిపై 89 లక్షల సన్న చిన్నకారు రైతులు జీవిస్తున్నారు. చిన్న కమతాలపల్ల దిగుబడులు రావడము లేదని వేల ఎకరాలు సంయుక్తంగా సాగుచేస్తే దిగుబడులు అధికంగా వస్తాయని ప్రభుత్వ వాదన. కాని అంతర్జాతీయంగా జపాన్, దక్షిణ కొరియా, టర్కీ దేశాలలో పెద్ద ఎస్తేట్లకంటే రెండు ఎకరాలలోపు ఉన్న చిన్న కమతాలలో ఒకటిన్నర నుండి, రెండు రెట్లు అధికంగా దిగుబడులు సాధిస్తున్నారు. మన దేశంలో కేరళ అనుభవము ఇదే చెబుతున్నది. అధిక శాస్త్రంలో నోబెల్ బహుమతి పొందిన అమర్త్యసేన్ ఇదే విషయాన్ని చెబుతున్నారు. కాని మన పాలకులు చిన్నకమతాలను ద్వంసం చేయడానికే సహకార వ్యవసాయం ముందుకు తెస్తున్నారు.

ప్రభుత్వం చెబుతున్నట్లుగా. గ్రామంలోని భూమికి విలువకట్టి దానికి సమానంగా పెట్టుబడి ప్రభుత్వం ఇస్తుంది. ఈ మొత్తానికి మూడురెట్లు కంపెనీవద్ద తెచ్చి వ్యవసాయం చేస్తారట. అంటే ఉదాహరణకు ఒక రైతుకు ఒక ఎకరం భూమి ఉంటే దాని విలువ ఒక లక్షరూపాయలుగా నిర్ధారిస్తే ప్రభుత్వం లక్ష ఇస్తుంది. అప్పుడు మొత్తం రెండు లక్షలు అవుతుంది. దానికి మూడు రెట్లు ప్రైవేటు కంపెనీల నుండి తెస్తారు. రెండులక్షలకు మూడురెట్లు అంటే మొత్తం 6 లక్షల అప్పు కంపెనీ ఇస్తుంది. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన లక్షతో కలుపుకుంటే ఒక ఎకరం భూమిపై మొత్తం 7 లక్షల రూపాయల అప్పు. ఒక రైతు తనకు ఏ ప్రమేయం లేకుండా తనకున్న భూమి విలువకంటే 7 రెట్లు అప్పులోకి లాగబడుతాడు. అందులో ఒక్క పైసా రైతు చేతికి రాదు. ఉన్న అప్పులు తీర్చలేక రైతులు ఇబ్బందులు పడుతుంటే ఇంతపెద్ద మొత్తంలో అప్పులు, వడ్డీలు తీరేదెప్పుడు, లాభాలు వచ్చేదెప్పుడు? పైగా ఈ డబ్బంతా కంపెనీ చేతుల్లో ఖర్చవుతుంది. కంపెనీలు ఎంత నిజాయితీతో ఉంటాయో ‘సత్యం’ ఉదంతం చూసాము.

ఒక సారి సహకార వ్యవసాయానికి అంగీకరించిన రైతు ఎలాగైనా తన భూమిని కోల్పోవాల్సిందే. వాటాను కంపెనీకి అమ్ముకోవడమో లేక నష్టాలు వచ్చినప్పుడు నష్టాలక్రింద వాటాను కోల్పోవడమో జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం పేరు ఏది చేప్పినా జరిగేది మాత్రం రైతుల భూములను బలవంతంగా లాక్కోవడమే. ఇంగ్లాండ్‌లో పారిశ్రామిక విప్లవం కాలంలో పెట్టుబడిదార్లు గొర్రెలకాపర్ల గొర్రెలను చంపి, కాపర్ల భూములు ఆక్రమించుకొని వారిని కంపెనీలలో కూలీలుగా మార్చారు. ఇంగ్లాండ్ నుండి వలస వెళ్లినవారు అమెరికాలో రెడ్

ఇండియన్స్ను ఊచకోతకోసి భూములు కబలించారు.

ఇప్పటికే కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ప్రకృతి వనరులను, ఖనిజ సంపదను, ప్రభుత్వ కంపెనీలను ఒకటొకటిగా ప్రైవేటు గుత్త పెట్టుబడిదారులకు కట్టబెడుతున్నాయి. అన్ని వనరులకు మూలమైన భూమిని కూడా గుత్త పెట్టుబడిదారులకు కట్టబెట్టే ప్రయత్నమే ఈ సహకార వ్యవసాయం. అప్పుడు ప్రతిపక్షం ఒక సెక్షన్గా మారి పోతుంది. ప్రతిరైతు ఒకకూలిగా మారిపోయి, రైతు అనే పదమే అంతరించిపోతుంది. గ్రామాలు అదృశ్యం అయిపోతాయి. 'భూమి' అత్యంత అరుదైన వనరు. అవసరమైతే ఉత్పత్తి చేయడమో లేక దిగుమతి చేసుకోవడమో సాధ్యమయ్యేదికాదు. భూమికి ప్రత్యామ్నాయం కూడలేదు. అలాంటి భూమిని కోట్లాది మంది ప్రజల చేతిలో ఉన్న దానిని గుంజుకొని ప్రైవేట్ కంపెనీలకు అప్పగించడానికి ప్రభుత్వం ఉత్సాహం చూపుతోంది. అంటే ఈ పాలకులు ఎవరి పక్షమో ఆలోచించాలి.

భూమి రైతుకు జీవనాధారం మాత్రమేకాదు రైతుకు 'ప్రాణం' కూడా. రైతులు తమ భూమిని తల్లిలాగ భావిస్తారు. అంతేకాదు భూమి ఒక సామాజిక హోదా, మనోదైర్యం, వెన్నుదన్ను. అంతే కాదు రేపు సహకార వ్యవసాయంపై బర్రెలు, గొర్రెలు, మేకలు ఎవరికి ఉండవు, ఉన్నా వాటిని మేపడానికి స్థలం ఉండదు. భూములు కోల్పోయిన రైతులందరికీ అక్కడ పని దొరకదు కాబట్టి లక్షలాదిమంది రైతులు వలసకూలీలుగా మారాల్సిందే. రైతులు భూములు కోల్పోయిన తరువాత కౌలుదారులు, వ్యవసాయకూలీలు, వృత్తిదారులు అందరూ తమ జీవనాధారాలు కోల్పోతారు. అందరూ వలసబాట పట్టి గ్రామాలు దివాళ తీసి పట్టణాలు మురికి వాడలతో నిండి పోతాయి. నిరుద్యోగ సమస్య విపరీతంగా పెరిగిపోతుంది. దానికి ప్రభుత్వం పరిష్కారం ఆలోచించిందా?

“కూటిలో రాయి తీయలేని వాడు ఏటిలో రాయి తీస్తాన్నట్లుంది” ప్రభుత్వ వ్యవహారం. రైతుల సమస్యలను పరిష్కరించడం చేతకాక రైతులనే లేకుండా చేయాలని చూస్తున్నారు మనపాలకులు. ఇప్పటికే మన రాష్ట్రంలో 82%మంది రైతులు అప్పుల ఊబిలో కూరుకు పోయారు. 53.40% వడ్డీ వ్యాపారుల దగ్గర తీసుకున్నవే. రైతులు తమ ఆర్థిక అవసరాలకు వడ్డీవ్యాపారులు. ఇతర దళారుల మీదనే ఆధారపడుతున్నారు. ప్రభుత్వ బ్యాంకులు, సహకార బ్యాంకులు కలిసి ఇచ్చిన రుణాలు కేవలం 20% మాత్రమే. ప్రభుత్వ ఋణమాపివలన 20% సమస్య మాత్రమే పరిష్కరించబడింది. రైతులకు సాంకేతిక విజ్ఞానం అందక ఇప్పటికి 45.2 శాతం మంది రైతులు జంతువులను ఉపయోగించే వ్యవసాయం చేస్తున్నారు.

వ్యవసాయానికి నీరే కీలకమైనది. మన రాష్ట్రంలో నేటికి 53 శాతం వ్యవసాయం వర్షాధారమైనదే. సాగునీరు అందించడములో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ కనబరచలేదు. పైగా జలయజ్ఞం పేర ప్రభుత్వం ఈ మధ్య ప్రాజెక్టులు కడుతున్నది. వాటి నీరు ఎవరికి అందక ముందే వ్యవసాయ భూములను కంపెనీలకు కట్టబెట్టాలని చూస్తున్నది. అంటే ప్రాజెక్టులు కట్టేది రైతులకోసమా? లేక కార్పోరేటు కంపెనీల కోసమా? రైతన్న దేశానికి వెన్నుముక అంటారు. రైతు బిడ్డనని చెప్పుకునే మన ముఖ్యమంత్రి ఆవెన్నుముకే లేకుండా చేయాలని చూస్తున్నారు. రెండవసారి గెలిపించుకున్నందుకు రైతులకందుతున్న బహుమతి. వడ్డీవ్యాపారి

కవిత

మరణ వాంగ్మూలం

- ఎన్.ఎం. సుభాని

ప్రకటనలలో

కళకళలాడుతున్న
మాయాజాల ప్రపంచం
రైతురాజ్యంలో
ఎండిన వరికంకుల మధ్య
గుండె పగిలిన పుడమి పుత్రుని
చావు కేక
కరెంట్ లేక, నీరందక
ఎండిన పైరు
కారణమేదైనా కనుల ముందు
కారు చీకట్లు కమ్మినది నిజం
ఒకప్రక్క అణగదొక్కే అప్పులు
మరోప్రక్క కుంపట్టె గుండెలపై
కూర్చున్న పెళ్ళికాని పిల్లలు
గంజికరువై దహిస్తున్న
ఆకలిమంటలు
ఒరేయ్ మల్లన్నా
నాకు బతకాలని వున్నా
నా ఇంట నిండాల్సిన సిరి
నే పండించిన వరి
ఎండి.... ఎక్కిరిస్తుంటే
నేనెలా బతకాలి
కుటుంబాన్నెలా పోషించాలి
అప్పులెలా తీర్చాలి
అశలన్ని ఆవిరైనాక

అదుకుంటామని
వాగ్దానాలు చేసినవారు
అందలమెక్కి మమ్ము
తుంగలో తొక్కి
మా బ్రతుకుల్లో
నిప్పులు పోస్తుంటే
కాలం కాలనాగై
కాటేస్తుంటే
ఏదారి కానరాక
ఎటూ పాలుపోక
నా వాళ్ళని
అనాధల చేసి
ఆశలను సమాధిచేసి
ధృతరాష్ట్రుల పొలనలో
పతనమై
నిర్వీర్యమైన వ్యవస్థను
పరిహసిస్తూ
నా మరణమే వారికి
కనువిప్పు కావాలని
ఘోషిస్తూ
కాలం సాక్షిగా
నాకై నేనే
వ్రాసుకున్నాను
నా
మరణ వాంగ్మూలం

దగ్గర నుండి దళారుల వరకు అందరి చేతిలో మోసానికి గురవుతున్న రైతన్న ఈ కీలక తరుణంలో సహకార వ్యవసాయం పేరుతో కూడ మోసపోతే ఆ తర్వాత

“భూమి గుంజుకుండు-బువ్వ గుంజుకుండు
మట్టి పేగునుంచి-నన్నేరు జేసిండు
కుట్రజేసినన్ను- కూలోన్ని జేసిండు.....”

అని విలపించాల్సిన దుస్థితి ఏర్పడుతుంది. రైతాంగమా తస్మాత్ జాగ్రత్త. రైతాంగం తమను తాము 'ఆత్మాహుతి' చేసుకోవడము కాదు. తమను ఈ దుస్థితికి తీసుకొచ్చిన పాలకుల పని పట్టాలి. ఇదికేవలం రైతుల సమస్య మాత్రమే కాదు ప్రజలందరి సమస్య. భూములు, వ్యవసాయం, కంపెనీల చేతిలోకి పోయిన తర్వాత అనేక సామాజిక సమస్యలు ఉత్పన్నమవుతాయి. ఆహారధాన్యాలు, పండ్లు, కూరగాయలు, పాలువంటి వాటి ధరలు మన చేతిలో ఉండవు. మనపాలకులు ఎలాగు నియంత్రించరు. అంతా కంపెనీల రాజ్యమే. అందుకే సహకార వ్యవసాయమనే దొడ్డిదారి భూ అక్రమనను ప్రతి ఒక్కరు ప్రతిఘటించాలి. అప్పుడే మనల్ని మనం కాపాడుకోగలము. మన భూముల్ని రక్షించుకొని, ముందు తరాలకు అందించగలము.

- మహమ్మద్ అబ్బాస్

గ్యాసు ఎవరబ్బ సాత్తూ కాదు

కృష్ణా, గోదావరి నదులు సముద్రంలో కలిసే తీర ప్రాంతంలో, సముద్ర గర్భంలో అంతులేనంత స్థాయిలో సహజవాయువు నిక్షేపాలు బయట పడ్డాయి. వీటికి యజమాని ఎవరు? వీటిపై నియంత్రణ ఎవరిది? ఇవీ నేడు చర్చనీయాంశాలు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు లిలయన్నకు వంతు పాడుతున్నాయా? ప్రజల ప్రయోజనాల్ని కాపాడేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాయా? ఈ ప్రశ్నల చిక్కుముడి విప్పాలి. మన ప్రయోజనాల్ని కాపాడుకోవాలి.

ఎవరు యజమాని?

మన రాజ్యాంగం ప్రకారం భూగర్భంలో దొరికే గ్యాసు, చమురు, బొగ్గు, ఖనిజాలు వంటి వనరులన్నిటికీ కేంద్ర ప్రభుత్వమే యజమాని. కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్ లో వెలికి తీస్తున్న గ్యాస్ అంతా జాతి సంపద. కానీ కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తమ బాధ్యతను విడిచిపెట్టాయి. లిలయన్న కంపెనీకి కొమ్ముకాశాయి. లిలయన్న సోదరులు ముకేశ్, అనిల్ అంబానీలు ఇద్దరూ మన రాష్ట్రంలో బయటపడ్డ గ్యాసును తమ కండ్రి, తాతల సాత్తులాగా పంచుకున్నారు. పంచుకున్న తీరును కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియచేసినా కిక్కిరుమనలేదు.

ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తున్న తీరు ప్రభుత్వాన్ని లిలయన్న కంపెనీయే నడిపిస్తున్నదా అన్నంత అనుమానం వచ్చేలా ఉంది. ప్రైవేటీకరణ విధానాలు వద్దాక అత్యంత విలువయిన ప్రజల ఆస్తులన్నిటినీ ప్రభుత్వం పెద్ద పెట్టుబడిదార్లకు కట్టబెడుతున్నది. అత్యంత లాభాదాయకమయిన ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను కారుచాకగా వాళ్ల చేతుల్లో పెట్టడంతోనే పరిమితం కావటంలేదు. సహజ వనరులన్నిటినీ కూడా ధనవంతులకే ధారాదత్తం చేస్తున్న వైనం కె.జి.బేసిన్ గ్యాస్ వ్యవహారంలో బయటపడింది.

లిలయన్స్ ఎంత చెప్తే అంత

సముద్రం ఒడ్డున ఉన్న భూగర్భంలో, సముద్ర గర్భంలో గ్యాసు నిల్వలను బయటకు తీసి అమ్ముకోవడానికే కేంద్ర ప్రభుత్వం లిలయన్ను చేతుల్లో పెట్టింది. వెలికి తీయటానికి అయిన పెట్టుబడుల మీద లిలయన్నకు న్యాయమైన లాభం వచ్చేలా గ్యాసు ధరను నిర్ణయిస్తే ఎవరికీ అభ్యంతరం ఉండదు. కానీ మొదట నిర్ణయించిన రేటును రెట్టింపు చేసింది. ఇక్కడ ఖర్చుతో పని లేకుండా అంతర్జాతీయ మార్కెట్ లో చమురు రేటును బట్టి గ్యాసు ధరను నిర్ణయించి కేంద్ర ప్రభుత్వం మన రాష్ట్రానికి, మనకు తీరని అన్యాయం చేసింది. ఇప్పటికే ప్రపంచంలోని మొదటి పది జరియన్లలో స్థానంలో ఉన్న ముఖ్య అంబానీ మలికొన్ని వేల కోట్ల రూపాయల మూట కట్టుకుంటారు. తాను మొదట అనుకున్న దానికంటే ఖర్చు మూడున్నర రెట్లు పెరిగిందని లిలయన్ను చెప్పింది. అది నిజమోకాదో నిపుణులను పరిశీలించమనలేదు. లెక్కలను తనిఖీ చేయించలేదు. కొంతమంది మంత్రులు కూర్చుని గ్యాసు రేటును అమాంతంగా పెంచారు.

రాష్ట్రానికి అన్యాయం!

మన రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి చేస్తున్న గ్యాసును ప్రభుత్వ సంస్థలయిన ఓ.ఎన్.జి.సి. ఎక్కడో దూరంగా ఉన్న థిల్లీకి రవాణా ఛార్జీలతో కలుపుకుని లిలయన్ను రేటుకంటే సగానికి సరఫరా చేస్తోంది. ఇదే సంస్థ మన రాష్ట్రంలోని విద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రాలకు సరఫరా చేస్తున్న గ్యాసు రేటు కంటే కూడా లిలయన్ను గ్యాసు రేటు 137 శాతం ఎక్కువ. అంతేందుకు ఇదే

లిలయన్ను కంపెనీ గుజరాత్ దాకా మన రాష్ట్ర గ్యాసును తీసుకుపోయి ఇప్పటికీ మనకు నిర్ణయించిన రేటుకంటే సగం రేటుకే ఇస్తున్నది.

మన రాష్ట్రంలో లిలయన్ను ఉత్పత్తి చేసిన గ్యాసుకు న్యాయమైన రేటు నిర్ణయిస్తే మన ప్రజలందరికీ నెలకు రూ॥ 100/- లకే కావల్సినంత గ్యాసును గొట్టం ద్వారా ఇవ్వచ్చు. కరెంటు ఉత్పత్తి ఖర్చు బాగా తగ్గి బిల్లులు కూడా తగ్గుతాయి. గుజరాత్ కు సరఫరా చేసే రేటు మీద రవాణా ఖర్చులను తీసేసి మన రాష్ట్రానికి ఇస్తే లక్షకోట్ల రూపాయలకు పైగా పెట్టుబడులతో పరిశ్రమలు వస్తాయి. పెద్ద ఎత్తున మన యువతీ, యువకులకు ఉద్యోగాలు వస్తాయి. మోటార్ సైకిళ్లు, కార్లు, లారీలు, బస్సులకి చాకగా గ్యాసు ఇవ్వచ్చు. వాయు కాలుష్యాన్ని నివారించవచ్చు.

కేంద్ర ప్రభుత్వం నియమించిన కమిషన్ సిఫార్సుల ప్రకారం గ్యాస్ నిల్వలలో కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వచ్చే వాటాలో 50 శాతం మన రాష్ట్రానికి ఉచితంగా ఇవ్వాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం దీన్ని అమలు చేయటంలేదు. ముందు రాష్ట్ర అవసరాలన్నీ తీరేంత గ్యాసును మనకు కేటాయించాలి. తరువాతనే పక్క రాష్ట్రాలకు, ఆ తర్వాత దూరప్రాంతాలకు పోవాలి. ఈ న్యాయమయిన కోర్కెలపై కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నోరువిప్పటంలేదు.

మన్రోహన్ సింగ్, వై.యస్.ఆర్ నాటకం

గ్యాసు వ్యవహారంలో నడుస్తున్న అన్యాయాన్ని సిఐబీయు జాతీయ కార్యదర్శి యం.పి.అయిన తపన్ సేన్ సహించలేకపోయారు. గ్యాస్ బావుల్ని పంపిణీని, మార్కెటింగ్ ను జాతీయం చేయమని పార్లమెంట్లో డిమాండ్ చేశారు. జాతీయీకరణ కాలం ముగిసిపోయింది. ఆ ప్రశ్నేలేదంటూ మన్రోహన్ సింగ్ ప్రభుత్వం జవాబు చెప్పింది. ఇంకో ఉచిత సలహా కూడా ఇచ్చింది. ఎవరికో వేలకోట్ల రూపాయలు లాభాలు వస్తున్నాయని భాదపడకుండా, గ్యాసు నిక్షేపాలు బయటపడినందుకు సంతోషించటం తో సరిపెట్టుకోమంది.

వై.యస్.ఆర్ ప్రభుత్వం జగన్నాటకం ఆడుతున్నది. రాష్ట్రానికి కేంద్రం ఇంత అన్యాయం చేస్తున్నా ముఖ్యమంత్రి పెదవివిప్పటంలేదు. అప్పుడప్పుడూ లేఖలు రాస్తూ చేతులు దులుపుకుంటున్నారు. రోశయ్య మరో అడుగు ముందుకేశారు. ఉత్తర కుమార ప్రగల్భాలు పలుకుతున్నారు. మన రాష్ట్ర అవసరాలు తీరకుండా మిగతా రాష్ట్రాలకు పైపువేసి గ్యాసు ఎలా తీసుకెళ్తారో చూస్తామంటున్నారు. ఇదంతా మనల్ని ఏమరపాటులో పెట్టేందుకే. చిత్తశుద్ధి ఉంటే తమ పార్టీ నాయకత్వంలోనే ఉన్న కేంద్ర ప్రభుత్వంపై వత్తిడి చేసి రేటు తగ్గించేవారు. మన వాటాను సాధించేవారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కుమ్మక్కై లోపాయికారీగా లిలయన్నకు మన సంపదను కట్టపెడుతున్నాయి.

రోడ్డు మీదికి రావటమే మార్గం

ఇంత అన్యాయాన్ని చూస్తూ సహించలేం. రోడ్డికి పోరాటం చేయటం ఒక్కటే మన ముందు ఉన్నదారి. విశాఖ ఉక్కు కోసం గతంలో పోరాడాలి. ప్రాణత్యాగం చేశాం. విశాఖ ఉక్కును సాధించాం. కృష్ణా, గోదావరి బేసిన్ గ్యాస్ కూడా మన పాక్కు దీనికోసం పోరాడదాం. సాధిద్దాం. పోరాటం ద్వారానే లిలయన్నకు అనుకూలమయిన విధానాల్ని ప్రతిఘటించగలం. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు పగ్గాలు వేయగలం. ప్రజల ప్రయోజనాల్ని కాపాడే వైపు వాటిని మళ్లించగలం.

♦ ♦ ♦

- పి.అజయ్ కుమార్

బ్రిటన్ లో పోస్టల్ ఉద్యోగుల సమ్మె.

దక్షిణ అమెరికాలో కొలంబియా, వెనిజులా ఇరుగు పొరుగు దేశాలు. వెనిజులాకు వ్యతిరేకంగా ప్రచార చేయటం, అడపా తడపాసైనిక చర్యలు జరుపటం కొలంబియాకు అలవాటుగా వున్నది.

తాజాగా రెండు దేశాలమధ్య విభేదాలు ముదురుతున్నాయి. వెనిజులా అధ్యక్షుడు తీవ్రంగా స్పందిస్తూ “అది మానవ చరిత్రలోనే అత్యంత కలహశీలమైన దేశం” అన్నాడు. గిల్లికజ్జాలు చేసే దేశం అని ఘాటుగా విమర్శించారు.

విభేదాలు ప్రభావం రెండు దేశాల మధ్య జరిగే వాణిజ్య సంబంధాలపై పడింది.

కొలంబియా నుండి 10 వేల కార్ల దిగుమతిని వెనిజులా ఆపేసింది. వెనిజులాలో కొలంబియా కంపెనీ చమురును వెలికి తీస్తుంది. దీనిని ఛావెజ్ నిషేధించాడు. కొలంబియా చేసే తప్పుడు ప్రచారానికి ఆగ్రహించి అక్కడినుండి తమ దౌత్యవేత్తను వెనక్కు రప్పించాడు.

కొలంబియా ప్రభుత్వం తమ విమాన స్థావరాలను అమెరికా ఉపయోగించుకోవటానికి అనుమతిచ్చింది. దీనిని కూడ ఛావెజ్ వ్యతిరేకించాడు.

మాదకద్రవ్యాల దొంగరవాణా తమదేశభద్రతకు ప్రమాదకరంగా వున్నదని అందుకే కొలంబియా దేశంలో 7 చోట్ల తనసైనిక కేంద్రాలు నెలకొల్పుతున్నట్లు నేటి అమెరికా పాలకులు బొంకుతున్నారు.

xxx

సోషలిస్టు సోవియట్ యూనియన్ చుట్టూరా, అలాగే, సోషలిస్టు చైనా చుట్టూరా అమెరికా తనసైనిక కేంద్రాలను ఇదివరలో స్థాపించింది. వాటిని నేటికీ కొనసాగిస్తున్నది.

అలాగే తనగుప్పిట నుండి జారిపోయిన దక్షిణ అమెరికాదేశాల చుట్టూ కూడ యిప్పుడు అలాంటి చర్యలే చేపట్టింది. అందుకే ఈ క్వెడార్ దేశంలో అమెరికా సైనిక కేంద్రానికిచ్చిన లీజును పొడిగించటానికి ఈక్వెడార్ ప్రభుత్వం నిరాకరించింది. కొత్త కేంద్రాల స్థాపనకై నచ్చ చెప్పటానికి అమెరికా దక్షిణమెరికా దేశాల్లో చక్కర్లు కొడుతున్నది.

xxxx

తమప్రజలకు మేలు జరగాలంటే దేశవనరులన్నింటిపై ప్రజలకే పూర్తి హక్కు వుండాలని బొలీవియా అధ్యక్షుడు ఇవో మొరేల్స్ నూతన రాజ్యాంగాన్ని తయారుచేసి రెఫరెండంలో ప్రజల ఆమోదం పొందాడు.

బొలీవియాలోని స్థానిక తెగలప్రజలను రెడ్ ఇండియన్స్ అనిపిలుస్తారు. ఇప్పుడు వారికి స్వయం పాలన అధికారం కల్పించటానికి బొలీవియా ప్రభుత్వం చర్యలు చేపట్టింది. దీనిపై ఓటింగ్ జరిపేందుకు అవకాశం కల్పిస్తూ అధ్యక్షుడు రెడ్ ఇండియన్ నేత మొరేల్స్ రాజ్యాంగం ప్రకారం డిక్రీ జారీచేశారు.

“రైతులు, స్థానిక ప్రజా ఉద్యమానికి ఇది చారిత్రకదినం” అని మొరేల్స్ ప్రకటించారు.

దేశంలో ధనిక వర్గం నూతన రాజ్యాంగాన్ని వ్యతిరేకించింది. 60% శాతానికి పైగా ప్రజలు రెఫరెండానికి అనుకూలంగా తీర్పుయిచ్చారు. రాజ్యాంగం యిచ్చిన శక్తితో అధ్యక్షు చేసిన

డిక్రీలు అమలు కాబోతున్నవి. వందల సంవత్సరాలపాటు వెనుకబడిన స్థానిక ప్రజలు మొరేల్స్ నాయకత్వాన యిప్పుడు ఓటు హక్కును కలిగివున్నారు.

అందుకే ధనిక భూస్వాములు మొరేల్స్ కు వ్యతిరేకంగా కుట్రలు సాగిస్తున్నారు. మెలకువతో వున్న ప్రభుత్వం ఆ కుట్రలను ఎప్పటికప్పుడు కనిపెట్టి భగ్గుంచేస్తున్నది.

xxxx

వియత్నాం దేశంపై అమెరికా సాగించిన దురాక్రమణ యుద్ధం ముగిసి ఇప్పటికి 35 సంవత్సరాలయింది. వియత్నాం ప్రజల ధాటికి తట్టుకోలేక అమెరికాసైన్యం అవమానకరంగా తోకముడిచి పారిపోయింది. అయినా యుద్ధకాలంలో వదిలి వెళ్లిన బాంబులు, గొట్టాలు, మందు పాతరలు పేలకుండా మిగిలిన ఆయుధాలు ప్రజలకు ప్రాణాంతకంగా వున్నాయి.

వియత్నాంసైనిక యింజనీరింగ్ కమాండ్ అధికారి పోన్డక్ తుయాన్ చెప్పిన వివరాలు యిలావున్నాయి.

అమెరికా వదిలివెళ్లిన ఆయుధాలను, మందుపాతరలను పూర్తిగా తొలగించాలంటే వందల సంవత్సరాలు పట్టుతుంది.

2050 సంవత్సరానికి సగం తొలగించగలుగుతాము. 1975లో యుద్ధంముగిసిన నాటినుండి ఆరురాష్ట్రాల్లో 10,529 మంది ప్రజలు మరణించారు.

12,231 మంది గాయపడ్డారు.

ప్రమాదాలకు గురయిన వారు వ్యవసాయ దారులు, పశువుల కాపరులు పేలని ఆయుధాలతో ఆడుకుంటున్న పసిబాలురు.

ఆయుధాలు తొలగించటానికి 2008 సంవత్సరంలోనే 7 కోట్ల డాలర్లు ఖర్చయింది.

అన్నింటిని తొలగించాలంటే వందలసంవత్సరాల సమయంతోపాటు వేయి కోట్లడాలర్లు అవుసరమవుతాయి.

-0-0-0-

ఆగస్టు 6వ తేదీనుండి బ్రిటన్ లో రైల్వే కార్మికులు సమ్మె ప్రారంభించారు. తాము రెండు రోజులు రైళ్లను ఆపివేసినట్లు రైల్వే కంపెనీ తెలిపింది.

రోజూ 2 లక్షల మంది రైళ్లలో ప్రయాణిస్తారు. రైల్వే కార్మికులు గతవారంలో వాకౌట్ చేశారు. ఇప్పుడు రెండు రోజులు సమ్మెలో పెద్దసంఖ్యలో పాల్గొన్నారు. సిబ్బందిని, ప్రయాణీకులను నష్టపర్చి కంపెనీ అత్యధిక లాభాలు పోగుచేసుకుంటున్నదని యూనియన్ నాయకులు అన్నారు.

-0-0-

బ్రిటన్ లో పోస్టల్ శాఖ రాయల్ మెయిల్ సిబ్బంది ఆగస్టు 17 నుంచి సమ్మె ప్రారంభించారు. 24వ తేదీలోపు ఎంపిక చేసినరోజుల్లో సమ్మె చేస్తారు. ఇప్పటికే కొవెంటీ, లండన్, వాట్లింగ్ హాం, స్టోక్ అన్ ట్రెంట్ లో సమ్మె మొదలైంది. ఎలాంటి ఒప్పందంలేకుండానే ఉద్యోగాల్లో కోతవిధిస్తోందని యూనియన్ అంటున్నది. అవుసరమైన మార్పులను కూడ యూనియన్ వ్యతిరేకిస్తున్నదని రాయల్ మెయిల్ చెబుతోంది.

కమ్యూనికేషన్ వర్కర్స్ యూనియన్ పిలుపుతో ఉత్తర ఐర్లండ్ లో సహా బ్రిటన్ దేశమంతటా సమ్మెలు ప్రారంభమయ్యాయి. 1.3 లక్షల మందికి సంబంధించిన వివాదం యిది.

పర్మి సత్తా నారాయణ

RULES SUPPLEMENT PART -II
EXTRAORDINARY
OF

THE ANDHRA PRADESH GAZETTE

PUBLISHED BY AUTHORITY

NO.6)

HYDERABAD, TUESDAY, AUGUST 18, 2009.

NOTIFICATIONS BY HEADS OF DEPARTMENTS, Etc.

-0-

COMMISSIONER OF LABOUR

REVISION OF WAGES FOR CONTRACT LABOUR (REGULATION AND ABOLITION) ACT, 1970 AND THE A.P. RULES, 1971 FINAL NOTIFICATION.

Ref : Draft Notification No. 3, dated 03-06-2009 of the Commissioner of Labour, A.P., Hyderabad. No. S2/3622/09.-

In the reference read above, a draft notification has been issued vide proegs. NoS2/3622/09, dated 09.04.2009 which was published in Part-II. Extraordinary Gazette No.3, dated 03.06.2009 calling for objections and suggestions from the affected parties in the proposed wage rates to the contract labour.

By taking in to consideration the objection and suggestions offered by the representatives of Managements and the Unions on the above draft notification and an exercise of the powers conferred under clause (b) of sub rule v of Rule 25 of A.P Contract labour (Regulation and Abolition) Rules. 1971, and in terms of the service condition No.12 . I, the Commissioner of labour, A.P. Hyderabad hereby order the following amendments to condition No.12 which is specified in proceedings No D1/8385/ 1979; dated 15.09.1979 under clause (b) of sub rule v of Rule 25 of the A.P. Contract labour (R&A) Rules, 1971, wich will have effect from the date of publication in the A.P. Gazette.

AMENDMENT

For the service condition No. 12. specified under clause (b) of sub-rule v of rule 25 of the A.P. Contract labour (R&B) Rules. 1971 following shall be substituted namely.

WAGE RATES:

- (i) Where no rate of wages have been regulated by way of agreement/settlement/award or no wages have statutorily been prescribed under Minimum wages Act 1948 for such employment where applicable for any category or class of workmen, the contractor shall pay wages.
Rs.4030/- p.m. for unskilled worker
Rs.5070/- p.m. for semi-skilled worker
Rs.6110/- p.m. for skilled worker.
- (ii) To arrive at daily wages the monthly wages shall be divided by 26, which is inclusive of holiday wages.
- (iii) If statutory wages or wages regulated as per award/settlement wich are in force are more beneficial to the workmen. The workers shall be entitled to such rates of wages notwithstanding the rates of wages fixed under his/her service conditions.
- (iv) Where any category of worker is actually in receipt of higher rates of wages than the wages specified under this service condition he/she shall continued to be paid such higher wages.
- (v) Where piece rate workers are employed in operation of the establishment. The wages paid to such worker for a normal working day of 8 hours shall not be less than the wages fixed for a general worker in that operation doing similar work.
- (vi) The rates of wages payable to the workmen by the contractor shall not be less than the rates prescrbed under the Minimum wages Act. 1948 (11 of 1948) for such employment where

applicable and where the rates have been fixed by agreement. Settlement or award not less than the rates so fixed as per Rule 25 (iv).

- (vii) In case where the workmen employed by the contractor perform the same or similar kind of work as the workmen directly employed by the principal employer of the establishment, the wage rates, holidays, hours of work and other conditions of services of the workmen of the contractor shall be the same as applicable to the workmen directly employed by the principal employer of the establishment on the same or similar kind of work;

Provided that in the case of any disagreement with regard to the type of work, the same shall be decided by the Commissioner of labour, Andhra Pradesh, whose decision shall be final. (As per Rule 25 (v) (a))

DEFINITION OF CATEGORIES WILL BE AS FOLLOWS:

- a) **Skilled:** Skilled work is that which includes skill acquired through experience on the job or through training as apprentice in technical or vocational institution and the performance of which calls for initiation, accuracy and judgment.
- b) **Semi-skilled:** Semi-skilled work is that which involves some degree of skill acquired through experience on the job and which is capable of being performed under supervision and guidance of a skilled employee.
- c) **Unskilled:** Unskilled work is that which involves simple operation requiring little or no skill or experience on the job.

D. SREENIVASULU

Commissioner of Labour

Hyderabad 18-08-2009

వినిమయ ధరల సూచిక

(బేస్ 2001 = 100)

సెంటర్ సీరిస్	మార్చి	ఏప్రిల్	మే	జూన్	రింకింగ్ ప్యాక్టర్ 1971=100 1960=100 1982=100			
హైదరాబాద్	145	146	149	154	ఆల్ ఇండియా	-	4.93	4.63
గుంటూరు	155	154	155	162	హైదరాబాద్	-	5.23	4.79
విశాఖపట్నం	142	142	145	157	గుంటూరు	-	5.60	4.57
వరంగల్	160	161	166	177	విశాఖపట్నం	2.48	1.87	4.64
విజయవాడ	149	152	155	167	రాజమండ్రి	2.55	1.81	4.26
గోదావరి ఖని	162	160	164	171	వరంగల్	2.36	1.90	4.75
రాష్ట్ర సీరిస్					ఎన్ఎస్ఐ కాంప్లెక్స్	-	1.89	4.21
విజయనగరం	156	150	163	173	గోదావరి ఖని (ఎవజిపి)	2.49	-	4.45
రాజమండ్రి	159	161	163	170	విజయవాడ	-	-	4.28
జగ్గయ్యపేట	160	164	166	175	విజయనగరం	-	-	3.93
తిరుపతి	153	155	157	165	కొత్తగూడెం	-	-	4.58
కొత్తగూడెం	152	154	156	166	నిజామాబాద్	2.52	-	-
నిజామాబాద్	161	163	165	172				
ఆలిండియా	148	150	151	160				
ఏ.పి.	154	155	157	165				

మీకు తెలుసా?

ఆర్థిక సంక్షోభం మనకు లేదా?

“బడ్జెట్ అంటే రెవెన్యూ ఎంత వస్తోంది? ఎంత ఖర్చవుతోందో తెలిపే చిట్టా మాత్రమే కాదు. ప్రభుత్వ విధానాల్ని తెలిపే వత్రం. దాన్ని విడిగా చూడరాదు. ఉభయ సభలనుద్దేశించి రాష్ట్రంతో ప్రభుత్వం చేయించిన ప్రసంగపాఠం, ఆర్థిక సర్వేతో కల్పించాలి” (ఇన్సూరెన్స్ వర్మర్ సంపాదకీయం నుండి)

కేంద్ర పాలకులు గత 3,4 సం॥ల నుండి ఎన్ని బడాయికబుర్లు చెప్తున్నా ఆర్థిక సర్వే యుపిఎని నగ్నంగా నిలబెట్టింది. 2008-09లో వృద్ధిరేటు 6.7% మాత్రమే. ప్రపంచ ఆర్థిక సంక్షోభం మనల్ని ఏమీ చేయలేక పోయిందన్న మనోహనం నిజంకాదని, పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి సూచిక (ఐఐపి) కేవలం 2.6% మాత్రమే పెరిగిందని తెలిపింది. వ్యవసాయ వృద్ధిరేటు 1.6 శాతం మాత్రమేనట! తలసరి వినియోగం 2007-08లో 6.7% నుండి 2008-09కి 1.4%కి పడిపోయింది. ♦♦♦

పాపం! పండుల్ని

బడ్డామ్ చేస్తున్న స్వైన్ ఫ్లూ!

“ఫ్లూ” దీని అసలుపేరు “ఇన్ ఫ్లూయెంజా” మనలో చాలా మందికి ఈ జ్వరం వస్తూంటుంది, పోతూంటుంది. ఇది మనందరం చిన్నప్పట్నుంచి విన్నదే! ఆ తర్వాత 4,5 సం॥ల నుండి “బర్డ్ ఫ్లూ” విన్నాం. ఇది పక్షుల నుండి పక్షులకు, పక్షుల నుండి మనుషులకు పాకుతుంది. కాని స్వైన్ ఫ్లూ (స్వైన్ అంటే పంది) పండుల నుండి రాదు. బర్డ్ ఫ్లూ వైరస్ అంత వేగంగా ఈ స్వైన్ ఫ్లూ వైరస్ విస్తరించదు. అందుకనే బర్డ్ ఫ్లూకున్నంత ఎక్కువగా మరణాలు దీన్నో ఉండవు.

మరైతే దీనికి స్వైన్ ఫ్లూ అన్న పేరెందుకు వచ్చింది? ఇది అసలు ప్రశ్న. పాపం! పండులకు శక్తి ఉండి ఉంటే మనల్ని అంటే మానవజాతిని ఖచ్చితంగా శపించి ఉండేవి! బర్డ్ ఫ్లూ+మానవులకొచ్చే ఫ్లూ ఈ రెంటి వైరస్ల సమ్మిశ్రమం ఈ స్వైన్ ఫ్లూ వైరస్ లో ఉంది. అయితే ఈ రెండు జెనెటిక్ పదార్థాలు మనుషుల్లో కలిశాయా? పండుల్లో కలిశాయా? అన్న విషయం ఇప్పటికీ ఇంక నిర్ధారించడలేదు. ♦♦♦

రోగమొకటైతే మందు మరొకటా?

ప్రభుత్వ రంగాన్ని దేశ, విదేశ పెట్టుబడి దారులకు మనపాలకులు పందారం చేయదలిచారు, చేస్తున్నారు. ద్రవ్యలోటు తగ్గించుకోడానికి ప్రభుత్వరంగాన్ని వదిలించు కుంటారట! 1991-92 నుండి 2005 వరకు ప్రతి సం॥ డిజిటైజ్డ్ మెంట్ వల్ల సంపాదించింది రూ 29528.... కోట్లు ఇది ఈ మొత్తం 13 సం॥ల ద్రవ్యలోటులో ఒక శాతం మాత్రమే.

ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు బ్రహ్మాండమైన లాభాల్లో ఉంటే వాటిపేర్లు తెగనమ్మటం బంగారు గుడ్లకోసం బాతు కడుపు చీల్చినట్లే! ప్రభుత్వ రంగం పూర్తిగా అన్ని రకాల పన్నులు చెల్లిస్తుండగా, ప్రైవేటు రంగం వీలైన మేరకు ప్రభుత్వానికి

పన్నులు ఎగవేస్తున్నది. కార్పొరేట్లు చెల్లించాల్సిన ఆదాయపన్నే లక్షన్నర కోట్ల రూ॥లు పైగా ఉంది. వీరు ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకులకు ఎగవేసిన రూ 3.5 లక్షల కోట్లు ఉంది. స్విస్ బ్యాంకుల్లో దాచుకున్న ధనం రూ 78 లక్షల కోట్లు. వీటన్నిటిని రాబట్టే మనం ప్రపంచ బ్యాంకుకే అప్పు ఇవ్వచ్చు.

ఐటి ఎనేబుల్డ్ సర్వీసెస్, బి.పి.ఓ.కంపెనీలు చెల్లించాల్సిన పన్నులు వరుసగా 15 శాతం, 12 శాతం, 2008-09లో వీరు చెల్లించిన పన్నులు రూ॥ 68.914 కోట్లు. ఈ సం॥ ద్రవ్యలోటులో ఇది 17 శాతం.

(సిద్ధార్థ వరదరాజన్-హిందు 9.7.09)

వడ్డీరేట్లుపై కూడా ఫ్యూచర్స్ ట్రేడింగ్ మొదలయ్యింది

ఇప్పటి వరకు సరుకుల ఫ్యూచర్ ట్రేడింగ్, ఆహార ధాన్యాల ఫ్యూచర్ ట్రేడింగ్, కరెన్సీ ఫ్యూచర్ ట్రేడింగ్ గురించి విన్నాం. ఇప్పుడు అదనంగా వడ్డీరేట్లపైన కూడా ఫ్యూచర్ ట్రేడింగ్ ను నేషనల్ స్టాక్ ఎక్స్చేంజ్ (ఎన్ఎస్ఇ) ఆగస్టు 31న ప్రారంభించింది. ఫ్యూచర్ ట్రేడింగ్స్ వల్ల ఇప్పటికే అన్ని సరుకుల ధరలు విపరీతంగా పెరుగిపోతున్నాయి. నిత్యావసర వస్తువులు, ఆహారధాన్యాల రేట్లు ఈ ఫ్యూచర్స్ ట్రేడింగ్ వల్ల

సామాన్య ప్రజలకు అందకుండా పోయాయి. బంగారం రేట్లు కూడా దిగిరావటం లేదు. వడ్డీరేట్లపై కూడా ఫ్యూచర్స్ ట్రేడింగ్ వల్ల అప్పులపై వడ్డీలను కంట్రోల్ చేయడం కష్టం అవుతుంది. నిలకడ లేని వడ్డీ రేట్లు ప్రజలకు భారంగా మారుతాయి. ఫ్యూచర్స్ ట్రేడింగ్ నుండి మన పాలకులు దేనిని మినహాయించడం లేదు. చివరకు గాలికి కూడా ఫ్యూచర్ ట్రేడింగ్ కు అనుమతిస్తారేమో! ♦♦

సర్వోప యోగియన్ గా సర్వసంఘ కార్యకులకు జేజేలు...

MAHINDRA & MAHINDRA EMPLOYEES UNION

Regd. No. A-3107 (Affiliated to C.I.T.U)
Zaheerabad, Medak District. A.P.

Chukka Ramulu
President

B. MALLESH
Working President

B. Ramchander
Advisor

P. Raju Reddy
General Secretary

P. Raghu Prasad
Chief Vice President

K. Chandra Shekhar
Vice President

MD. Farooq
Vice President

K. Kanaka Reddy
Deputy General Secretary

G. Venkateswara Rao
Staff Secretary

B.P.C. Sekhar
Joint Secretary

B. Ramulu
Joint Secretary

B. Bagappa
Joint Secretary

B. Uma Maheshwara Rao
Organising Secretary

MD. Shabeer
Organising Secretary

G. Laxma Reddy
Office Secretary

G. Ramulu
Welfare Secretary

K. Veeraiah Goud
Treasurer

KL202A498

APOLLO SINDOORI HOTELS

Staff & Workers Union (CITU)

Regd. No. B-2648

Apollo Health City, Jubilee Hills, Hyderabad-500 033

#1-7-44, Golconda 'X' Roads, Musheerabad, Hyderabad - 500 020

M. Srinivas
Hon'ble President

P. Bhaskar
Secretary

G. Vittal
President

K. Annapurna
Joint Secretary

K. Rajender Reddy
Working President

M. Yadagiri
Joint Secretary

H. Satish Kumar
Chief Vice President

G. Kumar
Treasurer

S. Laxman
Vice President

Y. Satyanarayana
Treasurer

K. Pentaiah
Vice President

G. Devender
General Secretary

Organising Secretaries

T.V.K. Prasad
Uma Maheshwar Rao
Malleswari
K. Chandra Reddy
Veera Swamy
Kumara Swamy
Sridevi
C.V. Ramulu
Md. Nayeem
T. Dasarath
B. Sudharshan
Amrutha
D. Yadagiri
Vittal
Srinivas (A.M.C)

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనావట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	KLVOIA428
పుస్తకం పేరు	కవిత్వం, ఎంకో
తారీఖు	25/8/23
ముందు అట్ట	గ్రే
వెనుక అట్ట	గ్రే
మొత్తం పేజీలు	37
పెద్ద సైజు పేజీలు	No
ఖాళీ పేజీలు	No
లేని పేజీలు	No
తయారు చేసినది	Nandini
పేజీలు విడదీసినది	Nandini
హ్యాన్ చేసినది	Mounika
పరీక్ష చేసినది	AMRUTHA
పేజీలు పరిచూసినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
హ్యాన్ చెయ్యబడినది	
తప్పులు	No
చరిస్థితి	good